

АЛЕКСАНДЪР ПОТРЪМКИН

Александър Потръмкин е роден на 10 ноември 1945 г. в село "Белица", община "Белица", област "Бургас". Завършил е средношколско образование в село "Белица", а след това в Бургас. Работил е в село "Белица" и в село "Белица".

A3

2005. Александър Потръмкин е роден на 10 ноември 1945 г. в село "Белица", община "Белица", област "Бургас". Завършил е средношколско образование в село "Белица", а след това в Бургас. Работил е в село "Белица" и в село "Белица".

ПОВЕСТ

2005. Александър Потръмкин е роден на 10 ноември 1945 г. в село "Белица", община "Белица", област "Бургас". Завършил е средношколско образование в село "Белица", а след това в Бургас. Работил е в село "Белица" и в село "Белица".

2005. Александър Потръмкин е роден на 10 ноември 1945 г. в село "Белица", община "Белица", област "Бургас". Завършил е средношколско образование в село "Белица", а след това в Бургас. Работил е в село "Белица" и в село "Белица".

Издателство "АБАГАР"

Велико Търново, 2005

Александър Потъмкин

П 64 Я, повесть - М.: ИД "ПоРог", 2004 – 384 с.

В детството си сирачето Василий Караманов се сблъсква с жестокостта и подлостта на хората. Озлобен, нежелаш да се превърне в един от тях, той започва да търси доказателства за обръканата природа на човешкия род. Как да се излезе от това положение, да се ускори еволюцията и да се създадат условия за появата на нов, висш род разумни същества? Философско-психологическата повест на Александър Потъмкин се разгръща като завладяващ поток на съзнанието на героя, улича читателя в смело интелектуално и нравствено търсене, което засяга новите еволюционни пътища за развитието на човечеството.

© Александър Потъмкин, автор, 2005

© Игор Резников, художник, 2005

© Ивайло Петров, превод, 2005

© Издателство "Абатар", Велико Търново, 2005
ISBN 954-427-645-9

А3. Александър Потъмкин. Художник *Игор Резников*.

Превод *Ивайло Петров*. Редактор *Иван Петров*.
Коректор *Златина Бончева*. Предпечатна подготовка
Елена Тонкова. Печатни коли 24. Печат "Абатар" АД,
Велико Търново. Издателство "Абатар", Велико
Търново, ул. "Никола Габровски" 98. Главен редактор
062/64-78-14; редактори 062/4-26-86; организатор
продажи 062/4-27-79, e-mail&abagar@dir.bg

А3

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

В историята на българския език Караманов се занимава с историята и развитието на българския език, особено с граматиката и синтаксиса.

Бог стана човек,
за да стане човекът Бог!

Василий Велики, IV век

В историята на българския език Караманов се занимава с историята и развитието на българския език, особено с граматиката и синтаксиса.

3A

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

История на българския език. Издание 1988 г. 1-ва и 2-ва серия. М.: ИЛ, 1988. 200 с. 1-ва с.

"Трябваше да се бърза. Накрая всичко стана разбирателно, всичко се подреди в логическа линия и съзнанието ми се успокои. Предшлите търсения на собственото аз намериха (поне така ми се струваше) она покой, който ми беше необходим още от детството. Нито ми беше необходим още от детството. Нито ми беше необходим, че истината така неочаквано ще нахлуе в моето съзнание! А всичко стана просто и бързо, както обикновено това се случва: една сутрин се събудих върху моя дюшек и буквално ме връхлетя оригинално-то решение на бъдещото ми битие. Като чедни нечий мълър глас с някакъв неизвестен за мисъл ми подказа, че аз, Василий Караманов, 27-годишен мъж, преживя под тежестта на дълбоките преживявания, трябва да потърся нече своята реализация, като осъществя по такъв начин своето тайно предназначение. Не

някъде в дълбоката руска провинция, не в Сива Маска, в Сургут или в един от населените пунктове край автомобилната якутска магистрала между Алдан и Беркаит, а в стотинната портнерска бърлото на Староватанковския переулок*. На улицата, порядъчно утъпкана от известните граждани на нашето Отечество, срещу прозорците на Държавната библиотека, на същото това столично заведение, където човекът черпи обикновено други, различни от онези, навелни преди няколко дни в моя възбуден ум, знания. Ох, ако нейните читатели – студенти, професори, други представители на интелигенцията – знаеха какво изведнъж така страстно пожела! Ох, ако те имаха представа какво смело решение съм взел! Какво така бързо искам да предприема! В какво искам да намера умнотворение! Те биха помислили, че ми влияят тайнствени сили; биха започнали публично да доказват, че без огромен натиск и при-

* Староватанковска улица (пресечка) – *бел. прев.*

ну да човек никога самостоятелно не би се решил да предприеме такава постъпка, че аз съм оматъросан, напълно съм се побъркал; че този мой предстоящ ход е заплашен с много висок хонорар; че аз жадувам да докажа на себе си, на света – настоящи и бъдещ, колко необикновена е собствената ми личност, да покажа пред съда на обществото силата на духа и волята на Василий Караманов, а не някаква обоснована научна истина! Но какво ме засяга това? Глупости! Аз на всяка цена ще извърша замисленото. На този свят няма човек, който да е в състояние да ме спре. Да, моето решение беше неочаквано! Един ден по-рано, преди седмица самият аз не съм очаквал такава развръзка. Но какво беше преди това – ден след ден през целия ми живот? Нима именно всекидневното не ми помогна да протърся себе си по такъв необикновен начин? Нима животът не ме застави да търся отъждането от обществото? Дали не трябваше да предприема стъпки в моя полза? Веднъж, в най-ранното ми детство, край вратата на цър-

квата някой злобно подхвърли по мой адрес: „Презряно момченце!“. След това аз започнах старателно да колекционирам в паметта си събития, които доказваха моята презрелост. Когато бях на пет години, баща ми изнася един финландка и причини на мъжа ѝ тежки телесни повреди. За да покаже на своя северен съсед и на гражданите на собственото им Отечество неизбежността и строгостта на съветското правосъдие, комунистическата Темида произнесе най-суровата присъда: разстрел, и тя беше веднага изпълнена. Тогава всички наоколо започнаха да ме наричат „потомък на изрод“. На шестгодишна възраст загубих майка си; след такъв семеен позор тя бързо се пристрасти към наркотиците — смлени на брашно макови главички — при нас макът растеше на всяка педя земя, и на 28 години тя умря от предозиране от варата от опиум. И тогава всички, които бяха запознати с моите истории (а те бяха мнозинството от жителите на града), започнаха да ме наричат „презряно момченце“. Щом

навърших седем години, всяка събота, когато на ортодоксалните евреи е забранено да вършат каквато и да е работа, аз обикалях домовете им в своя квартал, за да запали печката или примуса, да включа осветлението, да насека дърва и да приготвя чай. За всички това те ми се отплащаха с кравайчета, а понякога и с пари. О, това беше велико изпитание! „Семейството му, разбира се, е престъпно, но какво прави това недоносче в еврейските домове? Такива като него трябва само да бъдат презирани!“ — така говореха покрай мен. Безумно ми харесваше обаче фактът, че на моите връстници им забраняваха да общуват с мен! Не им позволяваха да играят с мен, да ме канят на гости, да делят храната си с мен! Аз вече се гордеех, че директорът на училището ме разпитваше с какво се занимавам всяка събота при юдеите. В душата си аз се надсмивах и над учителите, които изискваха от мен да не посещавам домовете на другите. Впрочем, тези мои ранни (шабатни) визити изобщо не предизвикваха любо-

питството или желанието на хората да разберат, да осмислят, те предизвикваха само чувство на гнусливост и презрение. Тази тяхна ненавист аз чувствах навсякъде. Навсякъде и във всичко. В празничен или в делничен ден. В присмехулниите и пренебрежителни погледи, в проклятията, които се откъсваха от езика, в многобройните забрани: да получавам отлични или добри оценки, допълнителна храна в училищния бюфет, новородения пакет с подаръци, да ловувам с прашка яребици. Много често ми се случваше, когато влизях в църквата на Великден, да ме извеждат оттам с думите: "Ти, гадно копеле, няма какво да правиш тук! Марш навън от храма!". Ненавиждаха ме не само хората: породисти кучета и улични помиири ме лаеха с люта ненавист, зъбите им почти докосваха бледото ми и беззащитно тяло. Зли оси се виеха над мен като ята скакалци над житно поле. В смачканите ми обувки се криеха скорпиони, готови да ме ухапят; гъските, като протатяха шици и страшно махаха с крилата си, болез-

нено щипеха голите ми детски нозе; коварните врани скубеха моите рижки коси и радостно гърчеха. И сега, когато си спомням тези страници от собствената ми биография, изпитвам (както и в детството си) искрено уважение към себе си: на седем години започнах да конфликтнувам със света! Как се случи това? Какво странно нещо се е случило в съзнанието на едно обикновено дете? Наистина, тогава светът за мен се ограничаваше с пространството на малкото провинциално градче, забутано някъде върху огромната територия на комунистическата империя; но хорските страсти в него бушуваха в не по-малка степен, отколкото в големите мегаполиси на планетата. Аз растях, моят дързост също растеше. На девет години, за да предизвикам нова вълна от презрение към себе си, към което вече бях започнал съзнателно, системно да се стрема, по време на лятната ваканция започнах работа, свързана с ликвидирането на кучета и дране на кожата им. Тази работа традиционно се предлагаше на хора

от други населени места и затова ме взеха. Отначало не искаха да ми поверят винтовката малък калибър, но веднъж, докато другите обядваха и санитарите се чухаха с чашите, пълни с вода, грабнах пушката и стрелях в песа, чиято агресивност беше очевидна. Кучето изскимтя и се строполи мъртво на пътя. Всички закрещяха: "Браво!". След тази история станах по-смел и започнах по-увверено да се движа из града; ако правилникът предписваше да се унищожават само безстопанствени, бродещи кучета, то аз карах наред, като започнах от тези, които най-много ме обиждаха. Кой можеше да защити сирака, ако той самият не направеше това? Впрочем, аз не само желях отмянение; аз се стремах да предизвикам лютата омраза на околните! Тогава много често ми се искаше да изглеждам като скитащо куче, което всеки иска да замери с камък или злобно да го напсува. Ето откъде тръгна всички! Ето откъде започна моят сложен път към решението, което взех неотдавна. От най-ранно детство ме

привличаше конфликтът с обществото; това увлечение, както се вижда, се запази през целия ми живот. На десет години направих друг дързък трик, след което започнаха да ме ненавиждат дори и връстниците ми. Футболната среща на градския ни отбор с "Колос" от Обоянск в началото на сезона предизвика огромен интерес сред запалянковците. Трибуните бяха препълнени. На нашия стадион те бяха две: западна и източна. На юг, зад футболните врати, се издигаше триметрова тухлена стена, дълга колкото ширината на футболното игрище. Вратите на север бяха оградени с петметрова метална мрежа. Добре знаех, че не мога да попадна на стадиона: откъде сираче може да намери пари за билет! Този ден притовних едно остро шило, скрих се зад полуизгнилата вратичка на подземното помещение, предназначено за съхраняване на зеленчуци, разположено на осем метра от южната стена и зачаках началото на футболната среща. В началото на сезона футболните често бият покрай вратата. Точно

на това аз, десетгодишният Василий Кераманов, и разчитах. Няколко минути след началото на мача топката прелетя над стената и буквално се търкулна в ръцете ми. Веднага нанесох 3-4 удара с шилото, хвърних топката на открито и отново се скрих зад вратичката. Това ми отне не повече от минута. След още една минута на стената се появи страничният съдия. Като вида спуканата топка, той изпрати някакъв млад спортист да я прибере и каза на главния съдия, че топката се е набола на остър предмет. Играта продължи. След десет минути епизодът се повтори. С неимоверна радост нанесох върху топката нови удари с шилото и пак се скрих в старото си убежище. Пак се появи страничният съдия, пак започнаха да викат, че трябва нова топка. През първото полувреме всичко това се повтори четири пъти. Преди началото на второто полувреме обаче на стената се появи някакъв спортист. "Какво, няма ще пази топката? – помислих си аз. – Трябва да потърся нов вариант". Когато петата топка прелетя

през стената, "пазачът", който седеше върху нея, започна да слиза. Разбира се, с гръб към топката и мен. Веднага грабнах коженото кълбо, покатерих се на високата тополя до стената и се скрих сред априлските листа. След като я търси доста време, спортистът ме видя и попита: "Хей, хлапе, не видя ли къде се е диннала топката?". След като я скрих между жилавите клони, слизох от тополата и невинно разперих ръце: не знам. Сменях мястото си на дървото и си мислех: "След като не ме пускате на стадиона, ненавиждате ме, карате ме да страдам – сега вие се измъчвайте" "Слушай – каза ми спортистът, – аз ще се кача на стената, а ти пази тук. Остана ни само една топка" "А аз как да гледам мача?" – наивно попитах аз. "Шамари ли искаш да получиш? Стой тук, иначе ще ти откъсна ушите! Познах те, ти си еврейският помощник от дрането на кучетата!" – каза той със заповеден тон. Аз пък си помислих: "Значи ме познавал Е, сега ще ви покажа!". Но изрекох нещо друго: "Добре, чичко, ще пази топ-

ката. Само не ме бийте". Впрочем, съвсем различна мисъл се роди в главата ми: "Само си вдигни ръката, ще те хвърля от стената! Намери се храбрец да бие малко момченце! Та аз тежа само 25 килограма! Герой". Спортистът се изкачи на стената, съобщи, че топката е изчезнала и охраната е засилена. Но само след 12 минути топката отново долетя до мен. Грабнах я отново. Шилото не беше в мен, оставих го на дървото. Топката се ока- за доста изтрита: кожата беше износена по ръбовете, а дланите ми напипваха малки връхчета. "Казвате, че е последна?" — попита аз. "Хвърляй по-бързо! Отборът ни губи. Има още 12 минути. По-бързо!". "Колко души сте на стадиона?", "Хей, хлапе, хвърляй топката! Три хиляди запалянковци те чакат. Хвърли я, иначе сега ще слеза и...". "Три хиляди, а само за Васка Караманов не се намери среден пръст и побитнах. Така постигнах своята цел: мачът беше провален. Търсиха ме по-вече от седмица. Местният треньор по фут-

бол е прякор Тула дори бе обещал десет руб- ли на този, който ме набие. През нощта спях в градския парк в лодката на лолката, а през деня се криех в ореховите дървета в края на града. На деветия ден ме проследих капитан Подобед от детската педагогическа стая. С мотоциклета си той ме закара в своя полурух- нал офис и с невероятна злоба ми задърпа ушите. Този милиционерски навик помня и до днес. Когато ушите ми заприличаха на от- ромни пелмени, той смени тактиката и започ- на да ме кара да увещавам леля си, при която живеех, да напише заявление с молба да бъде изпратен в детски дом поради липса на сред- ства и възможности за мосто възпитание. "А къде е този детски дом?" — попитах през сълзи, като вече си мислех за друго. Тогава се появи огромното ми желание да сведа до минимум света на общуването си. Именно в детската педагогическа стая се появи този все още неосъзнат стремеж към самота. Всичко наоколо ми беше толкова чуждо, толкова враждебно! "Моята леля няма да напише та-

кова заявление” – казах с искрено съжаление на Подобед. “Как така? Защо?” – наежи се набитият, неизпегнат особено добре мъж, като съпровождаше своя въпрос с уригване на сланина, чесън и домашна водка. “Кой ще събира бутилки за нея? Кой ще ти предава, за да си купи “Имбирската”**? Тя без водка не може да живее нито ден. Аз и сега в празнични дни я подпомагам със заработените при еврейците пари. Иначе тя просто ще загине! А в делничните дни събирам по улиците празни бутилки!” Тогава капитанът почеса главата си, помисли, проведе няколко телефонни разговора и направи предложение: “Тогава, негоднико, пиши заявление от свое име до началника на милицията, че леля ти... как се казваше... Пелагия Свизжска, по-нататък П. С., не изпълнява своите задължения като насгойник. Редовно пие, станала е алкохоличка, затова ти си гол и бос, а стомахът ти постоянно е празен. Разбра ли? Ще ти намерим

* Вид водка – бел. прее.

приличен детски дом, а нея ще изпратим в най-близкия лечебно-трудоу профилаториум. Може би така ще спре да пие. На колко години е?” “Леля е с няколко години по-стара от починалата ми майка. Тя е над 30-годишна. Но аз никога няма да я изпратя в ЛТП. В детски дом наистина бих отишъл. Но това не означава, че съм готов да жертвам собствената си леля! Не! На всяка цена никогато нищо не бива да се прави! Особено пък аз!”. “Защо пък “особено аз”? – любопитства пребначкият Подобед. “Аз сам отговарям за себе си. За такива хора е опасно да освобождават фантазията си”. Капитанът по всяка вероятност нищо не разбра. Той пак почеса голото си теме, обади се още няколко пъти по телефона и отсече: “Заминаваш в Надригайловската детска колония. Тя е разположена южно от Суми. Наистина, там границата за изпращане е 13 години, а ти нямаш още 11. Това не е страшно, в съпроводителните документи ще напишем друга година на раждане. Ще ти издадем и нов документ. Твоята

леля, Пелатия Свияжска, ще замине по етапен ред в Жиздринския ЛТП. А във вашето жилище ще се нанесе новият участник милиционер. Така ще подобрим живота на всички! Както ни учи партията! Но най-важното е, че ще спасим града от още един боклук". Така на 14 април аз завинаги изоставих своя роден Путинвъл, като се сбогувах задочно със своята леля – мила, но вечно пиана жена. Капитан Подобед дори не ми позволи да взема от дома си лични вещи. Разбира се, по дяволите тези парцали, които притежаваха, но по този начин аз изгубих завинаги фотографирите на своите родители. По този начин се превърнах в човек с неизвестен произход. Именно такъв безпризорник, лишен от родителските си корени, придобил в трудните си детски години устойчиви навици на самотен отшелник, закараха с пъптен транспорт в съпровод на сержант от милицията в населеното място от градски тип Недригайлов, където беше разположена детската колония. Разликата между детския дом и колонията беше съ-

пешествена. В детския дом живееха предимно деца от градовете, лишени от родителски грижи по различни причини: загинали във вьетнамската и блискоизточната война, пианство, проституция, дълги години затвор, смърт. За децата в дома се грижеше самата държава, а положението ни в колонията беше почти като на арестанти. Хранеха ни и ни обличаха от бюджета на органите на вътрешните работи, всяка наша крачка се наблюдаваше от вишките от добре охранени прапорщици от вътрешните войски, които обаче не бяха въоръжени. В колонията непълнолетните бяха около 300 души. Сред тях се оказаха и аз, Василий Караманов. Въпреки радостта, че обкръжавашият ме свят се стесни и сега изглеждаше по-разбираем, по-малко истеричен и мотъл, животът ми започна да става все по-труден. Всеки ден се сблъсках с неща, които моят по-драгваш разум отказваше да възприеме. Защо, например, на възрастния човек му е притрябвало да рита с мускулестия си крак момченце като мен? Или да го кара

да гълта ридката, лишена от мазнини чорба с носа си? Да хвърля в почернелите от прането без сапун чаршафи дървеници? Постоянно да те липсват от сън с викове "Стани!", да те принуждават да онанираш при думата "КПСС", да облизваш потъналите им в мръсотия ботуши? Нима само поради това, че охраната се смееше, докато дървениците се насладяваха на нашата кръв? Или че те нанася тина се радваха, когато краката им се докосваха до нашите сухи неукрепнали ребра? Изпитваха оргазъм, когато нашите езичи облизваха брезентовите им обувки! Облизваха се, когато ние, гладните, смъркахме през носа си вонящата на мърша чорба? Как трябваше да разбирам света, в който така безпощадно ме натикаха? Какво изобщо трябваше да мисля за хората? Какви са те? Що за чудовища са? Как виждах своето бъдеще? Човек или някаво друго същество? Какво именно? Всъщност на практика избор нямаше. Човек – или плъх, мишка, жираф, вълк? "Какъв да станa?" – мислех си тогава. Нима трябва да се превър-

на в тип, който прилича на тези скотове. Ако започна да се вслушвам в тях, да се опитам да ги разбера и оправдая, в съзнанието ми ще възникне идеята за опрощаване на техните постъпки, поведение, начин на мислене. Но ако им простя, това значи да станa като тях. А точно това категорично не искам! Боя се! От друга страна, какъв е смисълът да се възмушаваш и да страдаш? Трябва да търсиш себе си! Вместо в четвърти клас, в който аз една-едва се справях с учебните изисквания в Путьивъл, в колонията попаднах в пети, където учеха най-малките. Стеснилит се около мен свят не ме зарадва, не ми донесе вътрешно успокоение. В огромното пространство на Путьивъл имах много повече възможности да се противопоставям на агресията на околните, насочена срещу моето Аз. Дори отворителният дребоосък Подобед в сравнение с недригайлдовските възпитатели имаше съществени предимства. Той поне разговаряше с мен – наистина, подигравателно и грубо; той поне ме признаваше като су-

бект на правото, като не пропукаше обаче да покаже, че пълно на моя граждански статут; той ме смяташе за недоразвито същество, което можеше да пребие, но задължително след побоя да му покаже кравайче. Впрочем, ако се беше озовал в колонията, почти сигурно би се присъединил към групата на извратените "възпитатели". Местната детска колония повече приличаше на полигон за умъртвяване на човешки дух и плът. Възможно ли бе в тези условия да се мечтае за нещо човешко? Да прочетеш книга, да се възхитиш от музика, да се спреш пред картината на знаменит художник, да се увлечеш от творчество, да се задълбочиш в академичното познание? Да се влюбиш? Нима в такова смачкано от живота същество като мен би могло да се породи любовно чувство? Не, даже не към жена – камо ли към живота, към природата, към себе си. Нима в такава изтерзана душа като моята биха могли да се родят поетичен стих, мелодия? Съдейки по моя опит, това никога не би могло да се случи! За

примерно поведение след шест месеца до една година възпитаниците на детската колония получаваха възможност да си отидат вкъщи, при своите родители. На какво можех да се надявам аз, Василий Караманов? Дом – нямах, родители – нямах – паметта за тях бе горчива, настоянници – нямах? Кой би приютил незрячен тип като мен? С такова родословно дърво? На 11 години, и вече в колония. Тълпите от чужденци все още не бродеха из страната с желанието да осиновяват дечица. Руското посолство във Вашингтон още не беше въвело традицията да устройва новородилни празници за осиновяване на децата на Русия от американци. Обществото още не знаеше нашата цена. Наистина, колко ли би могъл да струва човек в нашата страна? Трошове, дребни стотинки, копейки, дребния! Пък и аз самият не знаех на каква цена мога да продам себе си, особено в чужбина. Както се оказа по-късно, за доста прилична сума! И желаещите да направят такива покупки се оказаха предостатъчно. Ако се бях

родил не през 70-те, а през 80-те или 90-те години, щях да живея съвсем по друг начин. И желанията ми щяха да бъдат други. Не такива, каквито са сега! Като скривах своите чувства и се стремях да се владя, в колонията си избирах една учителка. Тя изглеждаше добра, симпатична, усмихваше се. Помислих си, че тя би могла да ми бъде превъзходна майка. Както на мен, така и на всеки друг възпитаник. Особено ми харесваше нейният поглед. Но една майска вечер изведнъж към мен се приближи началникът на режима майор Пантохов. "Хей, рижийт – просъска той през зъби, – докладаваха ми, че ти пушиш марихуана. Наказвам те с 15 денонощия карцер. Това наказание мога да заменя с 30 денонощия работа на полето. Ако не се трудиш добросъвестно, ще увелича наказанието ти до 100 дни през целия аграрен сезон. Мога да те дам под ареста срещу чувал картофи на ден. Кой ти е разрешил да пушиш марихуана в колонията?". Вцепених се. Откровената наглост в думите на охранителя ме накара да му отто-

нори в същия тон: "Никога не съм се занимавал с това. Нито цигара, нито марихуана, нито хапиш съм слагал в устата си. Откъде ще намеря пари за всичко това? Нямам намерение да споря с вас. Избирам карцера, единичната килия!" "Ама че безцеремонност! Това е дързост! – освирепя майорът. – Ти какво, искаш ли да гниеш в карцера цял месец? Мечтаеш ли да се разхождаш по собствените си изпразнения от ставане до лягане? Няма да разреца дори кофа да ти сложат в килията? Мръсник! Марш на дежурство! Ще отидеш с прапорщика в дома на Семихатова. Работният ти ден ще бъде от осем сутринта до десет вечерта. Ако се провиниш – тридесет удара с камшик, и в карцера. При Семихатова денонощно ще те охраняват шест кавказки овчарки. Ако се опиташ да бягаш, кучетата ще те разкъсат на парчета. Така че не се надявай на помощ. И помини: само едно оплакване, само намек за лошо поведение – и ще се озовеш в единична килия. За цялото лято. Туберкулозата ти е гарантирана". Нима след тази

пантюховска тирада можеше да се повярва, че човекът е божие създание, венец на природата? Че той е разумен, че с него сме от едно племе, че сме еднакви? Пълна глупост? Никога не съм вярвал в това и никога не съм приемал с разума и сърцето си такъв постулат. Като чувствах своята по-дълга биологична принадлежност, като се стремях да се освободя от тягостната мисъл за собствения си човешки произход, за пръв път категорично заявих пред себе си: "Не, аз не съм човек, аз съм не приличам на *онези* хора, които са съвсем не приличам да открива себе си в нечовешкото, да търся себе си в друга област. Там, където няма и няма да има място за тези горчиви преживявания, които ме измъчват от най-ранно детство. Развълнуван от тази неочаквана мисъл, аз стоях пред майор Пантохов. Влажният майски вятър галеше рижите ми къдрици. Беше топло, но аз зиморничаво се загърпах с арестантската роба, талото ми препереше, тресеше ме. За да не мисля за отвратителната стена, без особено лю-

бопитство, никак си вляло погледнах към покрайнините на Недригайлов. Върху току-що изораната черна земя, по полетатите склонове на местната долина се мяркаха хора. Взрах се по-внимателно и се учудих: сред тях нямаше деца. "Започнах да пораствам!" – помислих си тогава. Така за пръв път попаднах на принудителна работа. Там се озовах не след произнесена съдебна присъда, а по волята на един дребен мерзавец, възпитателя и колонията Пантохов. "Марш на пропускателния пункт, рижо псе!" – върна ме към реалността майорът. Мълчаливо, гълтайки горчивата слонка, поех към пропуската. Впрочем, тогава, в детството, слонката ми винаги беше горчива, като незараснала рана. По-късно то намина. Сега ме тормозеше само тревогата, че общуването с хората е един непрекъснат процес. Ох, ако можеше той по-скоро да завърши! "С такава походка няма да можеш да заработваш хляба си. Давай по-бързо, пор!" – изкрещи майорът. Вече се бях научил да не обръщам внимание на оскърбленията и зато-

ва със същата бавна походка продължих на-там. На пропускателния пункт срещу мен се изправи прапорщикът. Обикновен човек, нищо особено: зъл израз на пианото му лице, бледи, неизразителни очи, тежки, подухнали от водката юмруци. Козирката на фуражката му бе вирната нагоре, като че ли всеки момент можеше да падне; вместо ботуши – спортни обувки; на пръстите му бяха нанизани медни пръстени. “Ще спиш върху сено-то в шевната – улитмативно заяви той. – Забранено ти е да се обръщаш с молба към стопанина. Те не трябва да чуят дори и дума за твоето състояние: гладен ли си, жаден ли си, страхуваш ли се, изморен ли си от работата, мечтаеш ли за свобода. Всички тези мисли трябва да останат в рижата ти крагуна. Надавам се, че си ме разбрал – тук той ме шипна по тила. – Всички въпроси ще задаваш на мен! Ако чуя дори една жалба или ръководството ми направи забележка по твоя вина, мигом ще изчезнеш в яма с гасена вар. През пролетта тук има много такива ями! Тръгвай!

По-бързо! Нюрка ме чака тук, а аз трябва да те доставя. Тфу!” “Как всички си приличат! – помислих си тогава. – Променят се само лицата, фигурите и званията, а речта им си остава еднаква. Все едно че всички са назубрили текста на някакъв неизвестен автор. Ой, аз не искам да го чета. Дано да не даде Господ да ме карат да го зубря!”. Едвам успявах да настигам бързо крачещия военен, обут в спортни обувки. Така ме препираше, че забравих дори за вечерната ми порция овесена каша. “Тя наистина беше рядка, разводнена, но затова пък топла! – проблясна в главата ми. – Впрочем, може би пък стопанката ще ме нахрани”. Нямах никакъв опит в общуването с жените. Познавах само пианата си леля и няколко учителки. В Путивъл те бяха още млади госпожици, които се стесняваха да прибиждат до себе си такива улични скитници, какъвто бе Василий Караманов. А и самият аз не се стремях да общувам с тях. Каква връзка с жени на 10-годишна възраст! С учителки!... Много скоро се убедих, че съм се лъ-

гал и за вечерята, и за моите стопани. Не, не така е устроен животът на *тези* хора. Когато приближихме гъстите шипкови храсти, чу се озверелият лай на кучетата. Веднага някой басово избоботи: "Млък! Тихо!". След минута баят повторил своята заповед. Кучетата престанаха да лаят, като преминаха към леко ръмжене. Толкова злобно ръмжат само кавказките овчарки, при тях дори зъбите тракат. Доколкото си спомням, по това време не се страхувах от кучетата – те често ме преследваха в родния ми град. Но моето отмъщение, на отчаяния кождер, вече бе останало в миналото. През храстите различних мошните тела на животните. Кучетата буйстваха край металната отрада, но тяхната ярост пласеше само прапорицка. Той постоянно стелеше: "Хей, стопанино, усмири кучетата!". Изведнъж от вътрешната страна на отрадата се появи възрастен мъж. Във всеки случай поне такъв ми се стори. "Е, какво, глупако, доведе ли момчето? Защо е толкова хилаво? Ще може ли да работи по 12 часа? При мен

не е като в почивен дом! Ще го изпробвам два дни и ако няма полза от него, ще го сменяш. Утре ще отида с жалба при Пантюхов, че ми е изпратил смъртник. Нима този малолетен може да бъде работник? Вземи самогона*, изпий войнико, и изчезвай. По всяка вероятност Нюрка вече те чака. А ти, наказанието, върви след мен". Селянинът ме отведе в шевнята, показа ми сеното и тръгна към изхода. "А къде са храната, водата, тоалетната?" – извиках аз след него. "Ти какво, рижания, в санитарium ли си пристигнал или в пилонерски лагер? Когато воювах за съветската власт, ядохме мишки. Глад имаше. Въргла, ще видиш чувал с овес. Зъбите ти са здрави, ще го смелит. И що за арестант си ти, след като питаш за тоалетна? Излез зад шевнята! Мисто, колкото искаш!" "А кучетата?" "Кучетата, кучетата! Ще свикнете един с друг. Утре ще те събудя в седем часа. Ще отидеш

* Домашно приготвена алкохолна напитка – *бел. прев.*

да нахраниш свинете. След това градината трябва да се оплечи, да се отиде на полето. Ще има много работа. Така е по-добре, отколкото да се занимаваш с глупости, да губиш време за безполезни уроци". Той излезе, без да каже нито дума повече. "Добре – помислих си аз, – трябва да свиквам с плевната. Тук трябва да отбележа: бях само на 11 години, по документи – на 13, но по жизнен опит – на цели 18. Това е нещо обикновено: децата си-речета израстват по-бързо. Затова още в самото начало направих делови оглед. В плевната нямаше осветление – нито газена лампа, нито свещи. В средата на месец май се стъмваше около девет вечерта. "Значи – рех аз, – скоро ще настъпи пълна тъмнина".

Побързах да намера чувала с овес. За това не ми потръбваше много време: зад мотиката, покритата с прясна кал, се намираше закръпен с рибарски конци чувал. Влажният, загнил и примесен със зърната на други растения овес отначало не ме привличаше. След известно време обаче никак си машинално, като че ли без

да искам, започнах да избирам по-хубавите зърна; няколко от тях опитах със зъбите си. След това, като се увлякох, започнах по-старателно да търся зърна, натъпках джобовите си и енергично зароботих с челности. Не искам да си припомням вкусовите усещания, но ще кажа, че на тази възраст ядох практически всичко сурово и неузряло и нямаше никакви пристрастия към храната. Стомахът ми преработваше всичко: от горчивите горски кестени, захарното цвекло, дивите кисели ябълки, суровите картофени грудки, яйцата на яребиците до добре опечените на огън черни дроздове, които убивах през късната есен и зимата с прашка. Единственото лакомство, което си позволявах, бяха кочаните на зеле-то. Отивах на колхозното поле към залез, когато червеното слънце настойчиво наднича-ше в очите, търсех по-малки зелки, старателно почиствах широките им листа, до самите кочани и примиряйки от удоволствие, дълготригизях, като се сбогувах с огромния чермен диск. Когато напълно се стъмваше и ве-

че не ми се ядеше, тогава се връщах на опустелите улици на Путивъл. Самотническият начин на живот бе ме приучил към тъмнината, тя ми внушаваше чувство за безопасност. А когато от улиците изчезнеха и последните среднощни минувачи, аз крачех съвсем сам из нощния град и започвах да се чувствам като абсолютен стопанин на живота. Така ми се искаше да бъда насаме със себе си и да владя този празен до болка мой свят! Първата нощ в пленящата изобщи не сънувах. От време на време се събуждах, когато някоя сламка влизаше в носа ми. Сутринта стопанинът беше още по-мрачен, отколкото предната вечер. „Ставай, рижо псе!“ – никак си вляо махнатой с ръка, като ми показва да вървя след него и тръгна към изхода. Трябваше да побързам! Тук се случи нещо невероятно: овчарките, които вчера бяха готови да съборят от радата, за да разкъсат мен и прапорщика на парчета, никак си дружелюбно притихнаха и като се притискаха към моето слабо детско телце, тръгнаха редом с мен. Едно от ку-

четата дори ми близна ръката! Това беше първата целувка в моя живот! Дори не повярах на това! Но кучето ме близна още веднъж. Получих от радост. Другият пес се опита с носа си да докосне лицето ми. С такива ласки стигнахме до свинарника. Накак не съвсем понитна ми се стори тази трогателна история. Исках да споделя с някого своята радост: за пръв път в моя живот получавах ласки – нещо, че от куче, а не от човек! За съжаление никакъв събеседник не се намери наоколо, пък и аз изведнъж почувствах, че не търся такъв. Започнах да изпитвам удоволствие от диалога между недохраненото хлапе Василий Караманов и помърдялото от опита на собственото си аз същество, което търсеше своя нечовешки статут и при това с целия си изпълнен вид приличаше на човек. Ако отначало към този вътрешен диалог аз се отнасях като към нещо забавно, като към чудачество, то много скоро беседите на едното и другото аз се превърнаха за мен във вътрешна необходимост. Нима може да си представи

нещо подобно обикновеният човек: да беседваш през целия си живот изключително със себе си? Всеки би ме определил като психически болен! Паранойк! Слабоумен! Но аз бях напълно здрав. С кого бих могъл да разговарям в безлюдния, тесен свинарник? Или в Путивъл, или в детската колония, в атмосферата на омраза, която ме обкръжаваше? Ако гледаш света с чувство на неприязън, няма ще възникне желание да общуваш с него? Да станеш съставна част от него? Разбира се, че не! Отначало и обитателите на свинарника ме посрещнаха враждебно. Горчиво съжалениях, че преди толкова малко свинско месо се е озовавало в чинията и паницата ми! Ей, това не бяха онези готвачи, липсваха материални възможности! Но в хода на аналитичните разговори в съзнанието на захвърленото непълнолетно момче се зароди първата творческа идея: би било много по-лесно и по-изгодно да се грижиш не за 12 прасета, а за една голяма свиня. Ако всяко от дванадесетте животни тежеше около 200 килограма, то една

свиня от новата порода може да достигне до три тона. Свиневъдството ще стане много по-реентабилно! Така и аз щях да имам могъщ приятел! Тогава още не знаех, че съществувала такава наука като генетиката, че именно тя е в състояние да ми помогне в търсенето на собственото 43. Впрочем, много скоро тези на пръв поглед безполезни същества станали необикновено дружелюбни. Те бяха за мен по-близки, отколкото добрите овчарки. В своите чувства аз отидох още по-далеч: струваше ми се, че бих предпочел живота сред свинете пред този сред хората. След седмица се преселих от плевнята в пристройката край свинарника и се почувствах много комфортно, тъй като бях посрещнат ласкаво от стадото свине. Стопанинът ме виждаше рядко, през ден намирах подхвърлените от него парчета храна: краишник изсъхнал хляб, няколко спаружени глави лук, два картофа и хамсия – дребна солена риба. Но аз не бях гладен: чувалът с овес, дървената паница с маково семе, жълтъците, сварени за прасетата –

това ми стигаше! Не, въпросите, свързани с храната, изобщо не ме въртуваха. Бях зает с други размисли и се унасях в разговорите със себе си. Една вечер носех от кладенеца вода, за да напою свинете. След мен тичаха домашните кучета. Те почти винаги ме съпровождаха по този маршрут. Отначало си помислих, че те нарочно са изпратени след мен, вървят по следите ми, за да не избягам; или че им е поръчано да пресичат момчешките ми лудории. Макар че никак не ми беше до бега! Много скоро обаче разбрах, че се заблуждавам. Между нас възникна някаква неуловима прителска връзка. Известно е, че рядко различни видове животни се обличават помежду си повече, отколкото с човека. Кучетата яростно лаеха хората, често ръмжаха дори срещу стопаните си, но мен пазеха и обсипваха с ласки. Тези взаимоотношения с овчарките за сетен път потвърждаваха: избраното от мен направление за размисли, в чието основа лежеше разбирането, че аз не съм човек, е правилно. И така, вървах си аз

с кофите и – изведнъж през вратичката влезе учителката, чийто добродушен поглед предизвикваше у мен само сантиментални мисли. Усмихнах се, понечих да спра, да оставя кофите на земята и да я поздравя. Но жената ме погледна, наведе очи, на лицето ѝ се изписа злоба и тя само изкрещи на кучетата: „На място предатели!“ и ме отмина. Очевидно нямаше желание да се спре, да разменим няколко думи, да ме попита как живея, как върви ученето. Изплаших се и вече след като тя бе отминала, отроних с приглушен, обиден глас: „Здравейте, Анна Клементиевна! Това съм аз, Василий Караманов от Недригайловската колония“. Но учителката дори не се обърна. Тя мина покрай мен все едно, че не съществувам. Като че ли пред нея не беше живо същество, аполски бурен, оголено от вятъра глухарче. Това събитие ме накара с нова сила да възненавия човечеството, желанието да стана друго същество се засили. Този гален вечерен епизод в господарския двор ме накара още веднъж да се замисля:

към кой биологичен вид принадлежа аз? С болезнена настойчивост започнах да търся у себе си онези черти на характера и особености на съзнанието, които фундаментално биха ме различавали от представителите на човешкия род. Възпаленият ми разум отказваше да роди всичко друго, освен стремежа към откъпчение. „Как така? – възмущавах се аз – представях си тази жена като моя майка и не само моя, но и на всички в колонията, а тя се оказа от рода на пантоховците!“. В този момент кучето близна дъанта ми, едва ли не разбирайки състоянието ми. Дойдох на себе си, вдигнах кофите, пълни с вода, и ги отнесох в свинарника. От местоработата ми до дома, в който влезе учителката, разстоянието бе не повече от 50 детски крачки. „При кого отива тя?“ – помислих си аз. – При селянина ли? Кой изобщо живее в този дом? Как изглежда моят стопанин? На кого принадлежи тази огромна дървена къща?. Не знам защо, но реших, че мрачният селянин е управител на това забутано провинциално имение: по

иска вероятност неговата суровост, необичайност ме убедила в това. За да бъда напълно сигурен кой в този дом е стопанин и кой гост, реших да надникна, като се стъпни, през пропирците на дървената къща. Беше девет часа вечерта. Занесох водата в свинарника, разлях я по коритата, отидох в пристройката (или на недритайловски жаргон „стайната“) и легтах върху зърното. Ечемикът бодеше тялото ми като струйките вода в банята на детската колония. Това ми харесваше. Желаяйки да продължа удоволствието си, от време на време се обръщах, като почиствах полепалите по тялото ми зърна, за да мога отново след това да усета техните бодящи докосвания. Искаше ми се да говоря, много да говоря. Разговорът ми със себе си се оформяше по принципа на разделянето на собственото аз. Именно през тези години разбрах, че да размишляваш и да говориш със самия себе си – това са две съвсем различни занимания. Всяко от тях бе дотоглокова самостойтелно и оригинално, че се нуждаеше от свое

време и от особено вътрешно състояние. Дългното стъмняване оставаше час; този час за беседа напълно ме устройваше. При това с очите и ушите си наблюдавах пътешката към вратичката на дома. Изказваните мисли, свои и чужди, изглеждаха наивни, но бяха дълбоко искрени. Какво сериозно можеше да се очаква от размислите на 11-годишния юноша, прочел случайно едва две книжки: "Моделирането на обувки: кожата в ръцете на худжията" на Костанян и "Прелетните птици" на Маргарита Ги? Трябва да кажа, че и тези книги намерих случайно в купчината хартия, която връстниците ми бяха домъкнали, за да изпълним училищния план за събиране на вторични суровини. Но защо избирах именно тези книги? Никога не съм ходел добре обуватези – ходех не буквално бос, но в износени, наммерени на боклука обувки, които освен всичко друго бяха и с няколко номера по-големи от необходимото. Често пъти всяка от обувките ми беше в различен цвят и фасон. Както вече споменах, прапката беше инструмент

за добиване на насърчения ми хляб. Дроздовете, дивите гълъби, яребиците бяха постоинният обект на моя лов. Ако в първата книга търсех решение как достойно да обуя себе си, то във втората – как ефективно да увеличавам трофеите си, за да нахрани себе си и леля. Бедността и непрекъснатата борба за оцеляване ми помогнаха да развия защитните функции на организма, да свикна с недомогдането, самотата, студа, да търся все по-нови способи за осигуряването на всичко необходимо. "А помниш ли – попитах себе си, – как в дългото си скитане из Путивъл по дината и поведението си избираше мъже, които биха били подходящи за образа на баща ти? Тогава ти се струваше, че изобщо не са го разстреляли, а се е приталил, за да наблюдава твой живот, поведение, способността ти да оживееш без баща. Струваше ти се, че той ще се появи изведнъж, ще те прегърне, ще ти накупи дрехи и сладкиши – и ще започне нов живот. Ти дори на два пъти избира за себе си възможен баща, но с това всичко приключи.

Ти не намери сили да признаеш избора си пред тях". "Разбира се, това никога не може да се забрави. Помня как сълзите напихаха в очите ми, как обидата стигаше търлото ми". "Нали не си забравил как веднъж нарече една лека "мамо", а ти ти отвърна: "Изчезвай, глупако! Ти какво, да не искаш да си изпрочиш меленка?". А след това добави: "Хайде, махай се отгук, дребен мошенико!". Да, ти изживя много разочарования. Дали се е запазило в паметта ти как през 15-те минути на големото междучасие прибягваше до дома на Хватайко, за да донесеш на учителката за обяд гореща чорба със зеле, кюфлета и десерт, а тя никога не ти пишеше повече от тройка и никога с нищо не те черпеше. Макар че безмозъчният син на директора на пощата Щучкин и глуповатата дъщеря на началника на водоснабдяването Бабошкин винаги получаваха петици и ти винаги им даваше гевреци с маково семе. "Ох, всичко си спомням, всеки ден от моето детство превзехоодно се е запазили в паметта ми! Дори си

спомням как в детската градина в средната възрастова група за пръв път започнах да усещам откритата несправедливост, дори бих казал враждебност, спрямо мен. В нашия двор имаше десетина черници. Кантората за изготовки предоставяше на детската градина копринени буби, като децата трябваше да ги хранят с листата на тези дървета. В края на всеки месец пашкулите, обвити с белоснежна копринена паяжина, се предаваха в кантората. Онези мои връстници, които се занимаваха с тази работа, получаваха като добавка към вечерята лъжица мармалад и филийка хляб. Възпитателите в детската градина нито веднъж не ме допуснаха до масите с буби. Така че нито мармалад, нито добавка хляб не видях. Защото всеки възрастен искаше да ме плесне зад врата или да ме наругне, а възпитателите ме търсеха само за да ми изложат най-унизителната работа. Бели възможни спомените за постыките на моите родители да ги карат да правят това? Сега си спомням как ми връчваха напиканите гащи-

ки на момиченцата, за да ги отнесе в дома им и огтам да ги донеса сухи. На кого можеше да се възложи такава задача, ако не на една сираческа душа? Кой ще им потърси отговорност за това? Не помня нито един случай, когато някой да ми е благодарил, да ми е дал кифла с маково семе или поне една изсъхнала стафилка! *Те* само ръмжаха: "Защо тя е направила това?" и ме шипаха по главата, като че ли аз съм отговорен за тези момичешки недоразумения. Може би на *ти*х им се струваше, че удрят плесници на моя баща или псуват майка ми. Може би и аз самият – рижав и слаботелесен, предизвиквах ненавистта на хората около мен? Именно в детската градина в Путьивъл за пръв път почувствах нуждата от самота. Почти винаги седях някъде съвсем сам, далеч от възпитателите и връстниците си. Само слънцето ме галеше, а полуделите пеперуди пораждаха интереса ми към живота. "Дали се е запазило в паметта ти как на урока по рисуване в детската градина дойде кореспондентката на местния вестник

"Путьивълска правда". Тя взе нарисуваното от теб и ахна: "Колко красива изглежда Кремълската стена! Как се казва това момченце? За този талант трябва да се напише!". Към нея следната се приближи възпитателката, взе молята рисунка и каза: "Кремълската стена е нарисувана от Виктор Випорков, син на началника на "Сумелстооттехника". Учен, ти си замърча и се дръпна настрана". "Да, няма такова нещо може да се забрави! На следващия ден във вестника беше написано, че "петгодишният Витенка Випорков изобрази Кремълската стена". Или друг случай: някой от по-възрастната група деца бе чушил стъклото на прозореца в съседната къща. Административната на детската градина бе в паника: собственикът бе някакъв голям стопански началник, а стъклото бе чулено от сина на партияния бос. За да се приключи с проблема – да не скрат големия стопански и комунистически лидер от районен машаб, педагогическият съвет взе решение да накажат Васка Караманов. Накараха ме три часа да стоя

в ъгъла на колене. Случи се още една несправедливост. Наказанието ми бе увеличено с час и половина, тъй като собственикът на чулпения прозорец желал лично да види хулигана, за да му издърпа ушите. Той пристигна по-късно от обещаното време. Лишиха ме от вечера и получих няколко болезнени удара по врата. Той ме удряше и неистово крещеше: "Рижа гадина, сега ще ти покажа как се чулят чулки стъкла! Ще те изпратя по дяволите, потомък на уроди!". Тогава си помислих: "Като порасна, няма да остава нито едно здраво стъкло в твой дом!". "И ти не забравяй своето обещание?". "Как ще го забравя? Дългът се плаща с лихвите! След три години през януарските студове чулих всичките стъкла на къщата. Когато се чуваше трясъкът на чулпеното стъкло и то се разхвърчаваше из снежните преспи, на мен ми се струваше, че от устата на стопанина излитаха зъбите му и летяха към розовобузестите лица на възпитателите, оставяйки по тях рани и драскотини. "Така ви се пада" — мърна се в

платата ми. "Според мен вече е напълно тъмно?". "Да, прав си, време е да ставам, за да види кой живее в този дом". Станах, пийнах водичка от кофата, лапнах няколко ечемичени зърна и излязох от свинарника. Петдесетте крачки до дървената къща преодолях доста бързо. За пръв път се оказах на забранено място — между дома на селянина и собствената си съдба. По-рано място на пребиваването ми бяха плевнята, свинарникът, градината, малкото, около половин хектар, поле и прътежките между тях. Там работех всеки ден и можех свободно да се движа във всички посоки. Но да стоя пред дома на господаря, ми беше строго забранено. Ако бях по-толям, бих се чувствал като крепостен селянин. Но моето детско съзнание бе обременено от други преживявания. Когато се приближих до дома, разбрах, че ще бъде сложно да надникна в стаята. Ръстът ми — около 150 сантиметра — не позволяваше да осъществя замисленото. Огледах се: край мене цъфтеше ябълка. Бледо-розовите цветчета се носеха из въздуха ка-

то майски пеперуди. Качих се на ябълката и веднага видях Анна Клементиевна. Съблечена, тя (така ми се стори) седеше на раменете на мъжа, краката ѝ обвиваха шията му, а ръцете ѝ бяха вдигнати над главата. Това още не разбирах какво означава това странно положение на човешките тела. Много често съм виждал в градския парк лежащи любовници, но така открито, съблечени – виждах за пръв път. Отклоних погледа си, опитах се да надникна през другите прозорци, но навсякъде беше тъмно, без признаци на живот. "Нима тя му е жена? Или е любовница на това чудовище? Излиза така, че тя е забелязала тихия, незабележим Караманов и е подказала на Пантохов да изпрати безпомощния роб при нея на работа? Да храни и почиства нейните животни, да се грижи за градината, да пшери полето? Без заплащане, без храна, без необходимото бельо – лично и за спане? Дори без използване на думи! Само най-кратките: здравей, привет, благодаря. Така да унижи ближния си е готов почти

исеки от *тия*. Но аз съм друг! Не съм способен да бъда безсрамен! Не, аз не съм от тази порода, не съм замесен от човешко тесто. Нямам нито майка, нито баща. А може би това е експеримент на никакви тайни сили? Някакъв космически разум е пожелал да сътвори от такъв като мен същество, което мрази хората? А аз, глупакът, като се вглеждах в нейното благородно лице в колонията, мечтах за майчина ласка! За какво ми е всичко човешко? Кретен! Та аз трябва да се стремя към друго! Значи, това е Семихатова. Е, и какво? Затворнически надзирател с благородно лице! Помещица в облика на моралистка!" Така на 11-годишна възраст се убедих в своя нечовешки произход. Но отчуждението на юношата е по-експресивно, отколкото проявата на същите чувства при възрастния. Изпълнен с негодувание, слезох от дървото и побързах към плевнята. Честно казано, никакъв конкретен план не съществуваше в моето възбудено съзнание. Трудно слържах-стремежа на своето. 43 към всякакви апресив-

ни действия. За какво тогава тичах към свинарника? Не знам. Влязох в моята бивша спалня. По навик се приближих до газената лампа. Напирах кибрита. Но изведнъж неочаквана мисъл прониза съзнанието ми: а защо да не подпала този господарски дом? Нали когато дойде на един човек гори, другите се радват на пожара от цялата си душа! Ето, в това се състои *тияхната* същност: ако е станало лошо на някого, комуто преди това е било добре, *те* си устройват празници. Радват се като деца! Умилкват се, плачат със сълзи от удоволствие! По този начин аз окончателно се сбогувах с човешката природа. Този прощален огън озари душата на новото същество, даде тласък към зараждането на съвсем нов обитател на Земята. И от висотата на своето уникално положение започнах да наблюдавам как пияните, затлъстели пожарникари с лениво безразличие насочват накрайниците на маркучите; как ръждисалите кранове, след като изплюят една-две капки вода, ще започнат да кихат, за да замлъчат

след това задълго, до капитален ремонт; как напалите съседи ще покажат от прозорците *своите* щастливи физиономии, за да получат заряд от положителна енергия за бъдещия си сън; как виковете на загубилите свой дом ще потънат в радостните вопли на тълпата. Тази неочаквана идея ме зарадва. За целия ми единадесетодневен живот не ми беше хрумвала по-щастлива мисъл. Полуудал от този убийствено решение, аз грабнах кибрита, наръч слама и се хвърлих към дома с ненадлъжните от мен обитатели. Макар и слаба, свелгината от прозорците ми помогна да намеря няколко цепенници от бреза. Върху сламата сложих дървата, върху тях – сухата слама, драснах клечката и пламъкът лумна. Езипите на огъня вече ближеха първия пояс на дървената конструкция. "Може би в основата на бащиното ми престъпление е била неговата омраза към хората? И самоубийството на майка ми може да бъде обяснено със същите причини". Изведнъж съвсем друга мисъл се загнезди в детската ми глава. "Какво

права аз, та нали не съм човек! Защо се очовечавам с моите действия? Не! По дяволите всичко човешко! По всяка вероятност към това ме тласкат остатъците от човешкото в моята натура. И постъпките на родителите ми са чистото човешки!“. Изплаших се! Изплаших се от това, че новата същност, към която така мечтаех да се приближа, можеше да се превърне в същата човешка гадост! Затичах се към свинарника, грабнах коритото с водата, дотърчах до огъня и се опитах да го угася. Само коритото обаче не стигаше. Започнах да бягам към кладенеца с кофата, за да загася огъня. Кучетата мъгчально тичаха край мен, сякаш разбираха какво ставаше в душата ми. След като се убедих, че вече няма опасност от пожар, аз се помъкнах към свинарника, за да се сбогувам с прителите си свине, след това прегърнах овчарките, подир което много спокойно, дори малко тържествено отворих вратичката и излязох от двора. “Накъде ще тръгнеш сега, Василий?” – попитах сам себе си. – “Ще започна да търся себе си. Вре-

ме е! Време е! Прекрасно е, че започвам това търсене на 11 години”. “А би могъл и да не успееш!” Тогава още не знаех: на Вселената, за да сътвори човека, били нужни 13 милиарда години! И какво неефективно творение се е получило! На поколенията се е паднало велико изкушение – да променят човешкото в човека. Но работата е спряла, тя не се придвижва напред! Самодоволството на представителите на човешката порода, несъвършеният им генетически ансамбъл са най-главната претрада към самоусъвършенстването. Някой все пак трябва да започне тази нелепа работа! Ако се доверим единствено на времето и пространството на мутациите, то колко хиляди години ще са необходими, за да се роди ново същество, което ще промени порочния човешки вид! Случаят с опита за подпалване на дома на учителката от Негритайловската колония още на следващия ден стана предмет на безкрайни дискусии. Намериха ме заспал в гората, пребиха ме с камъници, натъгено ме липиха от гореща хра-

на, от разходки и от банята в четвъртък. Както обеща Пантохов, в карцера не сложиха кофа. Трябваше да ходя по нужда в килията... Юридическа отговорност в Русия започва да се търси от 14-годишна възраст. Бях на 11, а според фалшивите документи – на 13. Но това обстоятелство изобщо не смути Пантохов, Семихатова и другите началници на колонията. За да ме направят юридическо отговорно лице, те пак преписаха свидетелството ми за раждане. В новото бе посочена друга дата на раждане с няколко месеца по-рано. Ето, по този начин бързо израствах! Гледането на делото ми в съдебната стаячка с изпокъсани, пожълтели тапети продължи не повече от три минути. Съдията, уморен човек с лице в същия цвят като на тапетите и развалени зъби, бързо прочете присъдата, според която ме изпращаха за пет години в колония за непълнолетни престъпници в град Перевоз на река Пиана. Как трябваше да се отнасям към човечеството? Можех ли да го уважавам? Дали ми се искаше да приличам

на човешката порода? Не и още веднъж не! Николга! Впрочем, тази мисъл се засели в моето съзнание през ранното ми детство. Но все още в моя живот не се бе появявало нещо, което да ме накара да променя своите възгледи. Така както централният вестник "Правда" и в Путинъл, и в Недригайлов, и в Перевоз бе един и същ, така и психологията на хората в тези провинциални руски грачета бе еднаква при всички. Менталността на хората около мен също бе някаква обща, като че ли неутрална. След като се оказах в Перевоз, нещата попаднах в беда. Представителите на администрацията в колонията изискаха да превържа ръкава си с червена лента и цял ден да крача из територията на лагера между спалните бараки, перчейки се с червени цвят. Казано с други думи, да демонстрирам не само лоялност, но и готовност за сътрудничество с лагерната администрация, равно-силно на даване на показания срещу арестантите. Непълнолетните престъпници с дървени чукове и ръце ме уговаряха за нищо на света да не

правя това. "Да живееш в бараката с тези – мислех си аз, – и да доносничииш срещу тях пред другите, които седят в кабинетите? Може би това отговаря на човешката логика. Но тя в никакъв случай не е моя. Нима човек е в състояние да бъде прител на Василий Камапов? Според мен такива данни *той* не притежава". Моите колебания не се понравиха и на двете страни: и едната, и другата решиха да ме набият. Първите ме биеха през деня, вторите – през нощта. Пролежах около 100 дена в лагерната болница, а когато ме изписаха в край на октомври, получих запрещение на длъжност помощник-огняр в котелното. Стремежът ми към самотата се засили. Така монотонно, като странах от активния лагерен живот, прекарах пет години. Бях единственият в лагера, който нито веднъж не получи колет с продукти, който не разпечата нито едно писмо, единственият, когото не викаха на свикдане с роднините му, когото не освободиха предсрочно. Затова пък бях единственият, който няколко пъти препроче-

те всички книги в библиотеката. Именно тук моите фантазии и увлечения придобиха неискретен размах. Не исках да уча, тъй като в училището трябваше да се общува. А аз исках да мълча. Мислех. Водех диалог със самия себе си. През зимата и през лятото почти не излизах от котелното: работех, размишлявах, вглеждах се в звездното небе. Освобождавах едни от затворниците, докарвах други, трети премествах в колонии за по-възрастни и в затвори. През един от последните мартенски дни ме извикаха на пропуск и ми съобщиха, че съм свободен. Не бях забелязал как са минали пет години. Заповядат ми да едам арестантските си дрехи и да изнесвам накъдето ми видят очите. Тази новина изобщо не ме зарадва. Нямаше къде да отида. Но тя не ми донесе и никакво оторчение. Не съществуваша връзки, които да ме свързват нито с пазачите, нито с арестантите от лагера в Перевоз. Беше ми все едно. Можех да намеря себе си и като лагерник – впрочем, свободата ми предоставяше същите шансове.

Започнах да се събличам пред началника по режима. Свалих бушлата, китела, тежките обувки, чорапите, панталоните, ризата, потника. Когато започнах да свалям и долните си гащи, той изведнъж изкрещя: "Спри! Веднага ще получиш 15 денонощия карцер за оскръбление на офицер!". "Но Вие пожелаете да сдам лагерната си униформа. Аз само изпълнявам заповед". "Марш в артепната да се преоблечеш. Какво си тръгнал да показваш пред носа ми своето изпъстрено с дунчици тало? Тръгвай!". "Нямам какво да облека" – вало казах аз. "Как така нямаш?" – кипна той. "Така! Аз съм сираче. Когато попаднах тук, бях висок 159 сантиметра, сега съм 182". "Не мога просто така да ти разреша да присвоиш държавно имущество!". Майорът позвъни (по всяка вероятност в счетоводството) и запита: "На Караманов нещо да е начислено? Девет рубли и 32 копейки? А колко струва неговата униформа? Колко? Заедно с обратния билет 23 рубли и 40 копейки? Той няма никакви лични дрехи. Трябва да се преизчисли".

"За пет години съм успял да заработя цели десет рубли и никакви копейки. Нима и навън плащат така?" – мина ми през главата. Счетоводството прибра обратно моя омазан с мрълища бушлат, който струваше пет рубли, и вместо него ми връчи обходен лист, в който бе вписано преизчисляването на скромния ми капитал и държавното имущество – осетанките от арестантските дрехи. Дадоха ми рубла и седемдесет, пазачът отвори вратата и като гледаше край мен, пропеди: "Махай се оттук, нешастнико!". Така на 16-годишна възраст (по документ – 19-годишна) се озовах на свобода. В джоба на китела сложих документите си – бележката за освобождаване от лагера и фалшивото свидетелство за радане – и без особено удоволствие прекрахих през вратата. Облачното небе ми се стори като никота сиво. Сняг вече нямаше, беше мръсно, влажно и многоплодно. Намръщени те лица на минувачите, тяхната замислена походка и нервните движения на крайниците предизвикваха у мен тъжно недоумение. Ни-

ма на свобода всичко е така противно и обречено? Как могат *те* да живеят в такъв несправедлив свят? С такава извратено съзнание? Та *те* нямат никакво бъдеще! Трябва нещо да се предприеме. Но дали *те* са в състояние да направят това?” – мина през главата ми. Шляпах по градските улици, без да разбирам накъде вървя и какъв маршрут трябва да избера, а всъщност нямаше и накъде да вървя. Пред мен се простираше огромната Русия, но в нея нямаше място, където да ме очакват или към което да се стрема. Изведнъж се озовах на открит пазар с леко наклонени дървени сергии. Търговки предлагат картофи, червено цвекло, сушени гъби, вълнени чорапи и шалове. Някакъв мрачен селищен продаваше брадви, друг – лопати, гребла, вили. Пазарът не ме заинтересова. Направих едно кръгче из него и тръгнах към изхода. Тук стояха няколко доста овехтели автобуса. На един от тях прочетох табелката: “Перевоз – Книгинин”. Погледнах през вратата и попитах шофьора: “Колко струва

билетът?”. “Тридесет копейки” – отговори той. “Тогава ще пътувам”. “Качвай се. Билет прибра ли ти?”. “Не!”. “Тогава ще ти взема десет копейки по-малко”. След няколко минути автобусът вече ме возеше към стария крайноложки град. Така започна моят живот в Книгинин. На първо време намирах приют в автобусите. За нощуване се свирах под дълготата задна седалка, а през деня се шлях из града. След една седмица си намерих работата в завода за амбалаж. Дадоха ми чук, гвозден, отделиха ми работно място, дадоха ми дърсен материал и ме научиха да сковавам дървени сандъчета за бутилки с водка. За всяко сандъче ми плащаха по 10 копейки. Първите дни успявах да скова не повече от 10 сандъчета, но през втората работна седмица в края на работния ден пред масата ми се подrejaха 15-17 парчета. Когато времето се стопи, тайно се пренесох да спя в цеха за амбалаж. Месечната ми заплата беше малко повече от 50 рубли. По това време вече бях си купил от битака някои поизносени дрехи,

придобих цивилен вид. На основата на справката за освобождаване получих паспорт и започнах да се замислям над проблема, който все повече ме вълнуваше. Започнах да разбирям, че без знания е почти невъзможно да промениш себе си, да се отърсиш от всичко човешко и да се превърнеш в ново същество. В лагера прочетох всичко, с което разполагаше библиотеката, и то по няколко пъти, тъй като книгите се подменяха през 10-15 години. Там докарвах предимно патристична литература, в която се възпяваше човекът и неговите дела. Тези теми не ме интересуваша, но заставях себе си да чета библиотечните книжки, като преследвах съвсем друга цел: трябваше изобщо да се науча да чета, за да мога наистина да разбера *техния* свят и да вода системна борба за по-скорошното появяване на новото разумно същество. Старинният руски трагд Книгинин, чийто герб още от времето на империята украсяваше външната стена на империята, личествено лос, притежаваше непоша библиотеката. Именно тук аз за пръв път се запознах

със сериозните книги. Сега цялото си свободно време прекарвах в библиотеката, в читалната зала. Човекът като такъв не ме вълнуваше; нямаш приятел, с които да не се срещаш и не търсех тяхната компания. На пръв поглед дните ми бяха еднообразни, но всъщност аз постоянно се намирах в състояние на възбуждено търсене. Библиотеката на това проинципално градче разполагаше с някои интелектуални волности. Например първата мисъл, която ме подтикна сериозно да се занимавам с изучаването на генетиката, ме озари, докато четях „Дневникът на неистовия Микеланджело“ на Роландо Кристофанели. Това желание бе предизвикано не от нещо друго, а от човешката завист. Наругах се си за непоследователността, за това, че още съм запазил в себе си човешката менталност, и започнах въодушевявано да търся тайните на гениалността. Именно това търсене на неизвестното ме доведе в столицата. Всичко стана по един доста прозаичен начин: започнах да издавам неудобни въпроси на местните библиотекари.

лиотекари. Интересувах се от книги, които обясняват природата на гениалността. В Книгинин нямаше литература по тази тема. Но сто е една възрастна дама ми подсказа: "Затемнителите за Москва, юноша! В столичните библиотеки ще намерите всичко, което ви е необходимо". Между другото тя ме изгледа с учуден поглед – така, както отглежда екзотичните и нетрадиционни неща. По всяка вероятност за нея бях странен читател: всички вечери прекарвах изцяло зает с книгите, на девойките не обръщах никакво внимание, винаги бях сам, а освен това се интересувах от гениалност. И не само от увода в общата наука, а от най-деликатния раздел в нея – гениалността. Изглежда, че всеки, който се интересува от тази тема, предизвиква в страничния наблюдател повишено внимание и опасение. За какво му е това? Дали не се е побъркал? Ами ако той поиска още нещо такова, ненормално? Какво ще правим след това? И така, на 21 август 199... година си купих билет в общ вагон, събрах в мешката скромните си

неща и потеглих към Москва. Могат да кажат откровено, че ми беше все едно къде и как ще живея. Намах никакви претенции към условията на собственото ми съществуване. Единственото, към което се стремях, което се опитвах да постигна упорито, понякога болезнено упорито, бе самотата. Може да се каже, че се гордеех с моя инат, радвах се на логическата последователност и безкомпромисност на моите мисли, зародили се в далечното ми детство. При кого отивах в Москва? Кой ме чакаше там? При кого бих могъл да намеря приют? Та аз нямаш нито една позната душа в този мегаполис. Причината не бе в това, че нямаш роднини, а в нещо друго: 43 и човекът никога не бихме могли да се обличим. Както съвместният живот на олдтаймъра и питекантропите е свършил с пълното измирание на първите, както контактите между питекантропите и неандерталците не са довели до нищо и питекантропите завинаги са изчезнали, както връзката между неандерталците и кроманьонците не се е осъществила

и неандерталците са престанали да съществуват, така и в противоборството "Човекът и Аз" първият трябва да потъне в небитието, да остане само на страниците на историята, да се запази само като археологически интерес. Ние никога няма да можем да съществуваме заедно! *Те* за всичко това засета нищо не знаят, но аз съм напълно уверен в моята правота! Затова ми беше все едно къде ще се озова в столицата. Отивах там, за да получа знания, и нищо друго не представляваше за мен дори най-малък интерес. Виждах пред себе си само купчините книги, хората изобщо не исках да забелязвам. По това време ми се струваше, че съм съвсем сам в своя стреза меж към новия тип същества, който трябва да замени кроманьонците. Останал сирак, аз много рано реших да избягам от всичко човешко и тук, в Книгинин, това ме доведе до следните размисли: в кенийското дере Олдувай са били открити следи от австралопитеките, появили се преди повече от милион и половина години; в германската долина Не-

андертал са намерени останки от хоминидите, просъществували 150 000 години и получили названието "неандерталци"; във френската пещера Кроманьон са открити свидетелства за появата на първите хора от съвременен тип, живели преди повече от 40 000 години и наречени "кроманьонци". Аз се появих в Путивъл — следователно, моят биологичен род уверено може да бъде наречен "путивловец". Трябва да се спазва академическата приемственост в антропологическата последователност! Това мое умозаключение обаче предизвика у мен дълбоко безпокойство: от Путивъл до Москва са около 400 км. Къде трябва да срещна втората половина, за да продължа рода на путивловците? В Москва? Но всички предпшни места, където са пребивавали ископаемите видове същества — в Кения, в Германия и във Франция, — са били ограничени в радиус от няколко километра. А при мен пространството се е увеличило стотици пъти! Но може би именно в столицата ще срещна жена от Путивъл, Недри-

гайлов, Княгинин – и тогава всичко ще се нареди, антропологическата логика ще възтържествува: пътливовците ще дойдат на смяна на човеците! Любовете в случаи не бива да играе никаква роля: възникването на новия вид не е свързано с никакви сантиментални чувства. Аз ще бъда задължен да направя това, за което съм призван! Задължен! Както и да изглежда тя, втората половина! Нима външността може да окаже въздействие върху такива фундаментални решения? Та аз не съм човек! Аз се гордея със своя уникален статут! Със стремежа си към свършенство извън рамките на човешкото съзнание, извън пределите на съществуващия биологичен вид. Вече бях дълбоко убеден, че да бъде променен кроманьонците към по-добро, просто е невъзможно. Както конякът в дъбовите бърчи може да отлежава само 45 години, а след това дъбилният аромат преставя да обогатява напитката, така и на човека му стигат 45 000 години. Неговият интелект и култура вече не се развиват. Мутациите не дават поло-

жителен ефект, самоусъвършенстването се прекратява. Това е и краят на един от циклите на еволюцията и началото на зараждане на нов вид. Бързах за влака, като мислех за всичко това. Билетът до Москва в общ вагон струваше три рубли и двадесет копейки. Влязох във вагона, намерих мястото си, качих се на втората койка, сложих под главата си мешката с багажа си и уморен от предишните мисли, бързо и дълбоко заспах. Мистиката на сънищата съвсем не е моя сфера, но именно във влака, който ме отнасяше към Москва, ме посетиха необикновени видения. Те така дълбоко поразиха моето въображение, че аз за пръв път почувних истинска наслада, която никога преди това не съм изпитвал и не познавах като такава. Удоволствието от видяното усетих почти веднага, след като се озовах в присънилата ми се Москва. Огромен град: широки асфалтирани пътища; марки автономни, за които никога не съм чувал; разкошни магазини, пълни с вносни стоки; ресторанти, които предлагат всички световни делика-

теси; жилища, обзаведени с елитни мебели; кремълски кабинети с украшения, покрити с варак; библиотеки, чиито книжни фондове надминаваха всички мои очаквания; най-нови системи за наземна и противовъздушна отбрана на града – всичко това съвсем не ме обезкуражи, не можа да учуди мен, юношата от дълбоката руска провинция. Най-то-ляма радост изпитах от нещо съвсем друго: този мегаполис на изобилието, тази гигантска инфраструктура на заможност, целият този потресаващ по своя размах капитал на стопицата на бившата съветска империя, всичко, което видях като на живо, беше лишено от най-главното: Москва беше празна! За моя голяма радост аз не видях нито един от човешките! Бяха изчезнали! Бяха се изпарили! Бяха престанали да съществуват! И именно това престранно обстоятелство предизвика у мен безкрайно наслаждение! Целият този 15-милионен град се оказа моя собственост, но той изобщо не ми беше необходим, беше ми абсолютно безполезен. Наблюдавах

целия този човешки разкош и се радвах на това, че *тяхното* време е към своя край, че първото същество от нов тип – путивловецът – се е втурнал в този свят, за да го построи отново! Върху съвсем друг физиологически и морален фундамент! По същия начин, по който днешните хора, появили се в далечното минало в пещерата Табун на планината Кармел са мечтаели да създадат свой човешки свят. И при *тях* това се е случило! По този начин ще се случи и при мен! Аз съм съвсем друго същество! Както аз съм допльл да сменя *тях*, човещите, така след путивловците ще дойдат други, за да преустроят света от своята гледна точка, в съответствие със своите разбирания. Нали Земята ще съществува още около 13 милиарда години. Колко много биологически видове ще се сменят един след друг! Тук противовъдействието е безполезно, не можеш да издигаш барикади. Колкото по-рано разберат това хората, толкова по-безболезнено ще се преселят в друг свят. Такъв е законът на природата! Някои от *тях*

разбират, че пред хората няма бъдеще. Но мо-
зъкът *им* вече не е способен да генерира стре-
меж към самоусъвършенстване! Хомеоста-
зът е нарушен. Настъпва краят в еволюцията
на този вид. Възниква въпросът как би тряб-
вало да се държи човек, оказал се на моето
место: съвсем сам в такъв изключително бо-
гат град като Москва? В столицата на Русия?
Днес? Той би се настанил в най-хубавите кре-
мълски апартаменти; би си присвоил всич-
ки скъпоценности на Гранитовата палата;
ежедневно би сменял автомобилите си; би
приватизирал Монетния двор; би станал соб-
ственик на Централната банка; би се вложил
по околностите на метрополиса, запазвайки за
себе си разкошни вили; би натъпкал дюше-
ка си със злато, възглавницата – със скъпо-
ценни камъни; той би жонглирал с великден-
ските яйца на Фаберже; за стелки на обувките
си би приспособил Конституцията на стра-
ната; би напечатал своите портрети и би ги
разлепил по всички площади, жилищни от-
ради и апартаменти в града; би обкръжил се-

бе си с ракети "СС-20", на Червения площад
би поставил няколко МИГ-а; пред всяка кре-
мълска кула би паркирал танкове "Т-90";
пред всеки вход на кремълските домове би
разположил установка за залпов огън "Град";
на покрива на своята резиденция би монти-
рал противовъздушен комплекс "Стрела", а
и спалнята си – хеликоптер "Черна акула". За
да знаат неканените припълци кой е той, на
какво е способен, с каква сила разполага!
Чрез правителствената връзка, по телевиз-
онния канал и радиоефир, по каналите на
ИТАР-ТАСС той би се самопровъзгласил за
президент, генерален секретар, ръководител
на парламента, най-главен в Русия, пън на зе-
мта! Ето такава е тя, човешката същност:
потребността, която се увеличава до безкрай-
ността на консуматорството, упоритото же-
лание да се притежават всички полезни и без-
полезни боклуци поставиха бариера пред по-
нататъшния живот на хората. Като осъзнах
всичко това, почувствах нужда с всички си
да да закрепця: Стига, другари! Баста, госпо-

да! Вашето време свърши! Дойде *нашето* време! Моят нов биологичен вид ще създаде съвсем друга цивилизация! Моето презрение към всичко, което ме обкръжаваше, не знаеше граници. По този въпрос черпех силни от историята: както човекът от шумерската култура е бил непонятен за гърците, както етруските са били загадка за римляните, а римляните – изгнаници за варварите, както средновековните хора заменят варварите, а те пък са сменени от хората на Възраждането; както през Възраждането отстъпват пред натиска на капиталистите, както буржоазната менталност се преражда в социалистическа, както социалистите отстъпват историческото място на глобалистите, така и съвременният човек ще предаде без ожесточена съпротива жизненото пространство на пугливците. В тази логическа последователност се криеше цялата ми сила. Само на пръв поглед изглежда, че между шумера и римлянина или между възрожденеца и глобалиста няма съществена разлика! Глупост! Те са

съвсем различни същества. Единият е отстоявал честта си, другият – своя капитал; единият е принасял в жертва на духовността себе си, а другият – на насилиято; единият е сковавал себе си в рамките на християнската религия, другият е проявявал абсолютната свобода, единият се е стремил към властта, другият – към анархията. Но всичко това са били парадокси на мисленето на един вид – homo sapiens, мутация на една ера – ерата на разумните човеци. Определението не е съвсем точно! То е доста претенциозно! Сега трябва да настъпи съвсем нова епоха, епохата на пугливците – на вида, който се различава по своя ярко изразен космизъм – homo cosmicus. Същества, способни да осмислят всички загадки на Вселената. И не само да ги осмислят с разума си, но и по-свободно да се преместват в този огромен космически свят. Да станат негов стопанин, истински венец на природата, а не жалък и безпомощен самозванец. Та нали в съзнанието на homo sapiens още от първия ден на появяването му се е заг-

незидила "точипа"; да се представя желаното за действително. Нима венецът на природата би си позволил да измисли такова количество богове, царе, вождове, кумири и идоли във всички времена на своето присъствие на планетата? Е, все пак, кой от тях, подобедови, пантохови, семихатови, хватайко, щучкини, випоркови – а с такива, по всяка вероятност, е заселена цяла Русия, – е венецът на природата? Кой от тях отговаря на статута на разумните човещи? Способни да разберат себе си и целия свят? Могат ли да доминират над разума хитростта, алчността, омразата? А присъства ли разум във всяка човешка материя? По всяка вероятност само в изключително редки случаи. Някъде бях прочел, че за цялата *си* история *те* са подарили на света хиляда гения. За сто хиляди години – това са тридесет милиарда човещи, и само хиляда гения! Слабо, много слабо, хора! Пък и списъкът на гениите е подозрителен! Съвсем необезпечен списък! Борис Годунов, император Карл V, Алексей Ермолов, Глеб Успен-

ски, Теодор Рузвелт, Вирджиния Уулф, Шарл дьо Гол, Алексей Толстой, Самюел Тейлър Колридж, Мазарини и т.н. Нима *те* могат да бъдат сравнени с истинските гении, с такива гиганти като Кант, Бетовен, Достоевски, Нютон, Лев Толстой, Менделеев? А такива са не повече от стотина. За сто хиляди години! Това означава, че на хиляда години се пада един гений! Нима *те* имат право да се наричат разумни същества? Всичко, което е свързано с *homo sapiens*, е много необезпечено, изключително пресилено, противоречиво и не съответства на действителността. Достатъчно е по-внимателно да се вгледаме в *техния* свят, за да се убедим: дефицитът на разум е повсеместно явление. Във всички времена се е чувствала необходимостта от разум, но днес особено, когато човекът е отворен и изложен на всеобщо наблюдение. Сега, както никога преди, *той* бърза да изрази открито своята същност. *Той* външно е свободен, може внимателно да бъде разгледан. И какво виждаме? Човекът се създава

за стотици милиони години – и като резултат такова дълбоко разочарование! И в минатото, и в настоящето! Например, Горбачов *им* подари свобода, а *те* проявиха пълната си несъстоятелност. Свободата направи човешественият homo sapiens, така наречено-го разумно същество, трябва да изчезне, да бъде изпратен в историята. Както някога са измрели синантропите и туровеите, ирбисите, конете на Пуржевалски и туранските типри. Нали в природата винаги се появява нещо ново! То се развива до своя максимален предел, след това остарява и изчезва завинаги. Точно така трябва да се случи и *стиях*, човещите! И не някъде в далечното бъдеще, а още днес. Аз лично съм готов да ускоря този процес!... В този момент от съня ми някой ме бутна по рамото. Събудих се и видях умореното лице на кондуктора. Очите му бяха изпъкнали, челото – изрязано от дракотини, на скулата му се виждаше прясна синина. Моите видения моментално се изпариха.

Вътрешният монолог секна, приседна ми на гърлото и започнах да каплим. “Ставай! Защо дремеш? Пътуването свърши! Изчезвай! Ако искаш да спиш – плати си. Две рублички до седем вечерта!” – каза той. Недоволен от връщането ми в предишния свят, с нежелание слизох от торната койка. Но утешителната мисъл, че се намирам в Москва, ме накара по-бързо да грабна своята полупразна мешка и да излиза от вагона. “Хей, рижий! Ти, глупако в цървули, забрави си шапката! Вземи си я, няма защо да развъждам въшки!” – крисна кондукторът. “Да върви по дяволите!” – помислих си аз и без да му отговарям, се заклатих по перона на Казанската гара. След този радостен сън върху мен се спусна огромна тъга: Москва без хора? Възможно ли е това? Какъв издевателски сън ми се присъни на прага на мегаполиса! Какво е това, да не с нечие желание да се присмее над убежденията на младия пътнйловец? Те са тук и са толкова много! Трудно могат да бъдат преброени! Главата ми се завъртя, прилоша

ми, приниска ми се да плъз на всичко, да се пренеса в амбалажния цех, където оковават сандъци. Само че, може би, не за водка, не за зеленчуци и ябълки, а за всеки от *тях*? Каква радост е това струпване на народ! Никога не съм мислил, *чете* ще се окажат толкова много. Затова още по-силно започнах да вървам, че *тяхното* време действително е към своя край. Да вървят по дяволите? Защо изобщо трябва да си мисля за *тях*? Аз съм сам за себе си! Моят цел е само да ускоря процеса. Чувството на дълг ме върна към реалността. Пристигах в столицата, за да овладеем знанието на най-добрите от човешките. И само след това може да започне създаването на нов вид земни хора, които тъгуват по осмисляне на макрокосмоса. Трябва да се използват знанията на предходните поколения, за да се приоближи новата ера – ерата на *homo cosmicus*. Все още не знаех точно как ще се случи това. Но чувствах: в определен момент това чудо ще се случи от само себе си. Започнах да мечтая, готов да се обвърна към целия свят:

“Аз, Василий Караманов, съм съвсем ново същество! Противник на всичко човешко, трезво и пиано, творческо и упадъчно. Доспъл съм в този свят с велика мисия – да озаря небосклона с факелното шествие на човешките към отвъдното битие”. На това място обаче, изпълнен с надежда и гордост, се приближих към схемата на метрополитена. “Какво ще намериш тук?” – проблясна в главата ми. – Това е един цял, неизвестен свят! А аз търся само някакво въгълче, коhiba за живеене, приют, изоставен двор. С какво ще ми помогне метрото?”. Нямах никаква работа, намаше къде изобщо да отида и без особена надежда започнах да чета наименованията на станциите. Изведнъж в самия център на картата неочаквано се натъкнах на името “Библиотека “Ленин””. “Ето какво ми трябва! – премина през главата ми. И станцията е наречена в нейна чест, ситуацията е благоприятна за успеха”. След тези мисли стъпих на ескалатора и се насочих към указания адрес. Такова количество хора никога не бях виж-

дал. Носещите се потоци от пасажери ми напомняха рояк от скакалци над полета с елда в Поволжието. Претърпканите с хора вагони приличаха на маковите рула, които бабата Хватайко изпращаше на своята дъщеря, пугливовската учителка. В станиците на московското метро самият аз се почувствах като маково семе, отхвърлено от плътното поделение в редица зрънца на сладкарското изделие. А когато вагонът на влака се скри в мрака на тунела, у мен възникна усещането, че съм погледнал в ад, сътворен от човека. Непознатото този момент чувство на паника моментално окова цялото ми същество. Като със силата на крик ме подпиреха от всички страни, измършавялото ми тяло бе едва ли не пресовано в парче страх. Някой започна упорито да притиска мъжката част на мосто тяло. Нечия ръка се вмъкна в празния ми джоб. Токчето на някаква дама до болка се опря в крака ми. На рамото ми някой постави клетка с цигленици. Човете, без изобщо да се стесняват, а напролив, съзнателно и целенасочено, дпшаха сре-

щу мен с миризмите кой на пипер, кой на лук и чесън. Изведнъж ми се стори, че от мен исках да направят първола, че след малко ще бъда изпържен върху чудовищен тиган, а енергията от пърженето ще бъде насочена срещу нощно същество. Започнах да губя самообладание. "Как е възможно такова нещо?" — мислех си аз. — Още нищо не е направено, но колко много е наблизано. Исках да посяга целна си живот на идването на путивловците. Всеки ден от срока на моята присъда, като прекарвах дните си в котелното на дигера, аз си мечтаех за "Деня Хикс", за този щастлив момент, когато напълно ще изчезне човечеството. Аз дори исках да му помахам с ръка: така да се каже, с боком, зло децел! Надявам се, че повече няма да се срещнем. Но такъв финал не съм очаквал". Тук чух пласа на високоговорителите: Станция "Лермонтовска". Следваща станция — "Кировска". Влакът изплува от мрака в осветената зала на станицата, спря, вратите се отвориха, една тълпа ме изнесе от вагона, друга ме внесе в

него и пътуването продължи. Предимните ми изплашени мисли се изгубиха под силния напор на пасажерите. “*Име* се причисляват към разумните същества? *Тяхното* поведение — това е подигравка над интелекта” — помислих си аз. Дори ми се прииска да се разсмеем. Да духна в дупката между големия ми пръст и показалеца. Да свирна от радост при срещата с този ярък пример на човешката нишета. Да изкрещя: “Хубава работа, умници! Ей, вие, хора от породата на т. нар. разумни! Бързайте към пробисето! Дойде вашето време!”. Впрочем, това емоционално състояние бързо се изпари и аз започнах да разглеждам съседите си във вагона. Помислих си, че ще са да бъде полезно да се вгледам в непознатите лица на московчаните. Може би да открия изведнъж нещо необичайно, различно от волюжките и сумските типове. “А може би ще срещна своите? — хрумна ми в главата. — Не просто жител на Путинвъл, а мой, *ниш* путивловец, който бърза да замени кроманьонците”. Увлечен от обмислянето на своята

свърхидея, изведнъж чух: Станция “Библиотека Ленин”. Следваща станция — “Кропоткинска”. Без много да му мисля, излязох на платформата, изкачих се на повърхността, оказах се на улицата и видях паметника на Достоевски. Нещастният, той така неудобно седеше, че се създаваше впечатление както че ли от стола стърчи остър гвоздей, който травмира писателя. “Значи така *те* ценят своите велики хора?” — помислих си аз. Зад паметника отбърд улицата, върху зданиято със зеленикав цвят, се виждаше изобледялата табелка: “Приемна на Върховния Съвет на РСФСР”. “Останки от предишната империя” — се мърна в главата ми. Погледнах надясно: пред мен, на сто метра, беше израснала кремълската кула. Спомних си за моят детска обидка, когато възпитателите в детската градина излъгаха местната журналистка, че кремълската стена е нарисувана не от Василий Караманов, а от Витка Випорков. “Няма как-но да се чува, геньт на лъжата е доминиращ при тези млекопитаещи” — съкрушено си

признах аз. Обърнах се назад: колони с внушителни размери се издигаха над подиума. Върху целия горен фронтон на зданието бяха разположени изваяни от камък фигури – вероятно на най-известните писатели и учени. Разпознах неколцина от тях, но по-голямата част виждах за пръв път. “Ето това е библиотеката! Колко огромна е тя! Целият ми живот няма да стигне за прочитането на всички фоланти!” – веднага блесна в главата ми. Впрочем, не бързах да вляза в храма на знанието. Тръгнах от лявата страна около зданието, като разсъждавах над съвсем другта, неочаквана тема: доколко е правилно от гледната точка на морала на homo sapiens, след като мрази в себе си всичко човешко, постоянно се убеждавам в собственото си превъзходство над този вид и след като съм посветил живота си на раздъпата на човешките приroda и смяната им с путивловци, защо при всичкото това се стремя към знанията на преципната и съвременната цивилизация? Тетърся сред човешките съветници за унищожа-

ването на собствения *им* вид. Казано с други думи, да използвам плодовете на *техните* изследвания срещу *тех* самите. Не си ли противореча? Доколко този морал, характерен за човешките, е приемлив за съществата от бъдещето, към които се причислявам? Или обратно – напълно е неприемлив? Този обикновен, но същевременно неочакван въпрос ме свари неподготвен. Веднага се върнах към отправната точка: за да разбера как именно трябва да се извърши преминаването на хората в другия, отвъдния свят и заемането на *техното* място от ново, по-силно и разумно същество, необходими са ми академични знания. Та нагли всички книги са продукт на мисловната дейност на човешките. Ако знанията са изключително човешки, а искам да се опира на тях при изработването на моята метадика, то няма човекът не е разумен? Може би някаква, дори най-незначителна част – да кажем, половин процент, все пак може да бъде отнесена към елитната категория. Това този елит по всяка вероятност трябва да

го взема със себе си в света насosmîcus. Съгласен съм, че необикновените мисли на 17-годишния момък, който живее в пълна самост, препроучел само книгите от латерната и градската библиотека, можеха да се сторят наивни на някого. Но тези мисли, които водят към новия свят, ме изтъпваха и аз се стремах да се придвижвам по-нататък в своя път. Да засилия своите търсения, за да задълбоча знанията си. Но именно когато завърших библиката на известната столична библиотека, за пръв път стигнах до извода, че цялата ми омраза към човешкия род при мен беше малко незряла, доста лична, необоснована с никакви научни трудове. "Да видим какво ново ще ми дадат книгите в контекста на главния ми въпрос, доколко е вярна юношеската ми концепция, според която пътливовци срочно трябва да дойдат на смяна на кроманьонците". Впрочем, внушителните обеми на московското книгохранилище започнаха да ме смущават все повече. Понякога ме обхващаше желанието да се върна на Казанс-

ката гара, да намеря своя вляк, да дам две рубли на кондуктора и да прекарам деня върху горната койка на общия вагон, а след това да се върна на Волга, за да не изпитвам разочарование. За да не приема изведнъж със сърцето и разума си човешкия род! Да не се съглася с *неговото* право да съществува редом с homo sozmîcus. Знам, че рухналата мечта е най-страшното нещо за ангажирания разум! Но тук си помислих за нещо друго: какво ще стане, ако книгите в Дома на знанието потвърдят правилността на моите мисли и това наложи решителни действия от моя страна? Не знам какви именно, но изключително смели, необикновени, велики от *наша* гледна точка, но чудовищни, като се изхожда от *техния* морал? Ако аз разбера, че най-умните книги са написани не от хората, а от случайно попаднали в този чужд свят пътливовци? Нали никой не може да каже защо върху полето с картофи изведнъж израства сочен пшеничен клас! Какво пък, може да ми се наложи да организирам вселенски пир с

отрова във виното? Не! Това е твърде човешки прием. Путивловецът не може да си позволи такава нещо. Аз мога да се съглася само с чудо: например, изведнъж от двата по-да да направя един. Женски или мъжки? Не, по-добре женски! Или пък всички изведнъж да остарят! Всички човещи да станат осемдесетгодишни! А може би да надаря свещениците, мулите, равнините и брахманите с удивителната способност да повлекат всички след себе си в отвъдния свят? Но това е човешки трик! Или е чудо насомникус? Не, това е *технични* стил. *Те* все пак вярват! Искат свободно вероизповедание! Моля! Или по някакъв начин да се постави преграда пред раждането на деца: едните да бъдат лишени от яйцеклетка, другите – от сперматозоиди! Или изобщо нещо свърхинтелектуално: например, да се увеличи скоростта на въртене на Земята около нейната ос 10, не, моля ви се, 100 пъти. Денонощието да бъде равно на 0,24 часа! Това са 2,5 минути на ден, това са 912 минути за година. За 80 години – средната ев-

ропейска продължителност на живота – ще бъдат изминати 73 000 минути. Ако ги сравним с биологическата възможност на човешкия живот, излиза, че за 50 дни *те* ще изчезнат. Ще приключи ресурсът *им* за живот! Или ако с някакви си 15 градуса се намали или увеличи температурата на планетата? Или ако се засили влиянието на гените на ревноста, завистта и отмъщението три, пет пъти? *Те* ще прережат гърлата си едни други! Или ако се промени тенът на храненето, увеличи се въздействието му върху психиката, *те* ще се изядат един друг или, обратно, ако се съкрати неговото влияние, нивелират се атаките му към мозъка на човеците, ще се развие дистрофия и *те* ще изчезнат в историята. Колко силно зависими са хората от стабилността, от хармонията на природата! Достатъчно е само малка, незначителна промяна – и човеците повече няма да съществуват! Колко са 15 градуса плюс или минус, след като са известни високите температури на Слънцето и ниските, близки до абсолютна-

та нула температури в открития космос. Това още не си представях какво ще влезе в главата ми след 10, 15 години. Пред столицната библиотека ме обхвана пълен ужас! Можех да побегна за частица от секундата! Изключително много ме радваше идента за “суперивляването” на човещите: много ми харесаха тези причудливи мисли за формите и методите на изследване на *homo sapiens*, които обмислях; радвах се, че предизвиквам от страна на хората гнусливо презрение към собствената си персона; точно по моя вкус бяха тези дребни стъпки, които започнах да предприемам, като се придвижвах към заветната си цел. Не, все още, с изключение на един, нямах конкретни планове. Главната мисъл дълбоко беше мозъка ми: по-бързо да придобия знания, за да мога според морала на публичностите да реша как да постъпя с човешките по-нататък. Да чакам естествено *им* измислените или с интелектуален шурм да ускоря този процес. Но друг, второстепенен проблем — как да се държа по отношение на *тиях* сега?

— също не ми даваше покой. Щях да продължа да измъчвам себе си с тези въпроси, ако изведнъж пред мен не се бе оказал музеят на Валентин Серов. На стената висеше обява: “Търсим дворник*”. Не мога да си спомня какво ме тласна към този музей на Старованковския переулок. Влязох в кабинета на директорката и се представих: “Василий Караманов, от волжския град Княгинин. Мога да работя като дворник!” “На колко си години? — попита директорката, слабовата дама с бледо, сиво лице. — Казват, че рижите са скандален, крадлив народ. Да не са те изпратили да отграбиш нашия музей?” “Не, в Москва не познавам никого. По документи съм на 20 години” “А волжската престъпна групировка? Как се казваше вашият атаман? Тор-моз! Или Термос?” “Не познавам такъв”, “Стаж на работа?” “Да! Пет години в котелното. Огняр! След това две години сковавах сандъци в опалковъчен завод” “Служил ли си

* Метач, портиер — бел. прев.

в армията?” “Не!” “Отказал си?” “Имам отсрочка за пет години” “На какво основа ние?” “Прекарах пет години в колония за малолетни престъпници. Отсрочката е равна на времето, прекарано в лагера” “Така, така – бавно каза дамата, – значи си лежал в затвора? За какво?” “За подпапване на частен имот” “Жертви и пострадали има ли?” “Не, няма” “Значителни материални щети?” “Не, аз сам загасих огъня” “Защо лъжеш? За какво това ти лепнаха пет години?” “Не знам. Впрочем, там не беше толкова лошо. Поне можех книги да чета. Ако ви е необходим дворник, то аз съм готов да поработя” “Пиеш ли?” “Не” “Къде живеш в Москва?” “Никъде. Едва тази сутрин пристигнах” “Имаш ли роднини?” “Не” “А къде все пак ще нощуваш?” “В бараката. Там, където се складират метлите, дъстовете и лопатите за почистване на снега. Свикнал съм с неудобствата”. С една дума, тя ме включи в шата на музейните работници с изпитателен срок един месец. Така аз станах столпичен дворник.

На сто метра от библиотеката и на двеста метра от Кремъл. Музеят на Серов беше отворен до 18 часа. Всяка вечер прекарах в читалната зала. Именно тук, след прочитането на новите книги, започнах да се отнасям към себе си малко критично. Когато научих, че Сен-Санс на петгодишна възраст е съчинявал великолепна музика, че антропологът Франс Хамилтън на шест години публично е декламирал “Илиада” и “Одисея”, Грибоедов на осем години е постъпил в университета, Лермонтов на 15 години е завършил втората редакция на “Демон” и на 16 вече е работел над “Маскарад”, че Рене Декарт на 17 години е направил великото откритие – “координатите на Декарт”, Галилей на същата възраст е открил изохронността на колебанията на маялото, а Менделсон-Бартоли е създал симфоничната увертюра “Сън в лятна нощ”, че Еразъм Дарвин на 18 години е написал своя труд “Зоономия”, то аз се засрамах. Едва ли не почувствах предизвикателство, което ми отпраща хората. Все едно, че някой от тях нас-

тойчиво ме питаше: "А ти самия, пътнйлове-
цо, на какво си способен? Да хвърляш въгли-
ща в пещта, да сковаваш сандъци, на библи-
отечната пейка да протриваш панталоните
си, като четеш книгите на учени от различ-
ни времена? И през цялото това време да ру-
таеш нашия антропологичен вид! А ти сами-
ят кой си? Какво толкова забележително има
в теб, различно от целия човешки род? Да,
рижа коса в Русия не се среща толкова чес-
то. Съгласен съм, че ти не търсиш материална
изгода. Мога да потвърдя: теб не те интере-
сува кариера, партии, бизнес, отношения с
хората, дрехи, външен вид. Ти предпочиташ
самотата пред шумните компании. Не пишеш,
не пушиш, не се увличаш от наркотици. Но
такива като теб са много! На теб ти е по-при-
ятно да се потъркаляш с книга, отколкото с
жена. Ти по-често мечтаеш, отколкото осъ-
ществяваш своите планове. Колко още ти е
необходимо? По какво се различаваш? Кое
в теб е от cosmicus? Размислите за отглас-
ване от всички човешко? Това, че ти си оби-

ден? Осърбен? Такива има множество по
пътнщата и в пробнщата! Твоят мозък работи
по различен начин в сравнение с човешкия.
А къде е доказателството? Все още никакъв
уникален продукт не е създаден! Никой не
знае за твоите планове, никой не те познава.
Хората могат да не обърнат никакво внима-
ние на твоето идване — те не разполагат с ни-
какви конкретни доказателства за това. Да-
ли ти си дошъл на този свят днес, или си
умрял вчера, или ще умреш утре, или след 90
години! Ти самият не следиш полета на му-
хите, не слушаш лаенето на кучетата, писъ-
ка на новородените. А кой ще си помисли до-
ри да наблюдава теб? Да се вслушва в твоите
мисли? Всички представи за спасението на
кроманьонците живеят само в твоето възпа-
лено съзнание. Народът е щастлив! Той меч-
тае да се промени само от гледната точка на
материалното изобилие. Вчера си имал една
рубли, днес искаш да имаш сто, утре хиляда.
И това е всичко! Проблемите, по които раз-
съждаваш, не интересуват хората. Покажи

нещо, което никой не е виждал! Покажи поне някаква частичка от своите свръхспособности. За да са пълни впечатлението ти за света на хората, потопи се в изучаване на престъпното, заеми се с изучаването на културата, политиката, изкуството, науката или каквото искаш! Действай, утвърждавай своя уникален вид *cosmicus*!" Именно след този случай-но възникнал разговор със себе си за пръв път започнах да търся чудото не навън, а в самия себе си. Някакъв вътрешен глас ми подсказваше, че то съществува, че не е някъде далеч, а е тук, близо до мен, готово е да се появи при първото повикване. Достатъчно е само да бъдат вдигнати завесите на съзнанието и чудото ще се покаже в цялата си мощ и сила! При помощта на огромното библиотечно отледаго разменях погледи със себе си и мислех, че историята на цивилизациите ми изпраща безпощадно предизвикателство, посяга към моите убеждения, сформирани след години на размисъл. Дори не можех да си представя, че моятта главна идея би могла да

бъде разбита и унищожена от някого. Много по-болезнено и по-горчиво би било обаче, ако бях направил това със собствените си ръце. Или ако я бях предал, тръгвайки след другта мисъл, т.е. неочаквано се бях лишил от сърцевината на живота. Заставих се да се успокоя. Разходих се около библиотеката – това беше моят любим маршрут. Реших на първо време нищо да не променям в своя бит, да си живея в този затворнически бит на дворник и читател в библиотеката. Но непрекъснато си мислех по какъв начин да се проявя, с какво поне на себе си да докажа, че съм истински пътливовец, а не побъркан човек. "Ако – мислех си тогава – започна да доказвам на всички, че представлявам бърдешия инд на земните хора, ще ми се надсмеят. Ще ме обвинят в омраза към човечеството. Ще ме затворят в психиатрична клиника. Или във Владимирския закрит затвор, в Пермския междурепубликански затвор. Такива *те* имат много, място *те* винаги ще намерят. Необходимо бе да докажа поне на себе си, че аз

съм *cosmicus*. Трябва да бъда уверен в това! Това с гордо вдигната глава ще имам право да използвам всички знания, целия си природен дар за заточение на човека в архивите на историята. Но ако аз не съм истински пътливовец, то категорично нямам право да правя това. На кого тогава да остава този свят? Кой именно ще го стопанисва 13 милиарда години? С тази работа не бива да се бърза. За по-нататъшните стихийни мутации трябва да бъде запазен изходен материал, а такъв може да бъде само кроманьонецът. С какво превелико удоволствие бих проследявал дрейфа на гените, случайните флуктуации на тези основни съставни части на всеки вид! С изключителен интерес бих наблюдавал как самата материя перфектно, атом след атом съставя генетичния ансамбъл на новия вид земни хора. Но как да се надникне в това чудо? Къде да се наблюдава сътворяването на новите същества? Кой ще бъде следващият след *cosmicus*? По какъв начин могат да бъдат проследени супервълшебниците, матросниците, които манипулират полиморфизма

на дължината на рестрикционния фрагмент на ДНК? Как да съзерцаваме фантастичното пренасяне на генните товари в соматичните клетки или да се наслаждаваме на безсътелната логика на спонтанните и индуцирани мутации, да се учудваме на аберациите на хромоса? Може би като си създадем собствена лаборатория, като правим опити? Като се посветим на експериментите на генното инженерство? Или да постъпим на работа в академически изследователски център? Да стана научен работник? Не! Не! Завсегда по никакъв начин и повод не трябва да се ходи при хората. Та нали вече бях решил: първоначално трябва да си поставя точна диагноза – кой съм аз? От какъв вид? Кроманьонец или пътливовец? Човек от миналото или същество от бъдещето? Едва след всичко това можем да взема окончателно решение”. Тук обаче ми хрумна съвсем друга мисъл: хората се делят помежду си според съловната си принадлежност. Ако до преди няколко години във висшите слоеве на обществото *те* попадаха само благодарение на замяната

длъжност, според партийните си портфейли, то сета това все повече става благодрение на своя капитал. Интелектът и произходът не играят абсолютно никаква роля. Търсят се само комерсиални и авантюристични мозъци. Криминалното мислене днес е най-актуално за руснаците. Само хората с извратено въображение достигат до високите етажи на елитната порода, стават герои на своето време. Всички останали мечтаят да приличат на такива извевени личности: на елита в криминалната сфера, в културата, бизнеса, политиката, науката. Деградацията на човешкия вид започна, тя се ускорява по пътя към краха. Най-умните от *них* осъзнаха приближаването на този крах. Опитаха се да създадат дори банки със сперма на най-изявените личности. И какво? Какъв е резултатът? Нула! Може би, за да моделираме по-ефективно чутивловеца, да го проектираме като абсолютно свободен от човешките пороци е необходимо да внимнем в *манията* порода, подробно да изследваме тоталното падение на нравите и потока на възделенията? Това ще ни

помогне да разберем какви тени на кроманьонците да бъдат запазени в cosmicus, и кои да бъдат унищожени с огън и меч, за да бъдат завинаги изтрети от лицето на земята. Ще кажа откровенно: тази мисъл възбуди моето въображение и аз все по-често започнах да мисля с какво да започне моят експеримент. Тук се оказах в крайно затруднено положение: в каква област да изучавам несъвършенствата на хората, за да разбера вътрешната *им* същност? Тяхната природа? Нямаха помощници и се налагаше да разчитам само на себе си. Прекрасно разбирайки, че за успешното навлизане в ролята на човешки трешник са необходими артистични способности, аз се запитах: притежавам ли такива? Ако да, то в какъв обем? Впрочем, за да не си губя времето напразно, докато седях до прозореца в библиотеката, започнах да се вглеждам в човешкия поток, който се носеше към зданието на Генералния щаб на Върховжените сили. Повечето минувачи бяха в армейска униформа. С уморени, посивели лица *те* се носеха покрай мен, като ми напомняха не

знам защо мръсния пясък, който измитах от московските улици. "Аз си обещах по-уважително отношение към хората – проблясна в главата ми, – защо са нужни такива груби сравнения? Представители на *мехиния* биологичен вид са, създали най-умните книги, с които е затрупан Домът на знанието. Именно *те* са измислили термина "толерантност". Именно толерантността трябва да се спазва в отношението към *мях*". Представих си как мястото въображаемо оръдие за производство започва да работи с бясно темпо и ми се стори, че походката на пешеходците стана още по-стремителна. Те като че ли излитаха изпод моят бързо работеща метла, като изчезваха мъгливиеносно от столпните улици. Именно тук за пръв път ми хрумнаха криминални сюжети, спомних си истории, чути в лагерите, как мошениците заребиват край Гелатералния щаб "глупаците-офицери", предлагайки им по-висок курс за обмяна на валутните чекове, с които се търгуваше в магазините "Берьозка", а вместо пари им пробутват ха "кукли" – нарязана хартия. "Какво пък, мо-

же би с това трябва да започне навлизането ми в света на хората – си помислих тогава. – За да се убеди колко нищожни и неспособни са хората? Колко страшна е *мехиния* алчност? Та нали ако чекът или друг предмет струват една рубла, а ти предлагат три, няма това не е повод за размисъл? Да се усъмениш? Да се откажеш от подозрителната сделка? Гелатералният натрупване при тези homo sapiens е доминиращ. Струва ми се, че *те* ще бъдат по-губени преди всичко от тяхната ненаситност. Те искат всичко, при това не по познатата схема: един мечтае да притежава автомобил, друг – кожух, трети – любовница, четвърти – пачка банкноти! Те искат всичко едновременно, веднага и в огромни количества. Като във вълшебната приказка! Хоп – и всичко е налице! Нима тези желания могат да бъдат отблъждествени с високата идея за разумния човек? За да притежават всичко това, те лъжат, нарушават закона, чупят витрини, убиват се един друг, осакатяват съдбата си, завземат властта, присвояват си чуждото! За да почувствам силата на криминалния гън, ще се

вживея в ролята на "мошеник" за една година. Бях готов да се разтворя в тези видения, но се сепнах, прекъснах ги, сядах библиотечните книги и се върнах в своята бърлогата в Староваганковския переулок. Убежището ми представяваше нещо като изидана от кирпич остаряла постройка с покрив, залит с капазен тол. Подът от полуизгнили покривни дъски беше на половин метър под нивото на двора. Единственото миниатюрно прозорче, от което пряко се виждаше входът на музея, беше задънено със стар картон. Въпреки това аз бях много доволен от слузбеното си жилище. Това студено помещенье, оборудвано с кюмбе – "буржуйка", напълно подхождаше на такъв препочитан аскетизма тип като мен. След като се озовах върху своя дюшек, прекъснатите мисли се възобновиха: "След това трябва да надана маската на представител на културата, за което ще са необходими две години. Аз съвсем не познавам тази публика, но чувствам, че ще получа изгаряния като от заливане със сярна киселина. По този начин ще потвърдя ре-

алността на моето генетично неприемане на всячко човешко. След това ще влиза в ролята на политически активист – тази дейност ще ми отнеме три години. Не знам с какво именно ще се занимавам, но мога да се закълна, че прагматизмът на тази професия ще предизвика у мен постоянно повръщане. За да се разбере човешкият феномен "жажда за власт", ще се наложи да преодолявам себе си. Възможно е от общуването с политически ангажирани хора да започна да страдам от възможно най-тежката форма на диария. Известно е, че високомерието на политическите карьеристи по правило е съпътствано от душевна глухота и постоянно разстройство на стомаха. Ще завърша своето пребиваване "сред хората" в амплиото на учен – за това би трябвало да ми стигнат две-три години. В този период спътник на мой живот, преди всичко, ще бъде недоумението: защо *те* правят толкова малко за промяната на собствените си биологичен вид? Та той е толкова беден, несъвършен! Може би *на тях* не им достига прозрението за истината! Или нечовеч-

ността на кроманьонеца, която преминава в постоянна борба със самия себе си, е пре-
допделена в ансамбъла от гени? И така, аз
съм дължен непременно в рамките на това
време да се занимавам с изследването на при-
родата на човека в средата, която обитава. И
едва след дълготрайно пътешествие сред
човешките пороци аз най-накрая ще реша: да
подтиквам човечеството към търсене на из-
ход или да продължавам унасящите разми-
сли над този вечен въпрос на моето битие”.
Потънал в такива мисли, аз излязох от моето
убежище, бързо пометох улициите, за които
отговарях, изхвърлих боклук в контейнера,
закачих на вратата табелка “Разхождането на
кучета е забранено”, приключих работата си
и пак забързах към моя килер. “За да започ-
на да се занимавам с тъмни сделки – помис-
лих си аз, – са необходими пари, които да бъ-
дат броеви пред клиента”. За една година ра-
бота като дворник прочетох стотици книги
на автори като: Баженов, Канибих, Кунин,
Дубровски, Харис, Лени, Оуен, Кешман. Об-
мислих множество планове, свързани с прис-

тигането на пътливовци. Струваше ми се оба-
че, че основният проект предстои. Че аз още
не притежавам необходимите знания, за да
мога да пристъпя истински към моята глав-
на дейност. По време на работата си като пор-
тиер успях да събера 470 рубли. Не, въобще
не съм правил икономии. Не съм се ограни-
чавал в името на спестяванията. Какво е не-
обходимо на пътливовеца освен скромна хра-
на и най-необходимите дрехи? Номиналната
стойност на чека е една рубла. За да кльвне
клиентът на сделката, е необходимо да му бъ-
дат предложени три номинала. Значи аз тряб-
ва да търся човек, който иска да продаде 150
чека. Трябва да обърна моите пари в банко-
ти по 10 рубли, да подготвя хартии с техния
размер, да оцветя в червено краищата ѝ, от-
горе и отдолу да сложа истински рубли, да за-
печата пакчката в прозрачен полиетиленов пакет
и “куклата” е готова. След това да я сложа в
левия си джоб, а оригиналните пари в същия
прозрачен пакет – в десния. “Откъде ми е из-
вестно с такива подробности всичко това? –
изплашено си помислих аз. – Да, чувал съм!

Разказвал ми е някой от затворниците! Но защо съм запомнил това като прилежен ученик, защо така трайно се е съхранило в паметта ми? Наистина, всичко човешко влиза в съзнанието ми и се разполага там не по моят воля! Защо е така? Или това показва някои особености на *consciousness*? Странна история. Трябва внимателно да наблюдавам себе си". След това си помислих за необходимостта да скрия кожата си под перуката! Рижите в Москва са единици! Но колко струва тя? Към перуката са необходими и очила, мустаци, бакенбарди. Аферистът като артиста на сцената трябва да има свой образ, своя легенда. Накъде без нея? Тя трябва да бъде правдоподобна и малко сантиментална. *Те* обичат това. Например: аз съм студент в медицинския факултет, пристигнал от Твер да купя на невестата си булчинска рокля. В провинциалния град това е невъзможно. Парите ми е дал баща ми, който работи като началник-цех във Винзавода. И това е всичко. Но външният вид трябва да се сменя всеки път. Тогава още не придавах сериозно значение на раздялата със своя обо-

собен свят, с постоянните размисли за моята нечовечност. Младост! Тогава в ушите ми звучеше радостна музика и аз започнах да си мечтая, след като поварвах, че моето отиване "сред хората" е ключ, който широко разтвара вратите пред тълпата пътливовци. Изведнъж се сетих, че трябва да разбера каква е цената на перуката, и се понесох към фризьорския салон на Болшая Митавская. Оказа се, че перуката струва 10 рубли, а мустациите и бакенбардите се предлагат по пет. Излизаше, че за "кукла" трябва да похарча 20 рубли, за външния си вид – още 20. Общо – 40 рубли. Тези разходи бяха залог за сигурност, гаранция за безопасност. Като извадим от 470 четиридесет, остават 430 рубли. Малко са. Освен това, трябва и очила. Е, те струват едва рубли и половина. По-обикновените – още по-малко. С такива пари разполагам. Само днес, като метях улищата, намерих 30 копейки. "Може би това е добър знак – помислих си аз. – Трогателно е – на момчето с очилата не му стигат 20 рубли, ако цената бъде определена по три рубли за чек. От този

пасаж трябва да започне запознаването с климата. Но защо съм така въодушевен? Непозната страст ми завъртя главата. Чувствах, че тази история започва да ме увлича. Какво става с теб, Василий Караманов? Трябва да накарам себе си да влиза в този живот, а не да се нося из него, без да се оглеждам, въодушевно, като лятно пътешествие в Кавказ? Успокой се, пътливовещо! Нямаш право преди да му дойде времето и без какъвто и да е смисъл да нахлузваш върху себе си маската на "човеките". Бавно се помъкнах към пристройката. Движех се със странна походка. Никогата от нищо не се интересувах, освен от книги, защото, когато се разхождах, никогата не разлеждах нито архитектурата на жилищните страни, нито очертанията на автомобилите, нито лицата на хората, нито витрините на магазините. Очите ми бяха отворени, но вървях като спял. Ако някой ме бе попитал на колко етаж е ресторант "Прага" или колко е висока Държавната библиотека или Държавна дума, ако ме бе помогил да опиша някоя жена – бих пасувал, щях да се запъна. Не бих

могъл да кажа кой е председател на правителството, нито пък да изтананикам мелодията на химна. Този свят не беше мой и аз не желях да се задържа в неговите предели. Не, не бях се отказал решително и окончателно от общуването с *тях* – иначе бих се заселил някъде в глухата, безлюдна тайга, бих станал пълен отшелник. Но аз винаги се стараех да остана настрана от човешките страсти и нрави с надеждата да променя не само тяхната оскъдност, но и света като цяло. Доброжелателна разбихах само като избавление от всичко човешко. Всекиму своето! Като се върнах върху своя дюшек, започнах да размислявам каква трябва да бъде първата ми върна крачка в бита, присъщ изключително наотомо sapiens. Седемнадесет години да не общувах с този свят, да нямаш близки, приятелски отношения с нито едно живо същество, да не приемаш нито с разума, нито със сърцето си *тяхната* менталност, да не осъществяваш през целия си живот нито един задрушен диалог с *тях* – и хоп, изведнъж, да влезеш в контакт с човешките! Това беше трудно реше-

ние! Но собственият ми протест беше сиомен, необикновената воля на *cosmicus* надделя над преудежденията. Аз вече реших окончателно: утре, след сутрешната уборка, без каквито и да е преудеждения оставям поста си на дворник и тръвам към Генералния шаб на лов. Взех парче от огледало и се огледах в него. Стори ми се, че лицето ми започна да се променя. Видях съвсем непознат израз върху огледалото. Съредоточеността изчезна, яркостта на очите угасна, ушите увиснаха, косата настръхна, бледността започна да става синя, лунничките потъмниха, цялото лице излъчваше някакъв виновен вид. “Нима това е завинаги? – изплашено си помислих. – Ама че физиономия! Та аз приличам на ленив студент-двойкаджия. Такива по цели дни дремат в стаята за пушене на библиотеката”. А, да, под какво име да излиза пред хората? Караманов? Не, никога! Защо да излагам името на пътливовеца? А какво ще се получи, ако взема името на мошенника-бандит Пошибайлов? Все пак той беше млад, но

закаравал престъпник. Пошибайлов демонстративно и артистично, се отказваше от червената лента – милиционерския символ на преудеждения престъпен дух на арестанта, от ходенето под строй и храненето в лагертата столова. Спомних си, че всеки зек*, който получаваше колет, беше задължен да даде ли за масата на “наблюдаващия зоната” по-голямата част от продуктите. След отбой Пошибайлов имаше навика да разпуска, като разказва за подвижите в своя престъпен живот. Именно тогава чух за пръв път за “лох” и “кукла”. А как се казваше? Алексей ли, или... Друго име не ми идваше на ума, затова реших, че “сред хората” ще се наричам Алексей Пошибайлов. Намръщих се. “Ама че гадост!”. Потгледнах навън: беше се стъмнило. Времето се развалише, закапаха дъждовни капки. Като трънче в главата ми бе заседнала мисълта за утрешното ми решително превълпъцаване в човек. Самочувствието ми бе-

* Затворник (жаргон) – бел. прев.

ше отворително. „Дали това не са първите симптоми на очовечаване? По-рано почти винаги бях равнодушен към заобикалящия ме свят. Но какво става с мен днес? Излишъкът от адреналин ли притиска психиката?“ – помислих си аз. Имам пълното право да разчитам на своята памет: тогава бях доста срас-межлив и необикновено горд, че така лесно, с шракване на пръстите не само влизам в човешкия бит, но и започвам внедряването си във всички човешки сфери, като нарушавам *техните* закони. „Защо вътрешният ми глас ме накарва да започна изучаването на homo sapiens от криминалното начало? – мина ми през главата. – А ако това се окаже някаква глупост? Привидение? Плод на болното ми въображение? А какво ще се случи, ако ме арестуват и осъдят на няколко години затвор? Какво ще стане тогава с главната ми цел? Ще мога ли да се добера до нея през лабиринтите на съвременната цивилизация? Да разбера главното? Та нали именно заради това се появих на белия свят!“. Впрочем, ако наисти-

на аз съм cosmicus, то не е необходимо да се предпазвам повече. Смешно е да се страхувам от каквото и да е. Просто нищо не може да се случи. Аз стоя по-високо от *тях* по разум! Нямам основание да се страхувам от арест, да се боя, че в „културната среда“, в която ще направи втората си крачка, няма да успея да изгради своя изследователска линия; да трепера, че политическият елит няма да бъде покорен от мен; да се притеснявам, че в науката ще остана незабелязан. Нали пътниците са призовани да покорят този свят! Тук аз с искрен възторг изкрещях беззвучно: „Напред, напред, приятелю Василий Караманов!“ – веднага се сетнах: „Пардон, стрших! Не Караманов, а Алексей Пошибайтов! Покажи *им* твой талант на новия гений на земните хора, дай *им* възможност да видят отромните способности на cosmicus, обладан от идеята за свръхчовешки потенциал. Това просто ти е необходимо, за да създаваш смело каноните на собственото си битие. В обрватния случай ще се окаже, че освен омраза

към хората и желание да ги изгласкаш от историята, в нищо друго още не си се пробвал". След всичко това се успокоих окончателно, убедих се в необходимостта да реализирам моя дързък план и реших да действам. Започнах с намерението да задължа себе си да изказвам всички претенции към собствената си персона открито и без заобикалки. Абсолютно нищо да не скривам от себе си! Хората умеят прекрасно да използват това! След това преминах към практически действия: взех ръчната машинка и започнах да стрига нула номер буйната си рика коса; голата глава позовава комфортно да се носи перука. Премерих очилата, облякох единственият яке, което купих от един пияница за четири рубли. Спомням си, че продавачът, след като получи парите, със сълзи в очите ми каза: "За какво ми е якето? Бутликата е по-важна за здравето". "Колко минимално *е тяхното* разнообразие на бита, поведението, стиловете на живот! Те са претрупани с безполезни дреболийки. — Помислих си аз. — Каква е ползата да сменяш

якето за водка, да носиш дрехи с различни фасони, да консумираш различни храни, да се влюбваш в някакви си жени, да споделяш и изказваш политически идеи, различни една от друга, естетически пристрастия? Един се стреми да бъде директор, друг — счетоводител, секретар, дворник! Що за въртележка! Бледи, измислени идеи. Съвсем друго е при пътниците: *нас* ни вълнува само многообразието на духа! Горещото, неувяхващо желание да приблизим *нашето* време! И нищо друго! Няма нито безплодие, нито наивност, нито угодничество и сантименталност, алчност и подмазвачество! Пред *нас* е само просперанството на духа и времето на съзиданието. А при *тях* има толкова много боклук. Как *те* успяват да живеят, да мислят? Трудно ми е да си представя ограничения *им* свят от впечатления". Като мислех така, излязох навън. Вглавата ми нямаше никакъв план. Двоят изглеждаше унито като в средата на есента. Току-що преминалият кратковременен дъжд беше оставил локви, в които се оглеж-

даха голите тополи; къпещите се в тях врабчета разплискваха дъждовната вода. Без да спирам, продължих по-нататък и излязох на Староватанковския переулок. "Трябва да се вглеждам в хората — проблясна в главата ми. — аз съвсем не ги познавам. Може би *те* са, малко по-добри, отколкото си мисля за *тях* ?", Тук обаче съвсем друга мисъл прекъсна предпътната: "Ако на хиляда години се ражда един гений, то кого бих искал да видя на Воздвиженка? Движат се хора, в Москва те са милиони. Но кой от тези нещастници би могъл да ми бъде интересен? Като събеседник, наравно с мен, който да предизвика уважението ми? Всичките *им* грижи и търсения са свързани с потребителската кошница. Не *ги* интересува духовният извор, нито пък проблемите на мирозданието, главното и единствено за тях е битовото *им* благополучие. Новите обувки, блузката, жакетът, палто, чантата — в това се изразява цялата *им* радост. Как може да се изразходва душевна енергия по повод новата рокля? Шафета салям? Халяба бира? Пачка

пачи? Автомобил? Съгласен съм, че не всички са заети изключително с проблемите на материалното благо, но *другите* са абсолютното мнозинство или на езика на математиката — максимум. А това означава, че минимумът, както и аз, страда от съприкосновението с човешките. Страда тежко, мъчително!... Да, човекът е доста странно същество. Колко неуудачно е устроен генетическият ансамбъл на кроманьонца! Коефициентът на интелекта му е доста различен! Представям си колко тежко е на гениите да живеят сред тези разнородни маси". Тук посоката на мислите ми отново рязко се промени: "Какво ще се случат, ако се наложи *cosmicus* да бъдат търсени сред хората? Та нали мутациите не са усреднена абсолютна величина. Те се осъществяват при раждането на всеки един от хората. Ако аз самият съм произведено от човешките, то могат да съществуват и други. Същите като мен! Може би при тях не е така ярко изразен ансамбълът на пътивловеца и агресивната човешка среда още не доминира над но-

вите загадъчни, пробуждащи се същества? *А те* вече не са толкова малко? Както и *Аз*, *те* живеят само паралелно със съвременната цивилизация. Крит се по дупките. Скитат се в нечовешки условия. *И тях*, както и мен, можеш да срещнеш в старите будки на портирите, в изпомазаните шахти на асансьорите, на градските сметища, в бърлогите на провинциалните населени места. *Нанас* ни е все едно къде да очакваме настъпването на новата ера, епохата на пътливовците. Само за *тях* дворникът е непрестижна професия. *Сам*о за *тях* купчините отпадъци са недостойно за погледа сметище. За мен това бяха признаци за постепенното изчезване на хората. Паметници на предшестващата лишена от смисъл цивилизация. Убедително доказателство за несъвършенството на видовете, присвоили си сами понятието "разумни". За мен беше необходимо само да открия своите, да им подам сигнал, че *те* не са сами в този свят на хората, да им протегна ръка, като оповестя, че *cosmicus* е тук, наблюдазо, че настъпва *наше*-

то време! Но за мен засега е необходимо да реализирам своята изследователска доктрина. За една цяла година трябва да станат аферист. За да мога да *им* обявя война, трябва да перфектно да знам как именно се възбужда геният *им* ствол на алчността. Господи, каква безумна меркантилност съществуваше и от двете страни! Отначало се радва продавачът, срещнал глупак, който заплаща три номината. След това се радва купувачът, излъгал лапнишарана. Ако *те* притежаваха пътливовски интелект, нима това би било възможно? Такава дребнава страст! Последният е победител, но в началото побеждаваше и ликоваше първият. Трябва да се направи изпитко, за да не се пренесе в никакъв случай тази зараза в бъдещето, в ерата на *cosmicus*. Ще се наложи здравата да поработи!" Помъках се към зданието на Генералния щаб и си спомних как Пошибайлов разказваше, че по принцип от третия вход излизат офицерите, получили за своята служба в Ангола, Йемен, Виетнам, Никарагуа чекове на "Внешпосол-

торг". Сивото здание на шаба изглеждаше строгото, дори ако искате, мрачно. Отново заръм дъжд. Учулих се, когато видях пред страдата офицери с чадъри. Никога не съм по-дозирал, че те също носят чадъри! Последнах към табелката над тежките врати на най-близкия вход – на нея беше написано числото четири. Върху гранитните стъпала на стълбата блестяха изпотубени принчени копчета. "Странно – помислих си аз, – няма те няма дворник или е толкова трудно да се зареши копчето? Тази черта на *техния* характер трябва да бъде запомнена". Следващият вход беше номер три. През огромната парадна врата с мъгчалив поздрав-козируване се вмъкнаха и измъкнаха тълпи от военнослужещи. Те бяха с такива странни отчуждени физиономии. В походката им се усещаше слаба енергия, в движенията на крайниците им – механична простота. Именно така се движат детските играчки с навиваща се пружина. Омачканата, излъскана от носене униформа или се ялогеше върху изнемоштели-

те им фигури, или пък се обтигаше от надебелелите им телеса. "Не виждам нито един с мускулецо, спортно тяло. – с учудване си помислих аз. – Това що за армия е това? С какво се занимават те?" Но друга мисъл букално порази моето съзнание: "Всички тези хора сега ще навлизат в моето съзнание също така безцеремонно, както отварят вратите на трети вход! И моето съзнание трябва да пусне в себе си *техните* проблеми. Ще започнат да ми се присвняват *техните* откъснати копчета, смачкани шинели, блестящи патони, охранени физиономии. Има ли смисъл да се живее заради това?". "А какво ще стане с ерата на пътливовците? – веднага се отзова вътрешният ми тлас. – Та аз съм ти възложил задълженията по разчистването на площадката за пристигането на cosmicus. Пред теб е една дългосрочна програма! Ти трябва да я изпълниш! Целта е повече от прозрачна и ясна!". Бяха изминали някакви си 15-20 минути, а вече се чувствах уморен. Почувствах се като някакво нещепноценно

същество: зрението оказваше силен натиск върху психиката, върху волята ми. Хора, хора, хора! Тяхното количество разрушаваше моето съзнание, разкъсваше го на парчета. Чувствах, че губя себе си, че потъвам в някаква черна дупка. Мрачна завеса се спуска пред очите ми, главата ми се завърта, нозете ми се подкосиха. Събрах последните си сили и реших да се върна в своята бърлога. Утешителната мисъл за собствения ми генерален план отново ме ободри. "Всичко е готово и разписано. Хайде, Василий, започвай, утре след пладне. Свърши дворната си работа, сложи перуката, вземи някаква книжка и тръгвай към трети вход на Генералния щаб. Само запомни своята легенда. Без нея не може. Несвършеното същество задължително ще иска да чуе една сантиментална история. Дай му я!". С тези мисли в главата взех метлата, пометох поверения ми район, след това двора на музей с локвите, останал без сили, домъгнах се до пристройката и изморен веднага заспах. Тази нощ не сънувах. Станах точно

и седем часа сутринта, измих се в летенето, закусих с парче хляб, сурово яйце и студена мода, след което се захванах за работа. Моит пуритански начин на живот не беше прекопиран от някаква прочетена или чула съвременна история. В него просто се отразяваше моята същност. Всякакви претенции към храната, дрехите или бита предизвикваха у мен най-дълбоко, простоудушно отхвърляне. Около обяд вече бях приключил с всичко, в строгото съответствие със служебната инструкция и започнах да се готвя за действиата край трети вход. Лишенията на самотата не само не бяха ме изнудили, но бяха изковавали една студена целенасоченост. Днес вече никакви съмнения не съществуваха в главата ми. Много точно знаех какво ми предстои, какви манипулации трябва да извърша, за да разпаля алчността човешка, и затова бързах към Генералния щаб. Вече бях сложил перуката, залепил мустаците, когато изведнъж забелязах отражението си в парче огледало. Не, това действително не беше пътнйловецът Васи-

лий Караманов, нито неговият двойник, нито неговата сянка. Това беше Алексей Пошибайлов. Именно такива хора мразех през целия си живот. Именно *те* предизвикваха у мен яростно възмущение с това, че бяха си присвоили чуждо звание – разумни човещи. Именно *тях* бях решил да изгона в археологическата литература. А тук се получи нещо съвсем друго! Оказа се, че аз самият приличам на *тях*! Ако се вгледа човек внимателно в мен, никога няма да каже, че аз съм *cosmicus*. Започнах да се опасявам, че пребиваването ми “сред хората” ще отнеме твърде много време и сили. А те ми бяха толкова необходими! Впрочем, тук решително прекъснах мислите си, пръхнах “кужлата” в джоба, взех наличните пари, сложих си очилата, излязох от бърлогата си и тръгнах към Генералния щаб. Пътят ми отне не повече от пет-шест минути. Край вход номер три беше доста многолюдно. Повторих още един път в паметта си подробностите в триковесте на лагерния Пошибайлов и си избрах един

от излизащите. Той беше с чин майор, среден на ръст, малко по-нисък от мен. Загоряло, обикновено лице. Кителът – нов, панталоните – износени. “По всяка вероятност – помислих си аз – този е бил или в Северна Африка, или в Ангола. Кителът си е стоял в гардероба на закаралката, а с панталоните си е изкарал цялата командировка”. Очите му бяха светли, празни, в тях нямаше нито злоба, нито доброта. Изразително чело, широки скули, 30-35-годишен. Върви и се лобува на себе си, по всяка вероятност джобът му е пълен с чекове на “Внешпосолторг”. Може би е получил повишение! Приближавам се, без дълго да мисля. “Здравейте! Аз съм Лъоша Пошибайлов от Твер. Искам да купя чекове. За 150 чека плащам 430 рубли. Това е почти по три рубли на чек. Ще ми продадете ли?”. Гоноря бързо, в движение, майорът, без да намалнява темпото, се носи по-нататък по своя маршрут. След думите “почти три рубли на чек” рязко се спира. Половин минута погледът му се впира в мен. А аз внимателно го изу-

чавам. Виждам как зениците му се разширяват, ноздрите му се издуват, лицето му се изчервява. Безизразното, празно лице се преобразява, проявява се, интересът му расте. Очите вече започват да се движат, усеща печалбата. По всяка вероятност си мисли: потръгна ми, срещнах глупак, три рубли ми предлагат! "Откъде знаещ, че имам чекове?" – присвити очи ме пита военносслужещият. – "Да не си от МУР?" "Намам навършени 20 години. Ученик съм в техникум" "Парите в теб ли са?" – прекъсва ме майорът. "Да! В джоба. Да ти дам ли?" "Не – казва той, – не тук. Хайде да влезем в телефонната кабина. Тя е тук наблизо, до паметника на Гогол". Мълчаливо вървим заедно още около стотина крачки. Не мога да следя очите му, виждам само неговия профил. Но ръцете му, и това се вижда, потрепват, радват се. Мечтае да ме излъже, три рубли за една да получи! В левия си джоб напипах "куклата", а в десния –

* Московска криминална полиция – бел. прев.

истинските пари. Ето я и телефонната кабина. "Влизай" – казва той. Аз пръв се промъкнах в будката, след мен – майорът. Той снелушалката, притисна я до ухото си и я подпри с рамо: все едно, че говори по телефона. "Давай парите!" – властно командва офицерът. Спокойно измъквам парите с червените десетки и го слагам върху книжката "Улиците и площадите на Москва". "Бройте! Тук са точно 430 рубли". Треперейки, той измъкна парите, очите му бяхаг настрани. Започва прескаво да брои. От челото му капе пот. Пледам го и си мисля: той ли е венецът на париродата? Колко недостойна трябва да е париродата, след като притежава такъв венец. "Да, точно. Тук са 430 рубли" – казва той отсечено, първо и се опитва да пръхне парите в джоба си. "Една минута – като прибирам парите, казвам аз. – Отначало ми покажете Вашите чекове. След това вземете червонците". Взех от неговите ръце парите, сложих ги в целофановия пакет и пак ги поставих под книжката. Докато той броеше моите рубли, под

книжката сложих моята "кукла". В тази суета ми оставаше само да обърна китката си и "куклата" щеше да се окаже отгоре. Така е действал истинският Алексей Пошибайлов, това беше професионален трик. Майорът с голямо усилие извади пачката чекове от плътното прилепващо до тялото му кител. Трябваше ми само миг, за да направя движението с китката на ръката. И когато офицерът извади чековете, върху книжката вече лежеше "куклата" "Ето, виждаш ли колко имам? На теб ти трябвават 150?". От него се лееше пот. В будката стана тясно и задушно. Майорът беше обсебен от кипищия инстинкт на натрупването. "Да — казах аз. — Повече не са ми необходими!" "Жалко, можеше още да купиш! Е, добре! На, вземи" — каза той, като закриваше с тялото си изхода. "Страхува се, че ще избягам" — марна се в главата ми. Беше ми тъжно да гледам този човек. Друг би се радвал — що за кретен е този венец на природата! Но неговата слъпа глупост ме потискаше. Аз даже за себе си не се усмихнах. Не-

говото поведение още по-бързо затвърди нижлането ми за бълдешето. С едната си ръка майорът ми подаде 150 чека, с другата хвана "куклата" и с някаква неимоверна сила я натика в джоба си. Стори ми се, че френчът му изпуща, шеговете му започнаха да се късат. Без да каже повече нито дума, той хвърли слушалката, изскочи от телефонната кабинка и заситни по посока на Арбат. Извиках след него: "Довиждане, майоре!", но той не се обърна, а само ускори крачка. Напипах пулса си: беше равен и спокоен. "Истински пътивловец"! — помислих за себе си. Поставих на нишката люлеещата се слушалка и тръгнах след майора. Не, той съвсем не ме интересунаше. Не виждах и никаква опасност от това, че вървя след него. Бях уверен, че той ще бръкне в джоба си едва вълци и "куклата" ще се окаже за него абсолютна изненада. Професията на играча с "кукла" се състоеше от две части. Първата изпълних хладно-кръвно. Сетя пред мен стоеше другата задача: да открия купувач на чековете. Тази работа не се

оказа толкова сложна. Цената им беше два номинала. На стария Арбат имаше комиссионен магазин. Отивах именно при него. "Имам малко чекове от "Внешпосолторг". Интересно ли Ви?" – попитах продавачката. Силно примирена, едра, с много тежки обеци, които създаваха впечатление, че са издърпали ушите ѝ почти до ключиците, тя ме изгледа от главата до петите и подхвърли: "Минутка!", след което влезе във вътрешните помещения. Търговката се върна заедно с една още по-пълна и на външен вид значителна дама. Гордият ѝ властен, изискващ незабавно подчинение поглед на плувналите в мазнина очи се впи в мен с цялата си мощ. Но, слава Богу, аз не бях човек! Иначе бих се сринал в краката ѝ – такава разрушителна сила притежаваха присвистите ѝ очи! Позволих си да се усмихна едва-едва и небрежно, по мошенически да промълвя: "Привет, красавици! Имам 150 чека!" "Ах, жалко! Жалко! Толкова малко?" – учуди се управителката на магазина с посивели, преливащи в синьо коси. Лицето

ѝ придоби объркан израз. Сега тя повече приличаше на глупаво дете, отколкото на опитна комисонерка. Помислих си, че съм смутил дамата с тази дреболия. Тя очакваше друго количество. "Колко Ви трябва?" – пошепнах на ухото ѝ. Дори я хванах под ръка и я притеглих към себе си. Гърдите ѝ в еластичния сутиен се посвиха като твърда пружина, опряха се в моето тяло. "Откъде ми е известно това? – мирна се в главата ми. – Та аз съм истински космис, надянал маската на хората!". Дамата разцъфна в усмивка: непознат нарфомен аромат за пръв път здраво ме удари в носа. Лъскавото ѝ примирено лице се оказа в непосредствена близост, почти се докосваше до моята измършавяла физиономия. Носещите се от нея невероятни миризми продължаваха да ме атакуват, като ми въздействаха до полудаване. Наблюдвах как тя се замисли, започна да шепти някакви думи – вероятно си представяше стоките, които сега можеше да купи, или услугите, за които можеше да заплати с чековете. Жената не просто

разпъфна — в своите мечти тя се издигна над клиентите в магазина, над арбатските пешехолци, над всички жители на огромната Русия. Тя се реши някъде в областите, прекарваше времето си в поднебесната сфера и изпитваше истински кеф във фантастичния свят на мечтите. Като патрицианка тя кръжеше над всички! Но аз добре познавах шо за свят беше това: ярки предмети, глупави изхвърляния и пир по време на чума! Тук си спомних уговорката със себе си и се разсърдих! “Караманов, защо трябва да прекараш цяла година в ролята на аферист? Няколко епизода са достатъчни, за да разбереш абсурдността на твърдението за величието на хората. Това са примитивни същества, които пречат на света да се развива по-нататък! Висилий! Намери начин да се избавиш от всички *тиях*! Побързай! Универсумът чака!” “Бих купила няколко хиляди чека — върна ме към действителността гласът на управителката. — И плащам нелюбо: рубли и осемдесет на чек. — Танка — обръна се тя към продавачка-

та, — дай на момчето 270 рубли”. След това се обръна към мен: “Къде са чековете? Да не са фалшиви? Кога ще донесеш още?”. Започнах да пресмятам: имах ми 430 рубли, тя ще даде 270. Получават се 700. Двадесет рубли ще изхарча за “кукла”, десет ще трябва да дам на перука на блондин. За двадесет ще си купя носена куртка. Остават 650. Петдесет оставам настрана. Шестстотин дели на три, получавам 200 чека. “Утре — казах аз. — По това време ще Ви донеса 200 чека”. “А защо само 200? Казах: ще купя 1000! Повече от 1000! Колкото доставиш — всичко ще бъде изкупено!”. На лицето ѝ се появи недоволна гримаса. “Как се казваш, юноша?” “Алексей Поинбайлов”. “Нещо лицето ти е бледо, с жълт оттенък! Да не би случайно да се боцкаш? Или пък страдаш от хепатит? Твърде замислен изглеждаш за твоята възраст. Да не си болен?”. “Не, всичко е наред! Ученето ми отнема много време!”. “Е, добре, ела утре. Ще те чакам. Ще ти направя предложение, от което трудно можеш да се откажеш” — и тя ме

погледна някак мечтателно. Такъв женски поглед още не бях виждал. Не, тя ме заинте- ресува съвсем по друг повод. "Какво ли има ти предвид? – помислих си аз. – Дали мечтае само за чекове или за нещо друго? Не може да бъде! Нима си е помислила за секс? Та тя е над 50 години! Това вече никога не мога да си го позволя! Нека *ме* целуват начервени- те й устни; нека *ме* гледат твърдите й, които приличат на тенджери; нека *ме* да претръщат бървообразната й талия; нека *ме* да милват обсипаните й с брилянти пръсти-кренвириши; нека *ме* ласкаво разрошват боядисаната й ко- са. Караманов не става за тази работа, ма- дам!" Поклоних се, наведох очи и бързо из- лезох на Стария Арбат. Вероятно изглеждах твърде странно. Някои от минувачите се об- ръщаха и гледаха след мен. Беше ми все ед- но. Аз бързах към Спестовната каса, за да об- мена парите на търговката в червени червон- ци. Освен това, трябваше да купя новата пе- рука и всичко останало. Трябваше да се готвя за утрешния ден. Мислено направих изводи-

те си за деня: днес извърших много и абсо- лютно нови за мен дела. За пръв път излягах хората. Второ: за пръв път започнах да гле- дам хората в очите, изучавайки ги не от раз- стояние, а като общувах пряко с *тях*. Трето, за пръв път продадох предмет. Не е важно, че това бяха чекове – аз се извих като тър- говец. Четвърто: за пръв път общувах с жена на четири очи. Пето: за пръв път почувствах върху себе си похотлив поглед. Шесто: за пръв път повече от два часа живях живота на хората. Седмо: още по-дълбоко се убедих, че само ако извърша насилие над себе си, ще мо- га да изпълня набегазаната си програма – да променя населението на Земята. Та налитова количество от несъвършени същества може да започне да протестира! Шета ли е – шест и половина милиарда души! Само рибите са новеч! А може би хората трябва да бъдат из- пратени под водата? Там има обширни места. Да пази Господ! Ще отровят водата! Ще умъртвят девствения свят, ще разплискат океаните. Ще започнат да строят домове за

политическа просвета, затвори, граници. Генният *им* ансамбъл е порочен. *Те* няма да успеят сами да разберат, че нямат никакво право да останат на планетата! Че е дошло времето да отстъпят местото си на другите. Ако *те* сами не си отидат, то Караманов ще им помогне, а и природата ще *ги* изгони. “Не бързай, Василий, чакай те и други сюрпризи. Колкото по-често ще обущаваш с хората, толкова по-често ще започнеш да мразиш тази порода, толкова по-бързо ще нарасне желанието ти да се избавиш от съседство с *тях*, толкова по-добре ще разбереш какво изобщо не трябва да присъства в пътливовците. Какво априори им е противопоказно, а какво от човешкото може да остане в гените им? Но главното е – колко именно? Ти не трябва да си особено усърден в търсенето на *техните* пороци – те самите ще разкрият себе си! Ти ще ги разпознаеш в парченцата от разпадналия се на дребни късчета свят! Не си крий очите, отвори ги по-широко! Тогава ще разбереш значително повече, отколкото знаещи

сета!“ Тези мисли ме окрилиха, импулсът за “навлизване сред хората” засили влиянието си върху моя разум. Забързах към своята бърлогата на Староваганковския переулък. Желанието отново да почувствам себе си не Алексей Пошибайлов, а Василий Караманов, пътливовец до мозъка на костите си, беше непреодолимо. След като се преоблякох, отново наприличах на подстриган дворник, излязох навън и започнах да мета. В този момент не разбрах, че дворот е чист, а боклукът отдавна е изхвърлен. Едва по-късно, като обмислях всеки миг от този необикновен за мен ден, останах, че ми се искаше не толкова да помета двора, колкото самият аз да се пречистя, да се избавя от спомените за случилото се. Томи изискваше моята гenna природа, но умът-интелект насосmіsus се съпротивяваше. Той акумулираше всички подробности от изминалия ден в едно цяло и ги складираше в специална клетка на паметта. Почувствах, че не-удържимо ми се спи, домъкнах се до френския салон, купих перука на блондин,

след това в съседния магазин си купих якето и се плъснах върху дюшека. На следващия ден на обяд аз отново се преоблякох в дрехите на Алексей Пошибайлов и се отпавих към третия вход на Генералния щаб. Блондинът Пошибайлов бе готов за криминални машинации. Днес исках да попадна не на обичайния глупак, като вчерашния, а на най-гордия, най-умния, най-алчния от офицерите. Не майор, а полковник, генерал! Мечтаех да срещна съпротива срещу съблазнителното предложение. Очаквах *той* с учудване да ме запита: "А защо Вие желаете да платите три пъти повече? Имате ли бележка от психиатър? Аз не искам да мамя болни хора! Курсът на чековете по отношение на рублата е едно към едно. Не мога да си позволя да продавам чекове по завишена цена. А строго по курса – просто не желая". Ето за това си мислех, като се спрях на познатото място. Тук имаше тълпи от хора, повечето от които с пагопи на майори и подполковници. За-

белязах и две-три жени във флотски мундир. Изведнъж се появи първият полковник. Той излезе от входа бавно. Беше по-нисък от среден ръст. Пълничък. Дебели, обърнати наизустни, които все едно, че се изливаха от устата му. Дишаше трудно. Струваше ми се, че чувам свистенето на гърдите му. След като слезе от стъпалата, полковникът се спря. Присви очи и се огледа. Старателно се изсекна направо върху асфалта. Изтри пръстите си и панталона. На приветствието с козируване изобщо не отговаряше. Явно се стремеше да покаже на околните, че се е замислил. Мисли! След това запали цигара, с угаасналата клечка норови из зъбите си, съдвяка я, хвърли я под краката си и тръгна към станцията на метрото "Арбатска". Вървеше бавно, големият корем разпъваше китела му. "Е, какво, Василий – казах си аз, – да погледнем към още един венец на природата!" Веднага заситних след него. Като се изравнихме, направо му казах: "Итичко, плащам три рубли за чек. Трябват ми двестата чека, за да купя сватбена рокля на не-

вестата си. Аз съм Лъоша Пошибайлов от Твер.” “Ти пък откъде се взе? Защо по-рано не съм те виждал? От Твер, казваш? – той ме погледна и се спря. – А знаеш ли ти, твърчанче-диаволче, че днес чековете струват четири рубли? А? Искаш да излъжеш полковника ли? Ще купиш за три, а ще продадеш за четири. А мен ще наречеш глупак? Къде си слутири. А мен ще наречеш глупак? Къде си слутири?” “Аз съм студент, отсрочен съм” “Станало рото поколение служи, а младото чекове купува! Капитал натрупва! Не, за три рубли няма да ти продам. Дай четири – и баста! Аз те зи пари съм ти заработил в проклетиия Йемен. Служил съм като военен съветник, създавах нелегална армия. Самият генерал Ахмед Салим Саид беше мой ученик! Аз съм го учил как да хвърля бомба. Ти си мислиш, че е толкова лесно да бъде сваген Есламбула Садад?” “За какво ми разказва тези военни тайни? Те не ме вълнуват! За мен е интересна неговата алчност – мина ми през главата и то прекъснах: “Другарю полковник, роклята на невестата ми в “Берюзка” струва двеста чека.

Прибавят ми двеста чека. А аз имам само шестстотин рубли” “За три рубли няма да се разберем. Не ме е грижа за твоята сватба, аз откажа да купя “Шарп” на племенника си за рождения му ден! А ти, от Твер, какъв си ми? Илащай четири или се махай!”. Полковникът ник се изсекна направо върху асфалта, сопоните му паднаха върху мотата обувка, но той се направи, че не забелязва това. “Е, добре – казах аз. – За 600 рубли ще купя от Вас само 150 чека. Ако искате тук, на улищата да ви пият?” – и започнах да изваждам парите. “Ти какво, провокатор ли си, глупако Пошибайлов? Скрый ги! И фамилията ти е гнусна. Рецидив Пошибайлов! Тфу! Ако попаднеш при мен в полка, мигновено ще избия от теб цялата тази глупост. Кой се занимава с търгопия на улищата? Търси вход” “Къде може да има вход? – помислих си аз. – Хайде да занесем налив, край магазина за хранителни стоки все нещо непременно ще намерим”. Изодът се оказа мрачен, оплут, мирипешен урина, стените бяха покрити с плесен.

Сложих пакета с червонците върху книгата, а под нея подредих “куклата” “Вземете парите, пребройте ги” – предложих аз. Тук подковникът изпадна в истерика. С някаква двойна алчност той започна да разглежда лицето ми. След това изведнъж, без изобщо да се стеснява, започна да говори на глас със себе си. О, това беше някакъв невъобразим, нескончаем поток от думи! Лицето му останаваше каменно, но гласът му трепереше. Само от време на време той изтриваше с ръка плъгните си със сълзи очи. Такова нещо никога не бях виждал – каменно лице в сълзи! “Аз, значи, имам 6 600 чека. Ако ги умножа по четири, ще се получат 26 000 рубли. С тези пари мога да си купя апартамент в кооператив, който ще продам за два номинала; за автомобил, който ще остава на Аистов, ще получа още 3 000; килимите ще ми донесат 7 000; за сабата на Кемал окзионният магазин ще ми плати 3 000; за Корана от XVIII век с илюстрации на Абдул Карим мюсюлманите ще ми предложат 3 000; за колекцията от по-

щенски марки спекулантите ще дадат 1 000; за колекцията от издълбани върху камък камили мога да съмъкна 3 000; за писмата на Насър от букинистите ще изкопча 1 500; от необработените сапфири мога да очаквам 2 000; за фалшивия часовник на фирмата “Радю” – 1 000; за половин тон шафран всеки убек или азербайджанец ще предложи 2 000; за бракуваните противогазни без проблеми ще прибера 4 000. След това ще сложа всички тези пари в куфар и ще ги пренеса във Виетнам. Там за тях мога да си купя плантация за кафе. Или в Унгария, там ябълковите плантации носят висок доход...” “Моля да ме извините, полковник. Ще започнете ли да броят парите?” – прекъснах го аз. Не исках да правя това по-рано: отначало ходът на мислите му ме заинтересува, и то много. Но сега повечето неща ми станаха разбираеми и да отбелязвам отново и отново активността на гена на натрупването вече нямаше никакъв смисъл. Ето го него, братът човешки – гений на искането, на придобиването. Той натъл-

но потлъща съзнанието, той подчинява на себе си целия скромнен кроманьонски интелект. Нима самите *те* не са в състояние да обрнат внимание на този разрушителен ефект? Та нали претенциите *им* за разум са огромни! Да вървят по дяволите! “Пребройте парите, другарю полковник!” – повторих аз. Офицерът се изсекна, изтри носа с ръкава, а пръстите си – в джобовете на панталона, измъкна пачката пари от полиетиленовия пакет и започна да брои. Той прехвърляше парите бавно и мудно, често бъркаше, започваше всичко отначало. Държах пред него книжката, върху която той слагаше ту купчинки по 10 банкноти, ту по 20, ту пък всичко заедно. Като опипваше асигнациите по 10 рубли, той по всяка вероятност чуваше някаква музика, тъй като пръстите си със стисната купюра поднасяше към дясното си ухо, затваряше очи, едрата му глава потрепваше в непонятен ритъм, а дебелиите, изливачи се от устата му устни или нещо нащепваха, или пък нещо напиваха. Накрая, след като свър-

ши с преброяването на парите, полковникът тежко въздъхна. Известно време червонните останаха върху книжката. С дясната си ръка взех пачката пари, с лявата сложих книжката с “куклата” под дясната си ръка и започнах пред очите му акуратно да опаковам пачката в прозрачния пакет. “Правилно, правилно – прошепна офицерът, – парите обичат реда” “А къде са Вашите чекове?” – попитах аз. Той разкопча китела, след това ризата и върху потника му видях защитна ръка джоб. “Лагерен приюм – мирна се в главата ми. – От джебчий ли се бои, шо ли? Или се страхува от всеки човек?”. Той измъкна от своята си джоб пачка чекове, преброи три купчинки по 50, стисна ги със зъби, докато скриваше останалите чекове в импровизираното скрипилище, закопча се и каза: “Дай сега, Пошибайлов, да се разменим: аз ти давам чековете, а ти – парите” “Най-после, вземайте пачката. Тя Ви чака!” – отвърнах аз. А върху книжката вече лежеше “куклата”. Полковникът я взе, помисли, след това ми предаде че-

ковете, пак разкопча китела, ризата и сложи в своя пришит джоб целофановия пакет. "Ти, Пошпбайлов, запиши моя телефон. По курс едно към четири винаги съм готов да продам. Имаш ли с какво да записваш?". "Благодаря Ви, повече не ми трябва. Само сватбената рокля искам да купя. В "Берюзка" има и по 150. Е, наистина са с къси ръкави". "Правилно! — каза полковникът. — Режи ръцете на невестата, докато е млада. Колкото по-къси са ръцете на жената, толкова по-големи са првата на мъжа. Разбра ли?". Най-накрая ние двамата излязохме от входа и се сбогувахме. След няколко крачки офицерът шумно се изсекна. Стори ми се, че част от сополите му паднаха върху челото ми! Извадих джобната си кърпичка и изтрих лицето си. Честно казано, тогава не разбрах докрай това илюзия ли беше, или наистина върху лицето ми бе попаднала слугата на полковника. От общуването с този тип у мен отново се породих желанието да мета улиците, но вече бях обременен от задължения: бързах към комиссион-

ния магазин, като проклинах света, в който се озовах. "Ама че работа, къде попаднах! Да се роди в такава гнусна епоха" — дълбаеше главата ми горчива мисъл. Влязох в непознат вход, за да сменя перуката. От днешния блондин се превърнах във вечерашния шатен и вече смея влязох в магазина. След като погледите ни с продавачката се срещнаха, тя с кимване на главата ми даде да разбера, че трябва да я последвам. След като ме съпроводи до кабинета на своята началничка, дамата изведнъж изчезна. Стайчката на директорката беше около десет квадратни метра. Отледах се: бюро, затрупано с разни бумаги, етажерки, натъпкани с потънали в прах дреболии, почернели картини, които изобразяват селски бит, картонени кашони с неособено чист вид и ръглите придаваха на помещението изостанен, претрупан с ненужни неща вид. "Ако ме помолят, за миг ще въведа тук ред, за да може да се диша по-свободно — помислих си аз и не знам защо, като си спомних секненето на полковника, се намръщих от отвращение.

“Тфу” “А, ти ли си, Альошенка? Радвам се да те видя! Донесе ли ми обещаното?”. Посивялата дама седеше зад бюрото, като подпираше с ръка лявата буза на лицето си. Гърдите ѝ лежаха върху торната му част като руло бархетен плат. “150 чека са на Вашите услуги”. Нямах никакво желание да влизам в продължителна дискусия с нея. “Защо ти, приятелче, носиш по 150? Ти какво, лимит ли имаш? Не ми се доверяваш ли? На мен, Нина Сергеевна? Целият Арбат познава и уважава Лепьошкина! Та аз няма да те излъжа! Какво са за мен 270 рубли? Дреболия!”. Тук аз си помислих за съвсем друго: “Какво ще се случи, ако започна да провокирам тази дама, ако я накарам да прояви инстинктите си? Да я подтикна към изразяване на чувства, да разбера нейните гени предпочитания! Аз изобщо не познавам жените... Мила Нина Сергеевна, днес цената на чековете е по-висока от вчера. Може да не ги вземете. Ще намеря други купувачи”. “Ти ми ги обеща по рубли и 80! – изкрещи тя, като стана рязко от

бюрото. – Това нарушава етиката на търговците. Аз правя планове, поръчвам в “Берюзки”, а ти без предварително съгласуване вдигаш цените. На какво прилича това?” “Да Ви кажа ли новата цена?” – спокойно попитах аз. “Не! Не искам дори да я знам!” “Тогава да си тръгвам” “Махай се! Но повече не се мъркай тук!”. Мълчаливо се поклоних и вече бях готов да изляза навън, когато тя отново закрещи: “Не, почакай! Каква ти е цената?” “Обстоятелствата ме принуждават да вдигна цената с два процента – бавно започнах аз. – Тук няма никакъв зъл замисъл. В страната се установиха пазарни отношения, а курсът на обмяната е пазарен инструмент. Той може да се променя няколко пъти на ден. Понякога пълнинаторе, а понякога се срива надолу. Да си тръгвам...” “Стой, Альошка! Колко е това два процента? Чакай, ще изчисля?” – обърка се Нина Сергеевна. “Не се трудете, аз вече го направих. Общата цена се увеличава с пет рубли и 40 копейки. Не се познавам с търговците, но не мисля, че такова мизерно по-

вишаване на курса трябва да предизвиква толкова бурна реакция. Довиждане!": "Стойте паразити! Не ме измъчвай! Е, стреших! Все пак съм жена! Ето, вземи 280 рубли!" – смекчи тона си тя. "Какво, оставяте ми четири и шестдесет бакшиши?" – усмихнах се аз. "Ой, не обръщай внимание! Смятай както намериш за добре. Дай чековете!" – примоли се Лепьошкина. Предадох ѝ три по 50, но не бързах да тръгвам. "Какво ще стане по-нататък?" – не се успокоявах аз. – За мен е много важно изчерпателно да опозная тази порода". Престорих се на наивен млад човек: извадих от джобовете си дребните монети и започнах да ги броя, за да върна рестото, но тук Нина Сергеевна събра парите накуп, стисна ги в шепата си и ги пъхна в джоба на панталона ми. След като си разтвори ръката, тя ме погледна със същия като вчера похотлив поглед, хвана мъжката част на моето тяло и с някаква озверяла настойчивост започна да я масажиря. Мъжката част на моето тяло промени формата си и укрепна. Със свободната си ръ-

ка Лепьошкина изгаси лампата, ритна с крак и затвори с грохот вратата, целуна ме по ухото и прошепна: "Приготвила съм ти едининосни модерни чорапи. Черни на цвят, а ототрани – шведската корона. Ще ти харесат. Събличай се по-бързо и хайде на бюрото! – нисък ѝ потрепваше, дигаше на пресекулки. – Сваляй всичко от себе си, Льошка!". След като извади ръката си от джоба ми, тя също започна да се съблича. "Ох, чорапите ти ще бъдат фирмени. Донесоха ми ги от Италия! Потника също сваляй! По-бързо!". Тя пак хвана интимната част на моето тяло. Наблюдавах тази суета в директорския кабинет и оторчено си мислех: на чия глава са надявали венета на природата? Вероятно някой услужлив редактор би започнал да напомня, че този венец е глинен! Пък и изобщо не е венец, а гърне! Да, глинено гърне! Тук аз отстраних от себе си треперещата ръка на госпожа Лепьошкина и спокойно подохвърлих: "Довиждане, венценощи, довиждане, разумни!" – и излязох на улицата. Бях толкова дъл-

боко убеден в моите разбирания, че никакви човешки беве не бяха в състояние да ме победят – нито чрез изкушения, нито чрез съблазни. Стариат Арбат бе пълен с човещи! Те пиеха бира направо от бутилките, целуваха се, дрънкаха на китари, пиеха, биеха се, запознаваха се, занимаваха се с мошеничество, като играеха “тука има, тука няма”, лобуваха се един на друг. Това беше един обикновен ден в столицата на Русия. Вяло се мълнеж по Арбат и тържко си мислех: Защо ли съм попаднал в този свят? Неканен гост. Самотник. Чистач. Нужен ли съм *им*, на тези шастливи хора, със своята идея да реализирам *тияното* по-скорошно изчезване? Да надничам в *тияната* ницета, да отбелязвам в тетрадката на паметта *техните* пороци... Нека да си измират самотостегелно. Никой не ги е карал неандерталците да бързат! Никой не ги е преследвал с метлата на възмущението. А може би все пак някой се е занимавал с това? Някаква сила е управлявала техния край? Може да се каже, че подозрително спокойно

те са се преселили върху страниците на историческите книги! Неправдоподобно ленино са изоставили завинати своите ареали на обитаване. И на кроманьонците е необходимо само лек тласък. Слаб, незабележим, безшумен. Тук пак си помислих, че *Аз*, действително, съм уникално създание. Както Коперник, който открива скоростта на движението на планетите и тяхната зависимост от разстоянието им до Слънцето, така и аз трябва да изчисля скоростта на обръщението на живота при всеки вид в зависимост от скоростта на мутациите на гения им ансамбъл. Значи, след като науча скоростта на мутациите, едва тогава ще бъде задвижен маховикът както трябва! С пълна мощ! И тази тълпа от хора ще се устреми към своя финал! Със същите ридостни, шастливи лица, които сега виждам на Стари Арбат. С бира в ръцете, с песен на уста, с китара през рамо, в модни дрехи, с разкопни автомобили. Ей, ако *те* знаеха за моите намерения! Ако *те* имаха възможност да подслушат моите мисли – биха ме разкъса-

ли на парчета ли? Или сами биха започнали да ми поматат в тази задача? Може би, и на *тях* всичко това им е омръзнало, *те* сами мечтаят да напуснат този свят? Животът на по-голямата част от тях е почернен от нещастия. Раждаемостта пада, нараства количеството на еднополовите връзки. Наистина, ако в едни страни тези процеси са станали необратими, то в други се наблюдава съвсем друга тенденция: перманентно нарастване на популацията. Хаос! Да се бора с този лошо познат на мен вид, стана въпрос на чест. Но за тази дейност може да бъде потрубен не един живот. Аз трябваше в буквения смисъл да препрочета почти всички фолианти в Държавната библиотека. Главата ми беше пълна с тези размисли. Вродената целеустременост подхранваше моите идеи. Бавно се мъкнех по пешеходната улица, без да обръщам никакво внимание на търпите минувачи. Битът на хората изобщо не ме интересуваше. *Те* изпитваха към моята странна персона същите негативни чувства. Биха ли могли *те* да ме ува-

жават? Мен, чистача на улиците, същество без каквито и да е привързаности, което се намира в постоянен вътрешен конфликт с *тези* начин на живот, което не признава нито модата, нито купоните, нито културата, нито парите? На мен ми се повръщаше от *техните* идеали: религия, държава, идеология, ордени, бюрократична йерархия – всичко това за мен беше празен звук. Никой от сърудиците на музея не общуваше с мен. Чо-секът би търгувал! Би кипял от негодувание! Путивловецът би се радвал! От кого съм наследил всички тези странности?! Стигнах до ресторант “Прага”, завих наляво, след сто крачки се озовах край магазина “Кашкавал”, преминах Булевардното Колело и по Знаменка се спуснах към Дома на Пашков, покрит със скеле. Тук не знам защо се спрях, поклатих глава, все едно че не си спомням нещо или пък търся място, където бих могъл да посрепна путивловците. Разбира се, след като не открих нищо такова, аз се усмихнах, завих наляво и се озовах на Староваганковский пе-

реулок. Пристройката ми се намираше на две минути ходеше пеш. Ускорих крачка. Много исках по-бързо да сваля от себе си перуката, цялото облекло на Пошибайлов и пак да се превърна в cosmicus. Непреодолимият ми стремеж към самота ме обхвана с нова сила. Причудливите картини от възпаления ми ум продължаваха да ме страскат, като ме лишаваха от желаниа покой. "Когато аз виждам такава стълпотворение от хора, то у мен винаги се изостря чувството за сирачество – помислих си аз. – Колкото повече човещи има покрай мен, толкова по-силно е желанието на моя разум да се избави от *тихното* присъствие. А това, на свой ред, води до пътна умора, на тгилото, болка в главата, шарения в очите, упорит шум в ушите и желание да се скрия в някоя дупка. Не просто да остана сам, а да не виждам никой и да не виждам нищо". Ободрен от собственото си постоянство, аз се добрах до пристройката, плъснах се върху допшека и започнах да си мечтая. Вероятно всичко това ми се е присънило. Впрочем, не

съм уверен в това: напълно е възможно това да е било и навяе! Метях улиците! Но – странна работа! – те бяха обсипани не от пожелтели есенни листа, а от купюри. Дебел слой разноцветни банкноти лежеше върху безлюдните улици. Лекият топъл ветрец ги дърпаше след себе си, все едно че бяха въртани с конци, и те, като шумяха по асфалтовата площадка, създаваха усещането, че плутият към Староваганковския переулок. Не съществуваше никаква възможност да бъде събрано такова количество пари, за да бъдат улиците почистени. Колко можеше да се събере в една лопатка? В началото си помислих да взема музейната прахосмукачка. Веднага обаче отхвърлих тази мисъл като нелепа. Къде да дъна събраните пари? Имах на мое разположение само три контейнера за боклук. Колко можеха да съберат те? По 500 лопатки всеки! Предстоеше ми да събера 50 000 лопатки, а може би и повече. Къде да побера исичкия този боклук? Изискващата незабавно решение задача веднага получи своето ре-

шение: купорите трябва да бъдат изгорени. Трябваше да запалия огън и да голя асигнациите, като ги хвърлям на порции в огъня. Тази мисъл ми се стори най-продуктивна. Други варианти за избавяне от такава огромно количество хартиени отпадъци не виждах. Чувствах, че този инструмент за удовлетворяване на човешките мераци трябва по-бързо да бъде унищожен! Та нали главната *им* беда е в тяхната потребност! В постоянно нарастващото желание да притежават никакви митологични ценности. В безплътното пристрастие да се обкръжават с блатата на загиващия свят. Маниакалността на *тесния* нрав ме ядосваше най-много. На вълга на Староватанковския переулок и Воздвиженка аз, пренепълнен от чувството на дълг, запалих огън, в който започнах да хвърлям на порции паричните знаци. Пламъкът се разгарише. Той достигаше вече височината на моят ръст. Изпотих се от усърдие; от близостта на огъня почувних невероятен прилив на сили. Но само с един огън не можеше да се справя със

задачата. Струваше ми се, че потоците парични знаци възникваха подобно на гейзери от земята. Наложих се да запали втори, трети, четвърти огън. Гореше целият въгъл на квартала. След това огънят се прехвърли върху асигнациите, задръстили целия проспект. Целият квартал вече беше в огън; езиките на пламъците облизваха основите на жилищните страни. От високата температура стъклата се чупеха, трещяха рамките на вратите, огънят упорито пълзеше към първите етажи, като се устремяваше и по-нагоре. Струваше ми се, че и самият аз съм се превърнал във факел. Но, обхванат от огъня, не изпитвах никакъв ужас. Нещо повече, чувствах се доста комфортно. Изглеждаше, че самата природа се е постарала да ме надаря с някаква свръховешка способност и ме е поместила в друго, непознато измерение. Аз дори си помислих: да не би това да е светът на пътниците? Изведнъж долових никакви едва познати гласове. Не, не разговорна реч се докосна до моя слух. Отначало чух стон, който бързо премин

на във вопъл. Човечите с ужасяващи викове бяха от огъня. Мигновено си помислих: “Къде можеш да се скриеш? Та наоколо е плътна стена от пламъци. Няма никакви шансове да оживееш?”. Тук обаче обърнах вниманието на факта, че не само гласовете, но и липсата на хората ми бяха познати. Изведнъж видях Пантюхов, Подобед, Штучкин, Семихатов, жена му, полковника и майора от Генералния щаб, Лепьошкина и продавачката от комиссионния магазин, останалите, с които ми се наложи да се срещам. Всичките не бяха от огъня, а се носеха сред пламъците — с някакви чанти, вързопи и разнообразни предмети, като крещяха някакви непознати думи! С помощта на мъчителни усилия някой от тях влачеше емайлирана вана, препълнена с кухненски прибори; друг с отворена като на звар уста търкаляше пиано; като се превиваха под тежестта, влачеха закаралки с дрехи, носеха куфари, бутаха детски колички, догоре натоварени със свещници, бронзови фигурки, икони, полигени и друго иму-

щество. Порази ме това, че всичко, което *те* се опитваха да изнесат от тоталния, плътен огън, вече гореше! Гореше със син пламък! А и самите *те* горяха, като приличаха на огромни запалени клечки киригит. Но още по-странно бе обстоятелството, че бягащите и стенищи човечеци по пътя си грабواха обхватите от огъня купюри, като ги пръхаха в торпачите джобове. Хората, обгърнати от огъня, ставаха все повече. Този поток на масите просто ме оматросяваше. “Що за ненаситни, алчни същества! — маркаше се в главата ми. — А може би вече е започнал *техният* изход! Мен огънят не ме докосва! И не само не ме безпокои, но дори ме въодушевява — чувствам момента на истината. Получава се следното: хората ще загинат в огъня, а путивловците ще излизат от него, за да се настанят на заразените от кроманьонците територии? Върху съсипаните от химията земи? За да наследят отровените от токсини атмосфера и води на Световния океан? Какви планини от отпадъци ще им се наложи да извозват

след тях? Колко градове ще трябва да бъдат разрушени, за да се освободят cosmicus от нужните предмети на човешката цивилизация! Да, отгънат е най-добрата субстанция, способна да промени света, да открие пътя на путивловци към новата ера! Та нали именно върху пепелта се зараждат епохите! Тя ще се окаже ефикасен тор за отглеждането на cosmicus". Изведнъж отгънат угасна от само себе си; димяха само овъглените останки на човеците и конструкциите на постройките. Миризматата на изгоряло проникваше навсякъде. Но тя не предизвикваше у мен никакво отхвърляне, недоволствие или униние! Напротив, точно обратното! Поиска ми се дори да легна върху пепелта. Да се притисна до нея! Да я прегърна! Както хората целуват паври, икони, подаръци, брилянти, така и аз жадувах да я разцелувам! Пепелта се превърна в желана от мен материя. Взех от нея в ръцете си, притиснах я до бузите си, до гърдите си и почувствах безкрайна, опияняваща радост! Тя дотолкова ме преизпълняваше, че аз или се

събудих внезапно, или пък излязох от нирваната, скочих от дюшека, побързах да отледам двора, излязох на Староваганковския переулок, отидох и до Воздвиженка. Никакви признаци на глобален пожар не съществуваша. Призрачна неоновата светлина заливаше пустите тихи улици. Първото застудяване пощипваше крайчетата на пръстите ми. Беше четири часа сутринта. "Странно видение — помислих си аз. — Аз, разбира се, сънувам, но така ясно никога нищо не съм виждал. Да не би това да е някакво мистично подсказване за действие? Не, не може да бъде! Всичко човешко е много жестоко! При путивловците няма и не може да има насилие". След като се върнах в моята колибка, опитах се да заспя. Но това не стана. Никаква пустота се засели в мен. Все едно, че пожарът, превърнал в пепел всичко, беше обхванал не московските улици, а моята собствена душа. "Нима през целия си живот ще се стрема към самотата? Да, сега аз избягвам общуването с човешките, но когато светът започне да се заселва

с путивловци, нали няма да атрофира в мен желанието ми да контактувам с тях? Нима *Аз* завинаги съм *Аз* и само *Аз*? Да, за това ставаше дума по-рано, че *Аз* – това е най-висшата ценност на всичко съществуващо. Фантастичен ансамбъл на духа, душата и тялото! Не само на Земята – в цялата Вселена! Но кой го казваше? Човеците? Не, съмнявам се! Претечите на путивловците заявяваха това. Та нали хората не са способни да приемат безкрайния космос като дом за своето битие! За това съм уверен, че *Аз*-ът на путивловеца ще замени *техните* човешки егоистични *Аз*, озъбили се едно срещу друго, и *тяхното* групово *Ние*, които са довели Земята до задънена улица. Именно Караманов е свидетел на този приближаващ крах. Самите човечи не забелязват това разпадане. *Тях* ги интересуват проблемите на днешния ден. Утрешният ден *не им* е познат! *Те* са слепи за него! За да не се прекъсва връзката между поколениата *Аз* никога, да не се скъсва с един конкретен живот – защото между путивловските *Аз*

минават векове, – трябва генетически да бъде моделирано новото същество по такъв начин, че да съществува пряка зависимост между активността на разума и продължителността на живота. Игреш домино, гледаш телевизор, занимаваш се със секс, използваш административен ресурс, упражняваш насилие, прекарваш част от времето си пред бутилката – значи, твоят разум не е активен, той спи, разрушен е! Сбогом! Преселвай се в нов свят! Да, да, именно така! Както казват човеците, марш навън! Каква полза има от теб? Путивловецът трябва да овладява безкрайните тайни на Вселената, да открива нови галактики, да се премества в непознати светове! Как при това положение *да им* позволиш да играят на карти, да гледат футбол, да посещават публични домове, да слушат местни хумористи, да посещават концерти на току-що започнали кариерата си певци, да трупат откраднатите пари в банки? Човекът е смъртен поради това, че той не изпитва потребност от постоянно обновление, от ново осмисляне на това,

което го заобикаля”. Тук се замислих, тъй като не можех да разбера: от библиотечните фотопланети ли е тази мисъл, или пък е моя собственост? Ако тя е от книгите, то в миналото на тази планета не един път са се раждали пухливовци. Защо тогава те са измрели толкова безсмислено? Те по всяка вероятност са притежавали излипък от човешкото. Страхът от времето потубва не само по-голямата част от масите на този биологичен вид, но и най-добрите сред добрите от човешките, в които се проявяват отделини черти на *cosmîcus*. Само за *тиях* сто години са невероятно много. А какво измерение има това време в природата? Тя има ли за къде да бърза? Тя умира хората от поколение в поколение, за да може най-накрая да създаде ново същество. Милион, милиард години – това за природата е капка в морето. Но аз трябва да ускоря този процес на мутации. Та нали аз в никакъв случай не бива да живея редом с *тиях*. *Cosmîcus* – това е съвсем друго същество. Той ще размишлява над въпроси, които стоят над *тиях*.

ния разум. Ако си припомним историята на съвместния живот на неандерталците и кроманьонците, то на човешките може да бъде предложен компромис: ако искате да живеете на планетата Земя в предпипния си вид – останете, макар че кратък ви е близо, вие сте обречени. Запазете за себе си целия свят, докато можете, а ние ще се заселим в Пухивъл, в ареал само от сто квадратни километра! Това ще бъде нашата алма-матер! Обетованата ни Земя! Разликата между нас ще бъде в една историческа крачка: *ние* неизбежно ще попаднат във вечния задгробен свят, а *cosmîcus* ще навлизат в просторите на Вселената. За да се приближи този момент, трябва да прекарвам повече време над книгите. Да чета философи и генетици, физики и биолози. Да започна теоретически да изграждам генния ансамбъл на пухивловци. Изцяло да се посветя на новата идея на създаване. Удовлетворен от логиката на своите размисления, аз се отпуснах. Започнах да се усмихвам. Устата ми започна да пресъхва. Полази-

ха ме тръпки. Почувствах се като в никакви безмълвни, студени сфери, където цареше абсолютна пустота. Очите ми започнаха да се затварят. Завих се презплава с оделото, наежих се, свих се на кълбо и сравнително бързо заспах. Будилникът звънна в 6,30. Станах с усилие, измих се, пийнах студена вода, хапнах парче хляб, подвяхах парче червено цвекло, облякох се и излязох навън. Надграда се бе спуснала зима. Снегът бе покрил покривите на сградите и улиците. Виспицата поюношески игриво се въртеше около мен, сякаш ме дразнеше със своя проклет температура. "Вземай пример по ярост от мен, Василий — струваше ми се, че казва тя, — само в този случай ти напълно ще се осъществиш. Ще съумееш да притеглиш към себе си, да приблужиш това твоё време!" "Нима всичко се свежда единствено към тази баналност! — помислих аз. — И наистина ли не ми стига усърдие? Аз само размишлявам, но малко неща върша? Но всеки плод трябва да узрее. Да, аз мечтая в моя живот да се окажа в друг свят."

Какво е това, някаква лудост? Параноя? Маниакалност, предизвикана от промените в генната партигура? Самият космос се чувствата самотен без пътигловца! Необходим му е творец, съзидател! Безкрайно пространство — а в него няма стопанин! Странно: човечите вояват за парче земя, ограждат се с огради и гранични стълбове, издават визии, молят за убежище, но никой дори не си помисля за невероятните възможности да намери себе си във вечността! Страхуват се от смъртта, оплакват починалите, устройват пищии, тържествени панихиди. Издигат гробници, паметници от гранит, мавзолеи. Но *те* нямат нито един празник или ритуал, свързан с безсмъртието. Ако изчислим всички пари, които *те* използват за погребални церемонии, то ще се получи астрономическа сума! В света днес умират 500 милиона души годишно. За едно погребение се изразходват средно 200 долара на починал: ковчегът, погребалните реквизити, прощалната трапеза, дизайнът на гроба и ритуалните панихиди. Умножаваме

500 милиона по 200. Получава се сума от 100 милиарда долара! Това е значително повече, отколкото целият бюджет на Русия. А за десет, за сто години? Това са умопомрачителни цифри! Но защо *техният* разум не им подсказва: "Хей, кроманьонци, да опростим погребалния ритуал, да хвърлим трупове в ями и да икономисаме пари за провеждане на научни експерименти! За да могат в бъдещето нашите потомци да придобият безсмъртие? Двадесет, тридесет процента от дохода. Петдесет! Та нали ако всичко това даде реални резултати, то ще възникне въпросът за целесъобразността на въоръженията. Ако човекът получи безсмъртието, какъв смисъл има да притежаваш оръжие? Научният потенциал, който работи за военно-промишления комплекс на Русия, на всички други страни, няма да бъде необходим, ще настъпи краят на тази безполезна, порочна дейност. Ще се освободят неизчислими финансови ресурси! Цялата тази огромна инфраструктура ще се

наложи да се превключи върху решаването на фундаменталните проблеми на безсмъртието. При тези условия тя може да бъде решена дори в близките сто години. Но целият парадокс е, че *те* самите не разбират това, като доказват по този начин, че подсъзнателно се усещат като временно пребиваващи. Сякаш се надяват, че с продължаването на *техния* живот трябва да се занимават съществата от друг вид. Путивловци! Е, не! Ако *те* самите бяха започнали да обсъждат този проблем, бяха пристъпили към неговото решаване, аз самият бих се записал за човек. Нали смъртта е основа на всичко греховно на земята, на всички недостатъци в *техната* генина архитектура. Как това най-главно нещо е неразбираемо за *тях*? Виж ги ти, разумните! Мистичното проклятие тежи над тях още в Кроманьон, при първото зачеване: да не се съпротивяват срещу смъртта! Мнозина даже я желаят! Пишат й оди! *Те* се увличат от техническия прогрес, като напълно забравят, че на *тях* той изобщо не им е не-

обходим. Необходим*ии* е органичен тласък, биологичен прогрес! Именно биологичен! Не да разглеждат звездите в откритото нощно небе, а само вътречено да се любуват на рубинените звезди на Кремъл. Да, човеците трябва да изчезнат". Невероятно нищожни ми се сториха*те*. Тук си спомних думите на Херман Хесе, който пише: "Ако ме бяха... попитали дали съм съгласен болестите и смъртта да не се докосват до писателя Хесе и смятам ли аз вечния живот желателно и необходимо благо за него, то аз, суетният литератор, на този въпрос бих отговорил утвърдително. Но достатъчно е да ми зададат същия въпрос за някой друг, ...аз, без много да мисля, ще отговоря "не". Не, действително, не е нужно ние, възрастните и не особено привлекателни хора, макар и без податра, да живеем безкрайно... Не, ние с удоволствие ще умрем, само че някога по-късно". Странни хора са тези кроманьонци! Самите те искат "с удоволствие да умрат" – и не казват нито дума за безсмъртието! Само в библейските

текстове се среща стремеж към него. Но този стремеж е митологичен, той надхвърля рамките на разбирането на собствения вид в просторите на Космоса: "...Душата ще живее во веки веков". Колко примитивни съждения са човеците, след като вярват в подобни небивалици! Трябва да се бърза! Иначе няма да се справи! Това не е каприз, а цел на живота! Отстрани, разбира се, аз изглеждах доста странен субект. Ами представете си един млад човек във ватенка на дворник, застинал във вислицата на прага на своята вехта пристройка и размишляващ над такива теми! Повече от очевидно е, че в очите на човеците съм изглеждал като побъркан. Но мен не ме смущаваше абсолютно нищо. Аз дори желаях това: да могат *те* да видят разликата между *себе* си и мен, в *тия*ца полза. На мен какво ми е? Аз трябва да се готвя за истинския живот на истинския пътнловец. Моят отчужденост, затвореният начин на живот доказват само силата на убедеността насоспис, те са свидетелство за самодисциплина, стро-

гост на ума и монолитност на натурата, доказателство за навик към строго определена медитация. Да, да, трябва да бързам. Да чета всичко полезно: Ефроимсън, Евстафева, Аген, Бекер, Дън, Вилеман и много, много други. За да мога по-дълбоко да разбера начините за реализация на най-главната идея – на базата на човешки материал да бъде създадено напълно ново същество, – необходимо е да се заема с творчество. С продуцирането на непознати мутанти. О, колко много трябва да бъде прочетено, какво количество теории трябва да бъде преосмислено, колко часове да бъдат прекарани в Дома на знанията или да се търкалям върху дюшека с книгата в слабо осветеното служебно помещение, за да започна този възхитителен процес!... Зимата намаляваше летните предимства на дворника: разриването на снега е по-сложно и дълго, отколкото метенето на тротуари. Разбира се, тарифите за чистенето се повишаваха. Но това обстоятелство изобщо не ме интересуваше. Когато през април миналата го-

дина приех предложението на домоуправителя за половин заплатата да почиствам тротуарите от лявата страна на Воздвиженка – от Държавната библиотека до станцията на метрото "Арбатска" – и от двете страни на целия Староваганковский переулок до Знаменка, то най-малко мислех за пари. Исках да покажа, че трудът е потребен за пътниците. През зимата дворникът няма много свободно време. През зимата дворникът няма свободно време. Когато вее, има много работа. А през зимата вее постоянно. Така че ми оставаше малко време за полезни занятия. Въпреки това през всяка свободна минута аз мислех за най-главното дело на моя живот. Да става по-бързо! Нямах търпение! Почистих снега от голата си глава и от лицето, потърках си ушите и се мушнах в своята козлилка да си сложа шапка. След това излязох навън, в сандъка с инструменти намерих гребло за сняг и закрачих по улицата. Виелицата набираше сила. Видимостта бе не повече от пет-седем метра. Снежното пок-

ритие вече достигаше до глезените. „Как *те* ще бягат към станицата на метрото? – мисля на се в главата ми. – Трябва да започна да почиствам снега. Иначе всички ще изпопадат, ще се осакатят!“. Така започна моят трети зимен сезон на дворник в столицата. Рано сутринта и следобед се занимавах с почистването на снега, а през останалото време четях. За сън ми оставаха не повече от пет часа. За да потърпя своите набилодения над алчността на човека, още два-три пъти „хвщах глупаци“ край Генералния щаб. Историите с военнослужещите се повтаряха. Едно лакомо офицерче вдигна пената до пет рубли за чек. Наложи се да платя! С „кукля“. Но в края на ноември изоставих това занимание, изхвърлих на боклука „доспехите“ на Алексей Полибайлов, а спечелените пари обмених в долари, за да се запази тяхната стойност. Знаех, че те ще ми потрбяват за второто, третото „нализане сред хората“. В културните, политическите, научните сфери на дейност на москвичани. Там искаха да разпознават гени-

те на зависимостта и презрението. Както ми се струваше, именно в културната среда тези човешки качества са представени особено ярко, с груби шрихи. През един пролетен ден, около обед, след като приключих с почистването на своята територия, аз се измих, вчесах се, за да не ми се подиграват, че в *тихото* учреждение е дошло чудовище, облякох купеното по-рано костюмче китайско производство, обувки от Виетнам и тръгнах към известен столичен театър. Ръмеше дъжд. Вдигнах яката на самото, но водата от буйната ми рижка коса продължаваше предателски да се стича във врата ми. Върху мокрия асфалт евтините обувки се размекнаха и при всяка крачка се издуваха като гъба за баня. На дъската за служебни обяви трудно разчетох написаното с дребен почерк: „Театърът търси сценични работници. Справки – в отдел „Кадри“. В какво още качество бих могъл да предложа себе си? Сценичен работник – това не е толкова лошо! Великолепна възможност за вглеждане в артистчетата. Изкачих се по

една невысока стълба и попитах портиера: "Как да отида в отдел "Кадри"?". След кратко интервю ме включиха в щата. Без да се вгледат, без най-малкият опит да разберат защо един млад, висок, едър човек, вместо да работва пари в бизнеса или като охрана, иска да работи в театъра. На кого ще му хрумне да проверява знанията на спеничният работник? Да го питат за руски космизъм, за времето и пространството? А ако се бяха поинтересували с каква цел идвам да работя при *тиях* в театъра, то аз не бих скрил своя мотив. Но високомерието на хората не знае граници. Наистина, инспекторката в отдел "Кадри", като прелистваше лениво книжката "Петел", ми зададе два въпроса: как се казвам и каква е сексуалната ми ориентация. Какво още можеше да интересува човеците? "Петел" това е нещо за животните – помислих аз. По всяка вероятност за птиците. Разумният човек ги изучава десетки хиляди години. Браво! Браво! Защо да опознаваш самия себе си? По-полезно е изучаването на птиците!". Ра-

ботния си ден планирах по такъв начин, че едновременно да работя и като дворник в музея на Валентин Серов. Рано сутринта почиствах двора на музея и прикрепените към мен улици, а в десет и петнадесет вече бях в театъра: в петнадесет отново замигах своята теория, а от осемнадесет подреждах декорациите на театралната сцена. И така до късно вечерта. В този период практически нищо не можех да чета. Наричах го време за експерименти, наблюдения и изводи. Музеят на Серов също беше културен обект, но там моето работно място беше на улицата. С персонала на музея никога не общувах. Освен директора и счетоводителя, практически лично никого не познавах. Продължавах да се поздравявам с всички експерти по творчеството на Серов, но нищо повече от това. *Те* не се интересуваха от мен, а аз от *тиях* – още повече. *Те* винаги се носеха покрай мен, сякаш че не забелязваха поклоните ми. Нещо подобно се случваше и в театъра. Една от работещите на гардероба мъгчливо ми кима-

ше с глава и едва-едва се усмихваше. Колегите ми по работа бяха мрачни хора. Освен думите "хайде", "тръгвай", "постави", "отнеси", "вдигни" в своя речник нямаша нищо друго. Артистите пък изобщо ме заобикаляха – както впрочем и моите колеги – отстрани. Както руснаците заобикалят купищата отпадъци, умрелите котки, хванатите в капан плъхове, темата за безсмъртието. Жадно, като с научна цел, попивах в себе си атмосферата на театъра. Опитвах се да се вглеждам в лицата на артистите, за да разбера степената *им* на интелигентност. Доколко тя е присъща на професията? Но *те* винаги ми отговаряха с надменност, в която аз, колкото и да е странно това, намирах свое тайно очарование. *Тяхната* някак си генна неприветливост и високомерие засилваха убеждението ми, че *стях* трябва да се приключва. Но веднъж се случих инцидент, след който ме изтониха, без да ми дадат възможност да доработя месечния си изпитателен срок. На една от репетициите сменях декорите. Трябваше да хвана високо-

то, тежко писалище и да го преместя зад сцената. То тежеше около 25 кг, но това не ме смущаваше. Проблемът беше друг: на височина писалището беше около метър и половина. Когато го носех, вървах пипнешком, тъй като не виждах нищо пред себе си. Затова го носех бавно и внимателно като изключително скъпо изделие. Изведнъж почувствах леко съблъскване. Веднага се спрях, без да виждам кого именно съм закачил с писалището, побързах да се извиня и оставих товара. Пред мен стоеше освирепяла актриса. Нямах никакво понятие за името и званието ѝ. Откъде можеше да знае това дворникът, притиснал от Книгинин, в чието бърлото нямаше нито телевизор, нито радио? За мен всички човещи бяха като едно лице! Смути ме другото обстоятелство. Прекарах в детската колония и в лагер за осъдени около седем години, но такива псувни даже там не бях чувал! Това бяха не просто ругатните на смахната жена – това бяха думи на извратено съществуване, постоянно пребиваващо в затвора! От-

начало не можех да разбера какво всъщност се е случило. Стори ми се дори, че дамата залива с помия някой друг. Сблъсъкът с писалището беше безобиден, нито я събори на земята, нито пък стана причина за кръвоизливи или синини! Достатъчно бързо обаче разбрах, че тя оскърява именно мен. Тя гледаше със своите кръгли очи право в лицето ми, протаташе дългата си шия, а езикът ѝ подскочаше в такт с псувните. Тя ме ругаше с някаква сълапа ярост, в злобно опинение. Как е възможно разумният човек да съчини такива гадни думи? Започнах да се наслаждавам на тези руганти. Сърцето ми примираше от възторг; искаше ми се ситно да тропам с крака, да се премятam във въздуха, да пляскам и радостно да си потривам ушите. Поведението на актрисата потвърждаваше това, в което много бих искал да бъда уверен. Дори ми се искаше да й кажа: "Моля Ви, госпожо актриса, продължавайте! Моля Ви, още! Още! Моля Ви, дайте зор! Дайте му да се разбере на пътливовеца! Оскърявайте работника, какво ще

се перемоните с него! Както ритат тариката в специалните затвори, така и Вие продължавайте да ме удиряте по лицето! Наги в руския език има толкова много вулгарни изрази! А пък аз ще разбера отличителните особености на Вашия ген на високомерие и разюзданост. За мен такива сведения са важни: аз съм в експеримент. По време на този кратък конфуз всичко ми стана ясно. "Господи, каква нещастна жена – помислих си аз. – До какво довеждат човека грешките в гения му ансамбъл". Кръсците на побеснялата актриса накараха да дотича моят шеф – господин или Африкантов, или Корифантов. Той ме дръпна настрана и ми каза: "Старче, пиши заявление. Това е много влиятелна особа – народната артистка Ентерихова. И аз се страхувам от неймъжът ѝ е високопоставено лице. Наближава редът ми да получа жилище. Напиши заявление за напускане по собствено желание – аз ще ти помогна да те назначат в Болшой театър". Ето такива са *те*, човеците! Линен вестник на главата! Написах заявлението, сбогу-

вах се и излязох навън. Моят вече бивш шеф извика след мен: "В Большой потърси Някракин. Аз ще му се обадя! Той ще ти помогне". "Благодаря!" – обърнах се аз. Минавайки край бюфета, купих черен хляб и кашкавал, парчета нарязана ябълка, чаша кола, унигио сълвках своя обяд и излязох на улицата. Енергията на самотата ме преплъваше, като ми напомняше за главната радост на пътливовския живот: свободно да размишлявам над изгнанието на временния биологичен вид. Само след няколко седмици започнах да служа при нов работодател и бях извънредно доволен от обстоятелството, че попаднах в светял светих на руското културно пространство. Разбира се, това беше чужд свят, но аз го приемах спокойно и без вътрешна съпротива. Большой театър аз отжествях с Държавната библиотека. У мен изникна илюзията, че именно тук аз ще срещна най-добрите от човешките, подобни на онези, които книги ползвах в библиотечния фонд. Казвам откровено, малко се колебах: струва ли си изобщо

да се запознавам с най-добрите от *мяхнати* порода? Да влизам в непосредствен контакт с тях? Или за предпочитане е да ги наблюдавам отстраня? Изобщо не исках да мисля, че в Большой театър ще срещна друга Ентерихова. Нали в книгите липсва общуване с притивни същества, в тях се срещаш с мислител, интелектуалци. Тук неволно се усмихнах: чета различни автори, но неотдавна се натъкнах случайно на Виктор Малофеев. Той е като присъда над целия *им* биологичен вид! Апотеза на човешкото уродство! Тогава даже се засраших, че съм се оказал в една епоха с този автор. *А ме* се отнасят спокойно към такива явления! *Те* вече ме довършиха: колкото по-ниско е интелектът на вида *им*, толкова по-тъмък е популярността му! Това се превърна в отличителна черта на времето *им*. Но сега аз мислех повече за новата си служба. Искаше ми се да продължа експеримента, за да намеря оптималното решение на моя генерален въпрос. Тук приемаха спеничните работници без всякакви проблеми. В Большой

изпитваха остър недостиг от този персонал. Кой ще се хване да работи за 70 долара на месеци? Да мъкне тежките декори? Сутрин и вечер! По това време рублата получи най-никите си стойности, загова в руската столица, а вероятно и в цялата страна *те* започнаха да смятат само в долари. Експериментът продължаваше! Почти през целия ден работещ дворник в музея на Валентин Серов и спеничен работник в Большой театър. Докато траеше спектакълът, обикновено седах в работното помещение на трети балкон. Тук почти никой не се качваше. Освен закачените на шанкети твърди декори, нищо друго не се виждаше. Пък и аз не исках да наблюдавам сцената. До моя слух достигаха само бурните аплодисменти и силните викове "бис", "браво". Единственото, към което често поглеждах, беше звънарницата. Камбани с различни размери, закрепени върху специални поставки, бяха окачени върху фронталната сцена на сценичното дъно. Най-голямата от тях тежеше около пет тона. Гледах към нея и си

представях как в един прекрасен ден с помощта на тази камбана ще оповестят зрителите, цяла Москва, целия свят, че започва новото време – епохата на пътливловци! Cosmicus застъпваша на смяна! Душевната радост ще бъде отромна... Веднъж при мене се качи колета, набит мъж със строг път на косата. Той често идваше на работа с работен комбинезон, изпъстрен с нашивки. Точно него не познавах. "Ти защо през цялото време се моташ тук? Защо никога не гледаш спектаклите? За какво си мислиш?". Не ми се искаше да влизам в разговор. Поглеждах към него, усмихнах се и му казах нещо съвсем неразбираемо. Той продължи: "Имаш късмет, че няма нощни смени. Случвало се е по цели нощи да бачкаме. Тежко! А знаеш ли кое е най-лекото в нашата работа?" "Не" – казах аз. "Да получаваши заплатата! Ха-ха-ха! Разбира ли?" "Да! – произнесох почти шепнешком, а в главата ми се мърна: За какво мога да говоря с теб?" "Слушай, ние утре с теб сме заедно на работа. Искаш ли да заработиш па-

рички?”. “Като че ли не”, “Клиентът е богат, ще плати добри пари. Не си мисли, че ще подхвърли само за бутилка. Прилични средства ще задели. Какво ще кажеш? Ха-ха! Мисля, че ще вземем по 15 долара”. Безупречната върност към статута на путивловци ме накара да се усмихна и да заявя: “Добре, аз ще ви помогна. Но пари не ми трябва”. “Как така не ти трябва?”. “Аз живея сам, стигат ми”. “Седмдесет долара на месец? Ти какво, да не си болен? Как може да ти стигне такава мизерна сума? Ха-ха-ха! Впрочем, отлично. Значи, ще ми помогнеш?” – а самият той вероятно си помисли, че общува с глупак, парите ще останат само за него. “Да”. “Утре имаме премиера – “Лебедово езеро” на Юрий Григориев. Неговият приятел или спонсор ще домъкне два лебеда. Ха-ха-ха, разбира се, не натурални! Метални конструкции във формата на лебеди, покрити с хризантеми, астри и рози. Всеки ден на спектаклите носят кошници и букети цветя. Но лебеди с размери метър и половина и в тях около 2 000 цветя – такъв по-

дарък за 20 години работа нито един път не съм виждал! Ще ти докарат с товари “Газели”. С началството вече сме се договорили. Администрацията без подкуп въпроси не решава. Кой у нас не обича нелегалния доход? Ха-ха-ха! Ще разтоварим газелите, през люка ще вкараме цветните лебеди на дъното на сцената, а в края на спектакъла ще ги изнесем на авансцената. Това е платата ни халтура като труд. В залата ще има взрив от аплодисменти! На финала на великия балет – огромни цветни лебеди. Красиво! Великолепно! Григориев седем години не е стъпвал в Большой театър. Интригите на Василко са до болка са наранили великия маестро. Така че утрешното събитие, рижия, е огромно! Той е уникален майстор! Хореограф номер едно в света! Както Пеле във футбола, както Луис в бокса, както Патриархът в религията, както Каспаров в шаха – такъв е Юрий Григориев в балетното изкуство. Чу ли?” “Чух!” – казах аз. “Съгласен ли си да поработиш за

славата на Григориев?” “Вече дадох съгласие” – отвърнах аз, а за себе си се усмихнах: – Забрави за хонорар! Не ми напомня повече. Да, всички *те* са такава. Няма какво да се учудвам!”. На следващия ден, около пет часа вечерта, половин час преди началото на работното време, пристигнах в театъра. Още от прага на мен налетя вечерният колета с точно нарисован път на косата и закрепци с всичка сила: “Ти защо ме подвеждаш? Вчера ми обеща, а самият ти закъсняваш? Клиентите обаче, а кога да дойда” – отговорих аз. “Че какво да ти казвам? Ти не си нов, сам трябва да знаеш, че в Болшой днес има забележителен празник. Всички билети са разпродадени. Тълпи народ шумуват входа на театъра”

“Защо трябва да знам това? – усмихнах се на себе си, като гледах неговото задливо лице, набраздено с дребни чертички. – В неговата физиономия се виждат чертите на новородено. Това е първият признак на недоразвит ум. За какво бих могъл да говоря с него? И без то-

ва рядко обичувам с хората. Освен това, той само изглежда като homo sapiens, а всъщност незначителният му интелект го сродява с неандерталците”. Впрочем, моите чувства никога не са се формирали под натиск, винаги съм запазвал спокоен, дори малко безразличен вид. “Да вървим по-бързо” – започна той. През люка се спуснахме на двора при шофьорите на “Тазелите”. Разтоварихме лебедите и започнахме да ги вмъкваме в пандуса. След 40 минути подаръците за премиерата вече бях зад кулисите. Не им обръщах никакво внимание. Впрочем, безразличието към картините от външния свят, към емоциите на моите колеги по работа, пренебрежението към всичко окръжаващо никога не съм изказвал открито. Не поради това, че се страхувах от нещо – просто деликатността на *cosmicus* ми диктуваше линията на поведение. Но спеничните работници и танцьорите аххаха от удоволствие. Те смятаха тези цветни фигури за шедьовър! Заех се с декорите. Към първата картина, “Валс”, работа-

та беше малко: трябваше да се донесат два трона за кралската двойка и кресла за свитата им; да се постави маса, кули, свещници, да се спусне меко дъно, да се монтира обшит с шперплат и покрита с драперия пещера. Часовникът удари седем вечерта и балетът "Лесовникът у долине" започна. По време на първата бедово езеро" започна. По време на първата картина бях свободен. За да намеря убежище за своята самота, аз пак се качих на трети балкон, легнах по гръб и започнах да слушам музиката на човешкия гений Чайковски. Слушах тази забележителна музика и си мислех, че тя е написана не за балет, тя е създадена от пътничковец за напускането на хората. Тази музика звучеше като химн на свободането. Именно под нейните звуци homo sapiens бяха длъжни да изчезнат завинаги от реалния свят. Но тук ме обезпокои съвсем различна мисъл: "А може би *те* трябва да изчезнат само от съзнанието? Просто така, да се махнат от главата ми! Да се изпарят! Има *си* — и изведнъж, няма *си*! Ако и аз не започна да си спомням за *тиях*, то *те* няма да се по-

явяват в мислите. *Те* просто ще престанат да съществуват. Нали за червеите, пеперудите и тем подобни — хората не съществуват. А защото за пътничковците трябва да съществуват човеци? За мен не е толкова важно дали *те* са живи или не; главното е *те* да не присъстват в моето съзнание. За да не виждам, не чувам, не усещам тяхното присъствие!" След това още една мисъл, съвсем обикновена, ме накара да се усмихна: "Ако се лиша от слух, зрение и стана нам? Целият космически свят ще се побере само в моето съзнание. Аз ще престана да контактувам с *техния* вид, той повече няма да съществува за мен. Та нали аз не виждам ултравioletовите и гама-лъчите, без микроскоп не съм способен да различа актиноцитети, бактерии и спори. А защото трябва да виждам и чувствам кроманьонците? Да си блъскам главата над *тяхното* усъвършенстване и съдба? Нима ние не можем да съществуваме в паралелни светове? Все пак аз не мисля как да променя мухата? Между другото, а защо пък не? Нали от му-

хата, моркова, гъбата може да се сътвори не-
що разумно. Може би дори по-разумно от хо-
рата. Може да се каже, че кроманьонецът се
разпичава от всички други живи същества са-
мо в пет процента от тените си, свинята – в
четири, а плъхът – само в три. От кого тога-
ва да създавам пътливците? Не може да се
каже еднозначно – от хората, напълно въз-
можно е и от плъховете или свинете. Или да
се направи букет от най-добрите гени на
хомо сапиенс, плъха и свинята? Ето още ед-
на тема за размисли. Но да върват по дяволи-
те! В този момент неочаквана мисъл ме сва-
ри неподготвен: “А какво ще стане, ако неп-
римимостта към близкия биологичен род
е чисто руски феномен? И дали руският език
като такъв не е главният виновник за непри-
емането на *техните* същества? Дали да не
бъде забранен завинаги и навсякъде? Ако не
съществува езикът – ще се погуби, ще изчез-
не и самият *техен* свят. Може би и Отечес-
твото тук е достатъчно виновно? Русия с
нейния непреходен нравствен хаос? Но ни-

ма аз съм *техен* съотечественик? Не, не, не
може да бъде! А езикът? Тук се крие никак-
ва тайна! Ако аз се пресели, например, в Ита-
лия и не започна да изучавам италиански, то-
ест, напълно не желая да разбирам местни-
те жители, ще почувствам ли аз *тяхната*
близост и родство? Ще ги възприема ли със
свой разум? Ще се изпари ли този мой без-
пощаден антагонизъм?”. Тук чух как заскър-
цаха механизмите и завесата започна да се
затваря. Първата картина свърши. Затичах
надолу, прибрах креслата, столовете, другия
дребен реквизит. Сцената се оказа свободна,
смени се меката стена: върху шанкетите се
спусна пано – лебедовото езеро. Започна вто-
ра картина – “Лебедите”. Тук аз пак побър-
зах да се кача от задната част на сцената към
моята галерия, за да се заема с моята люби-
ма дейност: изцяло да се отдам на медитации.
По всяка вероятност е възможно да възник-
не въпрос: как Василий Караманов се е заел
да провежда експеримент пред хората без ин-
тензивно общуване с *тях*? Каква ще бъде

ползата от такова вълно изследване? Действително към изучаването на хората аз се отнасях по пътливовски. Тоест, спокойно, без ясни планове, замисли и провокации. Интересуваше ме почти всичко в *техния* бит и поведенение, но в същото време като че ли и абсолютно нищо. Никога нищо не записвах, не правех снимки, не събирах видеоматериали. Фокусът на моето познание бях *Az*, *cosmicus*, сред *тях*, *homo sapiens*, и моите реакции към всичко човешко: как са развити инстинктите, какви гени и по какъв начин се разкриват като агресивни, а какви са атрофирани, какво не достига на човека, а какво притежава в излипък. Едва се установих на моето място, при мен се качи колелата ми със строгия път на косата. С характерно движение на главата си той прибра от челото си косата, която все едно че не съществуваше. В ръцете си държеше бутилка водка "Тжелка" и разрязан на две лимон. "Васка, хайде да пийнем. – Неговият непознат, някак си от отвъдното глас предизвика моето униние. – Ти работиш вече не един ден, а нито един път не сме пили. Това

не е човешко! Ти ми помогна днес и аз от цялата си душа ти нося тази бутилка като на благоден човек. А след спектакъла ще предложа дори цели две бутилки. Как, Василийок, това не е ли наш обичай? За да не се обижаш, че си помогнал на Мандрикин, а той самичък си пийва. Освен това, да ти кажа честно, след мрачните картини на Мансаладзевинаги ми се иска да пийна. А ти как понасяш този художник?". За да избягна дългите празни дискусии, не започнах с признанието, че не пия. Никога не бях пробвал тази гадост, понеже не желаех изкуствено да възбудям своя ум и чувства. Колкото до художника на спектакъла, то за него аз нищо не знаех и той изобщо не ме интересуваше. Алкохолът? Защо той притежава такава немощна сила над *тях*? Дали това е признак на човешката глупост и слабост, или това е *тяхна* всеобща генетична тяга към него? Ако тук е виновна генетиката, то този въпрос още днес може да бъде решен. Само с няколко манипулации... Тук си спомних, че трябва да изчезна от погледа на неканения гостенин,

бързо казах на господин Мандрикин: "Моля да ме извините, но неопложно ми се налага да посетя тоалетната" – и без да чакам неговия отговор, изтичах по стълбата към пандуса. "До антракта ще се скрия в тоалетната – помислих си аз. – Колетата ще се напише и, надявам се, ще забрави желанието си за съместното прекарване на времето. Разбира се, нямам право да го обиждам, това не е в моите правила". Минах покрай прожекторната, шумугнах се зад механизмите на сцената, спуснах се в тоалетната и се заключих в кабинката. Стените на театралната тоалетна, надраскани с химикалки и моливи, с пошпи надписи и беззерамни рисунки, изглеждаха недопустимо похорно завенците на природата! Но тук отново в главата ми започнаха да нахълтват съвсем други мисли. Смятам се за родоначалник на *cosmîcus*. В това е моята истина, но за съжаление само отчасти. Защото в историите на кроманьонците се срещат личности, които действително носят в себе си някои признаци на пугливовците. Един от пър-

вите е бил Коперник. Именно той прокаря пътя към съвременната астрономия, съдейства за решителната промяна на отношението към Космоса. Той първ доказва, че Земята не е център на света, а е една от незначителните планети, песъчинка в безкрайния Космос. По този начин представата за централната роля на самите човещи се оказва несъстоятелна. Фалшификат! Заблуда! Лъжа! Той първ показва временния характер на пребиваването *им* на планетата. А и религията *им* е погречила да трыгнат по пътя на гennото инженерство, да открият във всеки невероятните възможности на разума. Сами да се досетят да усъвършенстват себе си не технически, а биологически. Сега аз, Караманов, привърженик на абсолютния разум, сериозно ще се заема с това. Ще разкъсам "прагматическия смисъл" на живота на homo sapiens, ще изкопча реи в *техния* гennen ансамбъл съсредоточаването върху частното, несъщественото. Човекът трябва да бъде откъснат от всичко човешко и на новите същества трябва да се

предложи да съотнасят себе си с Космоса. „Ах, какъв красив букет, какъв забележителен художник, каква великолепна архитектура, елегантен костюм, автомобил, каква жена!“ – тези емоции не трябва да съществуват в пътуящите. Всичко това в най-скоро време трябва да стане човешки анахронизъм. Cosmos ще пенят съвсем други предмети и явления. „Каква забележителна, завършена система на физическа причинност; какъв мощен разум, той започва своята работа от обикновеното преместване в пространство то, а завършва с глобалните размисли с МР планетата; каква привлекателна атомистична картина притежава АР галактиката!“. Тук служебният звънец прекъсна моите размисли и аз се затичах към авансцената. Бягът „Ледово езеро“ се състои от два акта, четири картини, един антракт. Декорите на трета картина практически повтарят първата, а на четвъртата – втората. Пак понесох трона, след това втория. Някой изнесе масата, креслата, друг – малката пещера. Спусна се и меката

стена. Сцената беше готова. Спях се до звънарницата, за да дочакам началото на втория акт и пак да се скрия в тоалетната. Отляво, зад втората завеса, се намираха цветните лебедни. Може би те действително изглеждаха великолепно; напълно възможно бе те да предизвикваха възторг у човещите, но за тях аз не мислех. Изгубих от погледа си Мандрикин, но като се страхувах да го срещна и да запикля в безпощадна дискусия за алкохола, побързах да се спуска долу. Очаквах с нетърпение по-бързо да се вдигне завесата и да започне вторият акт! Никак не ме смущаваше обстоятелството, че цялото си свободно време се стараех да прекарвам в самота, за да мога да се отдавам на безкрайните игри на разума. Те ме увличаха! Съществувах единствено благодарение на тези неща! Човещите биха могли да си помислят, че аз живея в светла на халюцинациите, но това не беше така. Аз постоянно размишлявах за бъдещите поколения, на които съдбата е дарила възможност да населяват просторите на Вселената.

И безстрастната мъдрост на путивловеца беше спътница на моите медитации: *те* не могат да разберат колосалната разлика между изживелия себе си *техен* ум и неистовия интелект на *сosmicus*. Аз преба знанията не с лъжица като постна доматена супа, а с шепите, с които кроманьонците заграбват намереното злато. Ето в какво... Прозвуча третият звънец и аз веднага заех своето любимо място. Разположих се добросъвестно върху стола и пак започнах да размишлявам. Обикновеният смъртен е лишен от възможността да поглежда извън пределите на съзнанието. Но този път аз си мислех защо пък за характерна особеност на гениалните човечи ученици смятат твърде силното наличие в *техните* организми на пикочна киселина. "Порочна човешка последователност — марна ми се в главата — в тоалетната да размишлявам за пикочната киселина. *Те* биха се разсмели! Аз — ще продължа!". Впрочем, аз не придах на този неочакван импулс никакво съществено значение; потокът на разума се леше по-на-

татък: "Тениите се различават не по обема на мозъка, не по особенения генен ансамбъл, не по никаква свърхсекретна субстанция, а по обикновената пикочна киселина — ОС-НН-СО-С-С-Н-НН-СО-НН-С. Но ако тя въздейства върху хората по такъв забележителен начин, то би било добре да се намери формула, която способства още от ембрионалния период да се увеличи нейното съдържание в организма. Тогава светът ще бъде населен само от коперници, нютони, чайковски и шопенхауеровци... Но как ще живеят те? Айнщайн, разбира се, е връх, но кой ще се засели в неговото подножие? Кой ще обслужва този връх на човешкия интелект? Нито един човешки разум няма да е в състояние да бъде активен без съпътстващата го комплексна инфраструктура. Само на нас, путивловците, тя не ни е необходима. Всеки от нас е сам за себе си! А на *тях*? Та *те* няма да могат да живеят без стрелочници, готвачи, плодосери, конструктори, шивачи! Геният няма да се реализира, плодът му ще остане неузрял

до есента. А и основните идеи на гения се разбират само от незначително количество таланти; те ги транспират към способните, които са повече от тях, а те на свой ред ги коментират пред адекватните, които са още повече. Но с това връзката приключва. До адекватния достига само един процент от мислите на гения; до способните – десет-петнадесет; до талантливите – четиридесет. Но всичко останало от тези мисли се губи! То потъва в прах на рафтовете в книхохранилищата, плесенясва във фолиантите, изгнива в архивите! Но аз съм запознат и с още по-страшни цифри. Ако интелектът на човека бъде измерен с някакви условни единици, то Нютон и Айнщайн биха имали, да кажем, 140 единици; Достоевски и Хегел – 130; Планк, Вернадски, Чайковски – 115; Чижевски и Фарадей – 110; Валентин Серов и Лобачевски – 100; Мансуров и Габбе – 90; Намикин и Торес – 80; Иванов, Петров, Сидоров – 70. Но при пухливците цифрата е 1000! 5000! Ето колко безумна е разликата! Какво бъдеще може

да очаква човеците? То просто не може да съществува! Дори и поради това, че homo sapiens се делят по параметрите на интелекта на обособени групи. Първата част – от 70 и нагоре, т.е. от Иванов, Петров, Сидоров до Нютон. Втората – от Иванов, Петров, Сидоров до дебила. В пропорционално отношение това са 50 на 50. Получава се, че 50% от човеците са същества, чийто интелект е под 70 единици. А това са повече от три милиарда кроманьонци! Ако вземем тази цифра за сто процента, ще се окаже, че тя се разделя на три сегмента: от 0 до 25–30%; от 25 до 50–30%; от 50 до 70–40%. Първата група – това са хора, чийто речников запас се състои от 100 думи, такива са около 500 милиона. Всичко на всичко сто думи! И нито дума повече! Това ли е разумът, способен да стане стопанин на Вселената?! Втората група – това са същества, които владят 1000 думи; те също са около половин милиард. От тази порода могат да излязат само хора от моята професия: числители, товарачи, кондуктори, охранители в зат-

ворите, дребни милиционери. Третата група са хора, които използват вече около 3 000 души. Те могат да служат като продавачи, шофьори, радио- и телевизионни говорители, строителни и заводски работници, шомени. Кой от *тия* би могъл да претендира за титлата "Венец на природата"? Нима е възможно ефективното използване на *техния* скромен разум от гледна точка на програмата на пътливловците – преселване на земния интелект в просторите на Космоса? Но къде тогава да се дene тази безсмислена публика?"

Тук в главата ми хрумна такава мисъл: нали паспортът на човека – това е апотеоз на архаичността и наивността на *техното* съзнание. Те сами си усложняват проблема: на прага на ХХІ век – такъв примитивен документ! Име, презиме, фамилия, година на раждане, регистрация! Безславен, позорен прийдом – да се идентифицират, да *ги* направят щастливи всички с новите руски паспорти. Нима днес е толкова необходимо да различаваме между себе си кроманьонците? Каква нище-

та! Нима за интелектуалеца или пътливловеца такива данни за Лев Толстой или Циолковски представляват интерес? Предвиждам възражение: паспортните данни не са храна за разум! Те са за специалните служби! Ето какво представлява непροходимата човешка несъстоятелност. Ако парафразирам един от известните човещи, бих могъл да кажа: "Дайте ми вашите генетически данни и аз ще ви кажа какви сте!". В паспорта трябва да се посочва именно генетиката: това са показателите, които абсолютно не се повтарят, много по-точни, отколкото отпечатъците на пръстите! Спомних си примери: митохондриална супероксиддисмутаза (SOD2), глутатионпероксидаза (GPX1), параксоназа (PON1) или ApoE, липопротеинлипаза (LPL), ендотелин (EDN1) или ангиотензиноген (AGT) и т. н. Именно така трябва да изглежда паспортът на пътливловеца. Поглеждаш го – и научаваш всичко за *сompus*: шо за тип е, какви са неговите специфика, увлечения, възможности, склонен ли е към ненормални постъпки. И

Главното, никогa с никогa няма да го объркам. При постъпване в институт, приемане на работа, участие в дискусии: предоставяш своите генетични данни и получаваши или не получаваши очакваното място. Затова му е нужен не паспорт на МВД*, а генетичен. Как *те* не разбират, че за някои генотипове алкохолното опиянение трябва да служи като смекчаващ фактор, а не обратното! *Те* на генетично ниво – а то е много по-силно и по-дълбоко, отколкото социалните и правните норми – не могат да владят себе си под въздействието на алкохола. Нима трябва да бъде наказван струът, който поради по-ниско напрежение на тока намалява оборотите си и погубва детайла! Не трябва да се ругае автомобилът за това, че е угаснал в най-неподходящия момент, тъй като е блокирал двигателят му. По същия начин и насилникът не може да бъде превъзпитан в затвора. Генното инженерство трябва да му помогне още в утроба

* Министерство на вътрешните работи – бел. прев.

бата на майката, за да се изключи по-нататъшно правно преследване. Човеците трябва да бъдат приучавани не към спазване на законa, а към постоянно генетическо съпровождаване. Смешно е, че *те* не разбират такива обикновени неща. *Те* дори не размишляват над това! Така конфликтът между цивилизацията и природата се задълбочава с всеки изминал ден, нараства и очертава перспективата: по-нататъшното пребиваване на човека на Земята противоречи на развитието на материята. Ни повече, ни по-малко! А ако се насочат финансовите и интелектуални ресурси към изследването на тези проблеми, каква прмия от служителите на прокуратурата, органите на вътрешните работи, съдилищата, адвокатурата поради своята безползност би-ха се озовали на улицата! Защо да има милиция, ако човекът е моделиран така, че той няма и не може да има нагласа да извършва правонарушения? Но в резултат на естествените мутации *той* е сътворен по друг начин. Необходимо е да *го* променим! Ако това се бе

случило, колко много офиси на силовите органи щяха да се освободят! Колко пари от бюджета биха били запазени в касата на държавата! Какви материални ресурси *те* биха могли да инвестират в усъвършенстването на своя вид! Но за всичко това разумът *им* е недостатъчен. От всички 6,5 милиарда човеци ще се намерят не повече от 50 000, способни да бъдат включени в тази програма. Това е по-малко от 0,0001 % от цялата популация. Изключително малко! Може да се каже, почти нищо! *Те* сами, без моето участие, нито тя няма да могат да решат този проблем! Или да вземем медиците. Путливовци няма да имат лекари, за времето на преходния период могат да бъдат оставени само хирурзи, акушери и генетици-терапевти... В този момент завърши служебният звънец и аз веднага прекъснах разговора със себе си, изхвърках от празната тоалетна и се понесох към сцената. Завърши третата картина. Трябваше да се сменят декорите. Четвъртата картина на спектакъла беше финална. Зад кулисите се

събираше балетният и театрален бомонд: жените в копринени и кадифени рокли с деколтета, обкичени с диаманти, важни мъже в смокинги и папйонки и подчертана с туш очна линия. В дъното на сцената се търпеше познатата публика. Никого не познавах, но ме впечатли зависимият *им* вид. *Те* нервно поглеждаха към хората, които стояха зад кулисите, някой вдигаше ръка, за да поздрави почтително високопоставен свой познат, друг се покланяше или изпращаше въздушни целувки, като се криеше зад завесите. Но почти всички с възторг оглеждаха цветните ледени. Красотата и свежестта на хризантемите, обвиващото ги тайнствено бяло сияние прилякоха всеобщо внимание. Ревнивите очи на повечето от тях блесяха от завист. Изглеждаше, че за публиката, събрана зад кулисите, много по-интересна бе интригата на необикновения подарък, отколкото самата премьера на Гроториев, музиката на Чайковски, драматургията на танца. Последната, четвърта картина е най-кратка, с времетраене око-

до 25 минути. На работниците бе забранено да напускат дъното на сцената. Затова и аз, и моите колеги по служба се притискахме към механизмите и стените на служебната част от огромното помешение. Обкръжаваха ни кошници и букети цветя, към които бяха прикрепени бележки: "За Цискаридзе – от Нели Доманска", "За Волоочкова – от Марик Лолуга", "За Уваров – от Зифа Басарова", "За Медведев – от Нина Молчанова", "За блестящата Бессмертнова – от Михаил Мелян" и т.н. Само върху лебедите не се виждаха никакви визитки. Това обстоятелство придаваше на интригата особен колорит. Историата на Болшой театър все още не познаваше такъв шикозен подарък. Всеки, донесъл кошница или букет, вероятно се е почувствал унижен от невероятната щедрост на анонимния конкурент. Редом с мен някаква дама разказваше на своите събеседници: "Познавам този тип. С помощта на този нескромен подарък той се опитва да вреди своята любовница в трупата на театъра". Мъжът до нея

предлагаше друга версия: "Тритониев е прокарал в правителството проект на един бизнесмен за нефтопровод под Черно море. Този подарък е знак на благодарност". Петима от участниците в купона изказаха скандални предположения: "Той си ги е поръчал за себе си! Ха-ха-ха! Няма да ме излъжеш!". "Тези лебеди са подарък от клуба на гейовете". "Какви гейове, та той има маса любовници!". "Говорят, че това е от Душков, по-точно – не от самия него, а от един от спонсорите му, който е направил подаръка по указание на кмета". "Това не е лебедов букет, това е лебедов венец! Виждале ли какви червени са очите им? Очите на лебедите никога не стават червени". И вече съвсем пошло: "Цветята не са свежи, вероятно са от гробищата. Знам за такива трикове!". Погледнах към тавана, за да не се среща погледът ми с представителите на бомонда. Порочният ген на човешката завист разпъфваше направо пред очите ми. Нито един от човеците не говореше за спектакъла, за работата на балетмайстора. Нищо не разбирах от изкуство, но затова пък

добре се ориентирах в генната мозайка на човешката природа. Ето какво ме интересуваше. Тези същества бяха готови да се изядат едно друго, да сдъвчат всичките цветя заедно с лебедите, да изтрят лаврите от автора на балета, да го изядат и самия него. Някои биха направили това от завист, други – от чувство на неуправляем възторг. Нима аз можех да приема *техния* свят, *тяхната* култура, *техния* генен ансамбъл? Може би именно по тази причина *те* така ефирно и кратко съществуват? Несъщности! Природата сама се избавя от *тях*. *Те* вече не са й нужни. Ресурсът, който напълно се е изчерпил, не е потърсен отново! Действително, какво означават 60-70 години? Шпакване с пръстите! Постарах се да изключая мозъка си и търпеливо започнах да чакам края на спектакъла. Най-после се раздаде шум от аплодисменти, вопли на възторг, тракане на обувки, свирки от последния балкон! Това продължи няколко минути. Възторгът беше неопишuem! Ще кажа откровенно, в главата ми

нахлу мисъл, че *те* са се зараждали на съобщението за собствената си генетична промяна. Но аз веднага я отпъдих и започнах да чакам: в моите задължения влизаше приборането на декорите и изнасянето на сцената на лебедите, копитниците и букетите цветя. Но едва завесата се затвори, дотича някакъв пламен администратор и закрещя: „Лебедите назад, на пандуса! В люка! Да не ги виждам на сцената! Бързо! Караманов, Мандрикин, чувател ли? Веднага!“. Целият бомонд, събран зад кулисите и в дъното на сцената, разтвори уста от учудване: Как така? Какво е това? Някой извика: „Господин Листовкин, какво става? Такива великолепни лебеди! Нека да ги изнесат на сцената. Нали те са за Григориев!“ Чуваше се и друго: „Балетът не е театър на един актьор! Защо на един се полатат лебеди, на друг букети, а на трети – среден пръст?“ „Интересува ме кой е изпатил тези лебеди от цветя. Той е искал да се надсмее над нас? Олигархът оскръбвя артистите! Да разрушим чудото от цветя!“ . Тук пак се раз-

несе заповедният глас на господин Листовкин: "По-бързо! Заповед на дирекцията: лебедите – в люка. Ако те са необходими на багетмайстора, да си ги носи вкъщи! Сцената на Большой театър не е конкурс за цветари. По-бързо, трябва пак да вдигнем завесата!". Григориев се обърна, за да не наблюдава тази унищителна суета. Едни искаха да се приберат лебедите, други – да ги оставят! Някакъв господин на средна възраст, със сива къса прическа и в смокинг, притича към Листовкин и започна буквално да му набутва в ръцете пачка долари. Но менажърът на театъра скри главата си с ръце, показвайки пълната си обърканост. "Не, не, не – твърдеше той, – дирекцията забрани. Ой, ой, ще ме изгонят от работа!". "Разрешете да изнесат лебедите на сцената. Хайде, само за пет минути! Всичко на всичко пет минути! Добре, за три минути! След това, ако обичате, спускайте завесата!" – настояваше непознатият с умоляващ глас. "Не, не, не – повтаряше обърканият администратор на театъра. – Хей, Караманов,

Мандрикин, отнесете лебедите до люка. Аз ви моля, заповядвам ви! Ой, Господи!" "Вземете 5 000 долара и разрешете по електронния екран над сцената веднага да тръгне текст: "Приветстваме завръщането в Большой театър на Юрий Григориев!". Това Вие можете ли да направите? За 5 000 долара. Предлагам Ви 10 000 долара за изнасянето на лебедите на сцената! С Вашия инат ще ме побъркате! Давам Ви живи пари! Григориев е на сцената! В това няма никаква политика! Това е само уважение към великия багетмайстор! Вие не сте луд! Какво става с Русия?" "Не, не, не! Търсете директора! Тези неща се решават горе!" – изписка Листовкин. Като подскочи към скъпоструващия подарък, той здраво се хвана за него и с каквавотчаяние изкрещи: "Караманов, Мандрикин, помогнете ми! Хайде! Бутаме ги към пандуса!". И изведнъж, след минута, заяви: "Стига толкова! Време е да излиза на сцената! Аз също имам отношение към спектакъла!". Част от стоящата зад кулисите публика се хвърли към

птиците, направени от цветя, и започна да изтръгва от тях хризантеми и рози. Но техните дръжки се оказаха къси и, разочарован, народът хвърляше цветята право в задната част от сцената. Докато ние с Мандрикин замъкнахме лебедите при люка, от тях остана само заварената от метални пръти метална конструкция. Тъжно зрелище! Ощипаните лебеди изглеждаха ужасно. Те приличаха на изхвърлени отпадъци от *манията* цивилизация. Никой вече не им обръщаше внимание. Завесата се вдигна. Цялата трупа на балета и ръководството на театъра излязоха за поклон. Овациите продължиха около 15 минути. Кошниците и букетите цветя стояха пред нозете на солистите. *Те* се покланяха и се усмихваха! Работният ден завършваше!

Помислих си, че още тази вечер трябва да изостава завинаги елитното културно заведение. Експериментът в Большой театър – търсене на материал за моделиране на пътешловеца, завърши с пълен провал. Впрочем, не изпитвах ни най-малка досада към случилото

се тази вечер в самия център на Москва. Не хранех никакви илюзии, пък и очаквах такъв "човешки финал. Подобно поведение на кроманьонците за мен отдавна беше станало привично и обикновено. Като исках по-дълбоко да се потопя в самотата, мъгчливо изоставих театъра и тръгнах към Староватанковския переулок, към моето убежище. Беше тихо и ясно. Московският вятър разнасяше миризмите на отиващия си ден, а светлините на фенерите като че ли ми показваха пътя към моето бедно жилище. Обхванаха ме нови мисли: "Когато човещите гледат към нощното звездно небе, става *им* страшно от размах на необятния разум. Но аз, вглеждайки се в безкрайността на светещите звезди, чувствам в съзнанието си велика хармония. Този отромен космически свят преизходно се побира в моят глава...". Колкото повече четях, толкова по-малко ми се искаше да облувам с обръжаващия ме свят. Одо-свски, Умов, Соловьев, Бердяев, Флоренски – всички те обогатяваха моя разум по най-невероятен начин. Но аз обръщах внимание не

само на руските предвестници на пътливовците; не по-малко увличаха моето въображение чуждите автори: Терасаки, Робинс, Ангели, Борн. Погълтах книгите на едните и другите автори с усърдно постоянство. Продължавайки да работя като дворник в мюзеза на Серов, аз прекарах цялото си свободно време в библиотеката, където се занимавах с генетика и философия, за да мога в един прекрасен ден да извикам към света: "Да започваме!". О, как очаквах този ден! По-бързо да идва! Чувствах, че по волята на съдбата Василий Караманов се е оказал между две епохи, че именно на него е поръчано да завърши историята на земните хора — остана, безпомощна, която само с крясъци се опитва да привлече внимание към себе си — и да започне нова ера, — ерата на същества с многомерен разум. Напоследък започнах да се отнасям към своята пристройка с особено трепет: както християните към църквата, юдеите към синагогата, мюсюлманите към джамията. Това старо жилище се превър-

на в храм за мен, в който нощно време обмислях преустройството на света — не само на най-близкия, но и на целия универсум. По време на тези нощни бдения какви ли не френски картини идваха в главата ми, как ли не радвах се съзнанието! Те винаги завършваха с едно платно, осъществено с помощта на компютърна графика: Василий Караманов разрязва червената лента и *cosmicus* спокойно, с чувство за собствено достойнство влизат в съвсем новия, вечен свят на познанието. Ето, и сега аз лежах върху своя дюшек, завит с допотопно одеяло, и продължавах да размишлявам — този път за физиологическите възможности на пътливовците. Човекът е създал в мутациите, но в хармонични условия. През последните няколко десетки милиона години температурата на планетата е била спокойна. Затова той, земният жител, от рамапитека до кроманьонеца — а това са повече от 15 милиона години — се е развивал в условията на приблизително един и същ климат. Резултатът е плачевен: *той* не е в със-

тояние да преживее температура по-висока или по-ниска от средната. Първият проблем, който трябва да бъде решен, е: с помощта на генни манипулации да се сътвори универсален ансамбъл, който позволява на путивловците да издържат на температури по-ниски и по-високи от онези, с които ще се сблъскат на Земята. Това ще им позволи свободно да се преместват в Космоса и да живеят на други планети. Освен това, трябва да бъде решен проблемът с дишането. Тук генното инженерство трябва да помогне в моделирането на дробове на *cosmics*, които да изпълняват същите функции, които са присъщи на гърба на камилата – с тази разлика, че гърбът натрупа влагата, а новите дробове на путивловеца ще запазват кислорода и ще му дават по едно издишване на ден, на месец, на година. Нещо подобно трябва да се направи и със стомаха. Сега за поддържане на температурата на тялото организмът използва метода на разлагането на храната, като по този начин получава необходимите калории. Трябва орга-

низмът на путивловеца да се преустрои така, че неговата температура да се поддържа с помощта на външни и вътрешни батерии. Вътрешните акумулатори ще работят непрекъснато: на първо място, за сметка на движението и съкращаване на клетките на тялото; на второ – за сметка на слънчевите и тамалъчните и скоростта на движение на всеки апарат, на който ще се намира путивловецът; външните – за сметка на специално ръководно излъчване от типа на мобилната връзка. Вече е време да се пристъпи към проекта за предаване на енергия на разстояние. Решението на тези главни проблеми ще премахне от дневен ред темата за задължителния сън. Човеците губят за него повече от 30% от времето си. Средната продължителност на живота на руснака е 63 години, а на европейца – 79. Руснакът спи повече от 20 години, а европейецът – около 30. *Cosmics* не трябва да спи повече от 10% от времето на денонощието в началото на провеждането на изследванията и този показател трябва да бъде све-

ден към 3-4%. Това означава, че за сън той ще изразходва не повече от един час на ден. Това са 15 ленонощии за годината или три години за 80 лета! Товава той ще стане по-продуктивен, но преди всичко – много по-икономичен; ще се храни пет-десет пъти в годината! Главният проблем е в това, че издръжката на един човек струва доста скъпо. Здравеопазване (ще приведа усреднен световен показател): една година – 1 000 долара. Тук влиза целият комплекс: строителство на болници, изкупуване на оборудване, лечение, медикаменти, рехабилитация. Умножаваме шест и половина милиарда по 1 000 долара и се получава шест и половина трилиона долара. Храна: за един човек на година се изразходват 2 000 долара. Умножаваме отново по шест и половина милиарда жители на Земята – получаваме 13 трилиона долара. Отоплението на жилищата, на офисите, транспорта – тук усредненият световен показател е следният: един човек изразходва 250 долара за година. Краен резултат – един и половина трилиона за година. Разходите за топли дреки усред-

нено: 200 долара за едно лице – едно цяло и три десети трилиона за година. Разходите за издръжка на затвори, затворници, администрации, за тяхната униформа и амуницията на охраната в местата за изтърпяване на наказанията са един трилион на година. Бюджетите на министерствата на вътрешните работи за всички страни на света са 15 трилиона долара, на въоръжените сили – още 60 трилиона долара. Съкращаването на бюрократичния апарат със 70% ще даде икономия от 35 трилиона долара! Общо ще получим сума, превишаваща 130 трилиона долара! Това са повече от 40 бюджета на САЩ, 500 пъти повече от бюджета на Русия. Човекът е нерентабилен, той е пълен банкрут! Това е причината *техните* икономисти да не могат изобщо да предложат план за финансовото оздравяване на Русия. И в тези условия никогата няма да предложат. Няма шансове! Няма от какво да започнат! Човекът трябва да бъде заменен, *той* трябва да стане рентабилен! Целият секрет е в това! Как може да се постигне рентабилност на нацията, ако всеки

неи член в своята същност е абсолютно нерентабилен? Моят пътливловец ще стане високорентабилен същество! При условие, че неговата популация се запази на kota шест и половина милиарда, той ще получи от бюджета за всеки по 12 000 долара на година. Сега всеки руснак, който работи, получава средно не повече от 800 долара за година. А тук – 12 000!... Тук ми дойде наум известният афоризъм на руския философ Николай Фьодоров: "Нашето тяло ще бъде нашето дело". Както Владимир Мономах е изпращал своите синове, внуци, племенници да завладяват необитните простори на източните земи, така Василий Караманов ще открие пред пътливловците пътя към безбрежния Космос. Овладейвайте го! Покорявайте го! Усвръщността се! Както Киевска Рус се е превърнала в тнездо, в което отпращат герои за Велика Русия, така и Земята ще стане разсадник за пътливловци, които ще покорят Вселената! Човеките биха изтърпели от такива, според *них*, глупави мисли, но аз увеличавах обо-

ротите на работата на мозъка, извиквайки в съзнанието си нови картини за бъдещото устройство на генната архитектура на cosmicus. Ако хората се измъчваха от скука, намираха себе си не в игрите на разума, а в неговата сянка, в стихията на порока, то аз буквално се пръсках от енергията на съзиданието. Постойно размишлявах над неща, за които никой и никога не се е замислял. Моето съзнание винаги беше пълно с най-чисти, артезиански мисли, които като гейзери бликаха от дълбочините на Космоса. Тук в ушите ми звучеше музиката на Чайковски от "Лебедово езеро", химнът на сбогуването с човеките. Спомних си Большой театър, конструкцията на лебедите от цвета и онзи апотеоз на завистта и злобата, който имах възможност да наблюдавам. Може би не всички *ме* са такива? И само в Большой театър е завистлива публиката? Какво ще стане, ако опитам в друг театър? Например при Непобов, на Муза. Авторитетен московски театрален колектив. Там няма да позволят такова нещо, искаше

ми се да се надявам, там всичко е съвсем другото!... След няколко дни намерих работилища, в които поръчах телена конструкция на винена чаша с височина метър и половина, след това я занесох в цветарски магазин с молба да я облекат в цветя: основата и крачето да обвийт с бели хризантеми, а самата чаша — с червени рози. Освен собствените ми пари за работата като дворник, притежавах и такива от "куклиците". Научих, че в театъра на Яуза на 12 декември ще се играе спектакълът по романа на Борис Пастернак "Доктор Живаго", отбих се в театъра, свободно си купих билет и попитах касиерката: "Кажете, моля Ви, кой е най-известният, най-изтъкнат артист във Вашия колектив?" "Който участва в "Доктор Живаго"? — уточни тя. "Да, именно!" "Владимир Серебряхин! Ние всички много го обичаме. Той играе самия Живаго. Ще Ви хареса" "Серебряхин? Владимир?" "Да, да!" "Благодаря!". Поклоних се и веднага се приближих до портiera: "Бъдете побезен да ми кажете как може да се из-

лезе на сцената?" "На сцената? Там никога не пускаме. За какво става въпрос?" "Имам билет за вечерния спектакъл. За първи път съм във Вашия театър. Искам да връча цветя на господин Серебряхин" "Букет или кошница?" "Малко по-голямо от кошница" "Обърнете се към администратора. Моля, започнете в неговия кабинет". Разговорът с менижъра на театъра бе кратък. Без да вниква в подробности, той поиска за разрешението да се изнесат цветята на сцената 10 долара. Аз заплатих и попитах: "На кого да дам цветята?" "Занесете ги на служебния вход. Предайте ги на Потъошкин. Той завежда там службата" "А той ще знае ли, че сте разрешили?" "Да, да, аз ще му се обади" "Ще присигна към три часа". "Не, по-добре в пет и половина. По това време вечерната смяна е по местата си". С това ние се разделихме. Наех "Газела" и точно в пет и половина бях пред служебния вход. Моятта винена чаша от цветя предизвика фурор. Такова нещо те не бяха виждали. Ситуацията край служебния вход

на театъра на Дуза напомняше случилото се в Большой театър. Артистите и сценичните работници гледаха моя подарък и се питаха един друг: “За кого е този разкошен подарък? Кой е заслужил този шедьовър?”. Един от тях дори с чувство на възхищение подсвири: “Виж ти какво букетче!”. Тук към мен се приближи господин Потапочкин и пошепна на ухото: “За такъв богат подарък дължиш двадесет долара! Обещавам ти след спектакъла лично да организирам ефектно връчване на твой подарък лично на Сереброухин на сцената, пред цялата публика. Какво ще кажеш, а?”. Ние се разделихме с любов, аз влязох в театъра и заех мястото си на деветия ред. Трудно издържах спектакъла. Накрая, когато той завърши, аз се оживих и започнах внимателно да гледам към сцената. Кошница цветя връчиха на един посивял пълен човек. Той не беше актьор. Помислих си, че това е Нелюбов, главният човек в театъра на Дуза. Едно рядко букетче подариха на артиста, който изтъняваше главната роля – по всяка вс-

роятност това беше Сереброухин; втори път – на някаква дама. Не следях писесата, така че не можех да определя нейната роля. Други цветя намаше. Тъй като бях свикнал да гледам на хората като на изминал етап от еволюцията, като на материал, който се нуждае срочно от основен ремонт и обновление, аз никак не се учудих, че чашата от цветя не беше изнесена. Веднага схванах, че “цветното инимание”, както и всички други знаци за опшрение, в *техния* живот са строго релативтирани. На началника – повече и по-оригинално. На артистите – дозирано и по-скромно! “О, колко съм прав – проблясна в плавателна ми. Категорично – в пътиловещата нищо не трябва да има от тези човечи на културата! Нула!” *Те* не изнесоха разкошната чаша от цветя. Пак от завист? От злоба? Именно затова! А може би трябва да почакам с изюдите? Чашата е паднала, цветята са се смачкали, мишките са изядли хризантемите... Но ето, че всичко свърши. Излязох във фойето. Дадох един долар на сценичен работник с

молба да повика Потопочкин. Той се появи доста смутен: “Какво става?” – попитах го аз. “Нямам пръст в тази работа! Жената на Нелюбов е виновна. Когато види твоя подарък, тя попита: “За кого е?”. Аз казах: “За Владимир Сереброхин!”. “Георгий, как позволяваш това? За теб кошничка, а на него – такъв забележителен подарък! Това е предизвикателство! Какво ще направиш?” “Да не се изнася на сцената! Чуваш ли?” – това каза Нелюбов, – разпери ръце Потопочкин. – Какво можеш да направиш...” “Но аз ти дадох пари, ти ми обеща” – напомних му аз. “Какво съм обещал? Аз се носех насам-натам с твоята чаша и предизвиках гнева на началника. Сбогом! Повече с такива подаръци не идвай”. Пак се повтори чисто човешка история. Колко още да експериментирам?! Не, *те* трябва да напуснат този свят. И Листовкин, и Пантохов, и Подобед, и Семихатова, и Потопочкин трябва да са в първите редици на тръгване. Усмивнах се за себе си и бавно напущах театъра. До гардероба към мен се приби-

лижи артистът Владимир Сереброхин: “Не се обиждайте! Следващия път донесете кошничка цветя или букет. Какво да се прави? За нас нещо по-обикновено!” – смутено ми се усмивна той. Ние мъчяливо се сбогувахме. Но тук мен започна да ме измъчва едно малко смешно опасение: “А какво ще се случи, ако сега се появи самият Нелюбов и след като се извини, обясни всичко с прищевките на своя съпруга?” Усмиввайки се, аз напущах театъра. “Не, никогата повече няма да се окажа в такава заведение”. В този момент се замислих: ами ако аз от най-ранното си детство бях израснал в богатство, в плъноценно семейство, обкръжен от вниманието на гвернантки и прислугата, шеше ли моето съзнание да бъде опутвено, или аз щях да си оставам обикновен представител на човешкия род? Горчивата мисъл, внезапно влязла в съзнанието ми, известно време предизвика студена неприязън към собствената ми персона. “Василий, престани да се измъчваш – ведната си казах аз. – Разбери един път завинаги: факто-

рът ницета и презрението на обкръжаващите към теб може да се превърне само в незначителен, едва уловим тласък към изменението на гения ансамбъл. Ти си се родил *cosmic*. И всичко човешко по начало е чуждо на твоята натура". След тези размисли, като се страхувах за хармонията в живота, аз реших да се отдалеча на още по-голямо разстояние от хората и до самозабрава да потъна в самотата. Освен бянове за най-новата епоха на безкрайния разум, нищо друго не ми трябваше. Реших да тръгна пеш към своята колибка. Да сляза до Муза, да премина пред Солянка, да се изкача по уличка "Серов" до "Детски свят" и по Охотен ряд да достигна до Воздвиженка. Все повече се убеждавах, че биологическият вид на човеците е обикновена мутационна спирка. Дойде ми наум маршрутът на Автобус-*Via* по пътя на развитието на висшите бозайници: Олдувай (Кения) – Хадар (Етиопия) – Туркански бряг (Мароко) – Конкетан (Китай) – Неандертал (Германия) – планината Кармел (Юдея) – Кроманьон (Франция) –

Путивъл. Заедно с придвижването на Автобус-*Via* се е еволюирал видът на слязащите пътници. Наистина, мислех си аз, по пътя съвсем случайно, без каквато и да е логика, от него са изпаднали предпоставковци. На пример, съвсем скоро, на 17 декември 1770 година в Бон от автобуса е слязъл Лудвиг ван Бетовен; на 11 декември 1821 година в Москва от него се е измъкнал Фьодор Достоевски; на 15 октомври 1844 година в Рокен край Лютпен от него е скочил Фридрих Ницше; на 27 септември 1849 година в Рязан от него е изпълзъл Иван Павлов; на 14 март 1879 година в Улм на Дунав е изпаднал Алберт Айнщайн; а на 5 януари 197... година в Путивъл Автобус-*Via* най-после е сприл. От него е слязъл Василий Караманов. Оказах се в Путивъл, за да променя този свят. Но природата вършеше своето дело, без да бърза. На всеки вид тя придаваше свои особености и характерни признаци. Какъв порок е притежавал австралопитектът? Разбирал ли е той изобщо какво означава думата порок? Може би

той по-добре е разбирал добродетелта? Преди всичко неговата добродетел се заключава в това да съдържа собствената си агресия? В какво още? Но ако в речниковия му състав се съдържа само 100 звука, за каква добродетел може да става дума? А неандерталецът? Дали е знаел той какво е порок или добродетел? С тези 500 звука, които е произнасял? Каква цел, какви стремежи, какви задължения са могли да тревожат неговия разум? Ако е така, как би могъл той да разбира добродетелта? Или порока? Не, порокът и добродетелта са чисто човешко откритие. Хората по никакъв начин не са могли да разбират как да разслют *своято* общество на добри и лоши, на силни и слаби, на вменими и неизменими – не по социален статус, не по произход, а по нещо абстрактно, трудно доловимо. За гения ансамбъл, за генотипите *те* още нищо не са знаели, затова в своите търсения са се натъкнали на тези две иреални понятия – порок и добродетел. И са се разделили на порочни и добродетелни. И какво?

Като резултат нищо не се е получило! Защото масите не са приели постулатите *им*! Кой лнес в Русия е носител на класическите черти на добродетелта? Определете, покажете: кой? “О, о, о, отзовете се, добродетели! Покажете своите лица, назовете своите имена!” – мислено изкрещях аз. Няма никой! И не може да има! Висшата нравственост съществува само в покритите с прах фолианти. Само в най-скучните разсъждения, изключително на слабо посещаваните лекции. Ако трябва да я търсим с фенери и прожектори, с помощта на агенти и специална техника, няма това е именно онова, което е предложено от *тях*? *Те* препоръчват, изискват онова, към което homo sapiens не е готов биологически. *Неговата* природна архитектура е друга. За приемането на тези постулати *той* не при тежава съответните гени констукции. Ако добродетелта се среща, то това е рядко, случайно, без базова генетична обосновка. Истината е в това, че добродетелта при homo sapiens се проявява само в този случай, когато

в *неговия* организъм в достатъчна форма присъства метилентетрахидрофолатредуктаза (MTHFR). Колко банално проста е взаимната връзка между високонравствения критерий на цивилизацията и биохимическата съставка на вида *им*! Защо да изучавам *вашата* Библия, дайте на човека човешкото! Ако в *него* отсъства MTHFR, сложете инжекция, вкарайте подложно лекарство, дайте таблетки. Но защо да изграждаме храмове? Да четем псалми? Да проповядваме словото Божие? Между другото, кой чете Библията? Поинтересувах се в Държавната библиотека: там не помнеха кой да я е поръчал за четене. Въобще, искам да отбележа, че кодираният, изграден върху символи текст на Библията, по мое убеждение, могат да прочетат, а още повече да разберат, единици. Това са човеци, равни на физика Исаак Нютон, философ Алексей Лосев, композитора Дмитрий Шостакович, писателя Михаил Булгаков. А колко са такива? Не само в Русия – в света? 100 хиляди, триста хиляди, е, половин ми-

лион. Но това е по-малко, отколкото 0,0005% от цялата *им* популация! Аз просто съм уверен, че дори не всички служители на църквата разбират Библията! И това е правилно. Човекът трябва да бъде променен на генетическо ниво, а не духовно или съзнателно. Нали високият разум – това е само увеличено количество на пикочната киселина в организма. Вършната проява на този симптом е подаграта. Вие имате подагра – следователно можете да разберете библейските текстове. Тук е истината! Ще ги следвате или не, е съвсем различен въпрос. Имате право на избор, но аз пък имам право да правя диагноза на вашия интелект, да отварям или да не отварям пред вас вратите към вечността! Най-първите, много слаби признаци на путивловската дълбочина могат да бъдат срещнати при авторите, чиито съчинения с такова удовлетвие чета. Но по-нататък *те* не са се развили. А какво да правим, господа, с мутациите? Библейските заповеди не биха спрели тяхното развитие! Австралопитеките мутират око-

по четири милиона години; неандерталците, които са били около няколко стотин хиляди – 200 хиляди години; а кроманьонците, които наброявали повече от шест милиарда, могат да мутират не повече от 50 000 години. И този срок вече изтича! Завършва *тяхното* време! Човеците са създали такава среда за обитаване, в която темпът на мутационния процес се е ускорил рязко. Не е далеч времето, когато ще започнат да се раждат само уроди. Техният първи стадий – халтурата! *Те* вече са започнали да завоюват пространство. Ако някой все още не е разбрал, че отначало са съществували мутации, а след това се е появил разумът, той е длъжен да осъзнае: вечното пребиваване в безполезния застой е невъзможно. Това противоречи на законите на физиката. Именно мутациите са едновременно и време, и пространство! Това е целият обем на Вселената!... С такива мисли се добрах до своята колибка и, уморен, се тръгнах върху дюшека. "Програмата на културния експеримент приключи. Сега трябва да се проб-

вам в политиката. От какво да започна? Да се запиша за редови член на партията. Скоро ще има избори за Държавната дума. Може би ще ме вземат за активист? Две-три задачи ще ми бъдат достатъчни, за да направя диагноза на руското политическо съсловие. В каква партия да се запиша? О, времето до изборите е достатъчно. Това означава, че не трябва да бързам с решението си". Изгасих светлината, поллежах няколко минути, без да мисля за нищо, и задряхмах. Само след миг вече спях дълбоко. Присъниха ми се кратки символични сънища. Отначало видях купища книги – това бяха Фьодоров, Флоренски, Муравьов, Вернадски, Чижевски. След това фолпантиите изчезнаха: вместо тях се появиха никакви записки, направени с едри печатни букви. Те бяха окачени по всички стени на Дома на знанията. Можех не само свободно да чета тези текстове, но исках, желях това. "В качеството на възможно алтернативно решение може да се предположи, че количеството аксиоми в системата М е безкрайно". Но защо

няма нищо по-нататък? Искаше ми се дори да извикам: "Хей, хора, продължава ли там нещо?" Но се сдържах, тъй като видях изведнъж още по-любопитен текст: "Даден ви е комплект от многоъгълници. Трябва да се определи дали те покриват цялата евклидова плоскост с представените многоъгълници без наслагвания и пролуки". Но нали тази задача, както бе казал Роберт Бергер, "с изчислителни средства е неразрешима!" Аз се усмихнах: Вие какво, мене ли проверявате, господа? Та аз съм пътнйловец! Хао Ван по този повод е заявил: "Многоъгълните плочки се описват с помощта на вешествени числа – числа, изразени във вид на безкрайни десетични дроби, докато обикновените алгоритми са способни да оперират изключително с цели числа. Но от това неудобство можем да се избавим..." В този момент някой със сила завъртя главата ми и на дъската видях още един цитат: "Природата в нас започва не само да осъзнава себе си, но и да управлява себе си". А малко по-надолу прочетох: "Роденият от

древничката Земя зрител на безмерното пространство, зрител на световете на това пространство трябва да се превърне в техен жител и да ги управлява". И още: "На човека ще бъдат достъпни всички небесни пространства, всички небесни светове, когато той започне да пресъздава себе си от изконните вешества, атоми, молекули, защото само това той ще бъде способен да живее във всички среди, да приема всякакви форми". "Какво става с моето съзнание? Откъде е този парадоксизъм с мислите на хората? Какво, да не би моето опутивляване да е произлязло от тях! Не! Не може да бъде! Аз започнах да чета философите-космисти едва в Москва. А мислите за изкуственото стимулиране на мутациите ме преследват още от моето юношество..." Недоволяството прекъсна съня ми; аз се събудих. След като се успокоих, че това са били само блянове, започнах да мисля за другото: "Нали преди малко си мечтаех, че за съня на пътнйловеца ще се отделият по няколко минути на ден. А тук половината нощ съну-

вам странни сънища. Ясно е, че отначало ще бъде необходимо в пърна степен да "опутив-ля" самия себе си. Мислех си, че е изчезнало, но се оказа, че чисто човешкото у мен все още се проявява. Дори в сънно състояние това е неприлично!" Недоволно се повъртах върху дюшека, смених позата, зарових лицето си във възглавницата, но сънят не идваше. "А може би трябва да се запиша в политическото движение "Напред, Русия!"? – неочаквано ми дойде наум. – Но защо точно там? Има толкова много партии! Да, впрочем, каква е разликата. За изследването на гена на съвестта това няма никакво значение. Ако наум ми е дошло движението "Напред, Русия!", то след два дни трябва да им предложа своите услуги. Любопитно ми е какво ще изискват те: жертвеност, твърдост на убеждения или отзивчивост към изискванията на ръководството на партията?" "Моля ви, това е невярна представа за нашата политика – чух вътре в себе си някакъв непознат глас, – ние сме демократично съобщество. Нашата цел

е пропътуването на нацията! Ние искаме да видим съотечествениците си щастливи! А ти пък шо за екземпляр си?". Гласът вероятно искаше да ме засрами, но се получи точно обратното. Аз се усмихнах и в отговор подхвърлих: "О, вие имате колосални възможности да докажете своята привързаност към идеалите на справедливостта. Човеките очакват това вече много хиляди години! Колко се е писало, говорело, предричало, като се започне с шумерските и арамейските паметници, библейските и римските текстове и като се завърши с фолпантите и манифестите на съвременността, че много скоро хората ще отдадат предпочитанията си на знанията пред натрупването на имушество ще поставят разума по-високо, отколкото стоката! И какво? Нищо! Имушеството окончателно е победило знанията! Погледнете към генетичните паспорти на човешите – вие ще срещнете в тях обективно доказателство за това заключение. Проучете пазарите за реализация и се вгледайте в количеството читатели – и у никое

няма да остане и капка съмнение!" Главът нищо не отговори и диалогът в моята глава се прекъсна. Аз пак се стуших и, най-накрая, безметежно заспах. Утрото на всеки московски дворник е главоболно време. Метаполис – винаги има много работа! Но на мен ми харесваше да се труда рано сутринта: хора на зазоряване в центъра на града практически никога нямаше. Дирекцията на музеи на Серов не изразяваше никакви претенции към мен – тя изобщо не ме забелязваше. Вероятно така е прието при хората: след като работникът се труди усърдно, нека да си гледа работата. Този *техен* манталитет напълно ме усройваше. Продължавах прилежно да изпълнявам своите задължения, а цялото си свободное време прекарах в библиотеката. Все нови и нови книги ми доставяха от хранилището и те все повече ме убеждаваха в погрешността на генетическата архитектура на хората. *Тяхната* алчност, скъперничество, сексуална разпуснатост, завист, озлобеност, мекотелост, корумпираност, правов нихилизъм,

лъжи, провокационност, алкохолизъм, интригантство, низко ниво на интелекта – всичко това е съпровождало, съпровожда и ще съпровожда *тяхната* порода. Всички опити да се избавят от тези пороци с помощта на езицеството, юдейството, мюсюлманството, християнството нищо не са дали и не биха могли да дадат. В историята на човечите е имало време, когато са царствали аристократи, когато светът е бил управляван от военни, когато начело са били политици, когато последната дума е била на физиките, когато са владявали финансистите. Сега със света се разпореждат глобалистите. Но това е всичко! Може да се постави дебела точка! Никой от *тях* не е могъл да промени homo sapiens. *Техните* пороци не само не са изчезнали, но и са се увеличили! Разцъфнали са с пинци цветове, излъчващи благоухания. Цената им е поскъпнала! Сега трябва да се плати, за да се украсиш с короната на пророка. Навсякъде се провеждат конкурси, за да се придобие титла като "Професионална лъжкия", "Сексу-

ална хубавица”, “Блестящ интригант”, “Царствен завистник”, “Великолепен алкохолик”, “Зъл гений”, “Потресаваща развратница”, “Вожда на криминалитета”, “Крал на бизнеса”. Хей, вие, църковни служители, идеолози, пропагандисти, вестникари, писатели, политици, юристи и управляващи! Признайте си, най-накрая, на всеослушание: от вас нищо не излезе. Не се получи! Всички ваши старания са започнали от нулата и са стигнали пак до-там! Пороката homo sapiens деградирал! Скоростта на падането на нравите и интелекта се увеличава! Отстъпете мястото си на генетиците, господа! Сета е настъпило тяхното време. Уверен съм, че при тях ще се получи, тъй като те ще бъдат управлявани от *нас*! Аз, Василий Караманов! Ще напраща от *нас* с по-мощта на ръководни мутации и генно инженерство истински путивловци. Еволюционният феномен не ме устройва със своята бавност. Аз искам, аз ще действам сам! Бързо! Основателно! Сигурно! За всички времена! Доверете ми се, вслушайте се в мен, от вас се

иска само едно: да не ми пречите! Да не се съпротивявате! Зная колко е трудно това за вашия манталитет – да се отдалете на разума... Като метях улиците, така дълбоко навлизах в себе си, доголюва забравях за реалността, за обкръжаващия ме свят, че не само не чувствах и не забелязвах мотта работа, но и никога не бих могъл да си спомня нито едно движение с лопатката или метлата, с лопатата или греблото. Моето пребиваване в реалния живот всеки страничен наблюдател би подложил на искрено съмнение. Като се вгледа в мен, добропорядъчният, почтен господин би възкликнал: “Така не може да се живее! Това не е човек! Спасете го!” Да, дълбока съсредоточеност, да, пренебрежение към външните съставни части на хората, да, всеобхватност на мизантропското мислене, да, очарование от самотата, да, увлечение по абсолютния разум ме отличаваха от обкръжаващите. Но външно аз изглеждах също така, както и *те*, само бях ярко рижав. А в останалото – нищо забележително: с гълъбови очи,

както мнозина от руснаците; малко по-висок от среден ръст, както мнозинството от връстниците ми. Аз бях безпаричен и безимуществен, като основната маса от руснаците, безроден, непознаващ своето родословие, каквито в Русия са десетки милиони! Единственото, което ме отличаваще, това беше убеждението в путивловския ми произход, желанието да постигна нови, перспективни особености за земните хора. Изключително сам сред 150 милиона съотечественици, нарекъл себе си путивловец, аз мечтаех да *ги* избявам от всички човешко. Именно издевателското безобразие на днешния свят с нова сила ме заставаше да прекарвам много часове в Държавната библиотека. Парадоксите на човешкия разум провокационно възбуждаха моето съзнание; невероятната по своя размах амплитуда между интелекта на най-редките личности и масата не ми даваше покой. Именно тук аз видях потресаващите възможности за биологичен пробив! За невероятен биологически прогрес! И тогава аз разбрах защо *те*

са нарекли себе си "разумни": своите подлинни инстинкти, проявите в тях на наследството на третата епоха на палеогена най-редките от *тях* са видели със собствените си очи. И са лхнали! А тези "ах" и "ох" на разочарованост са *ги* приближили към путивловците! Към разум! Бях уверен, че натрупаният от некое време материал ще ми помогне успешно да реша задачите, които си бях поставил. Сега моите изследвания се промениха: вече си водех записки, планирах системата от мутации, на теория съставях биологически коктейли, които бяха способни да променят архитектурата на гениите, пристъпих към фундаментално изучаване на ДНК, още един път се върнах към онези изключителни съчетания, когато психопатията и психозата положително корелират с гениялността. Едното от тях – епилепсията, свързана, от една страна, със способността безкрайно и натрапчиво да се рови из дреболиите, а от друга – с неудържимия и всепроникващ стремеж към компенсаторно демонстриране на своята хубост, до-

ри престелност. Най-ярката фигура на този тип е Фьодор Достоевски с доминантно-номерно наследствена диагноза на епилепсията в не по-малко от три поколения. Именно изключителността на способностите нерядко поражда това патологично напрежение, този мощен стимул към собственото изразяване, които могат да бъдат проследени почти във всеки гений. Лермонтов изцяло е бил потъгнат от своите лични проблеми, всеки негов герой — това е той самият! А ако се поровим в съчиненията на Ефромисън, то можем да открием други ярки случаи. "Ой, какво става с мен? — помислих си аз. — Мислите буквално разкъсват главата ми. Колко мъже да побере тя? Та това е някаква космическа бездна! А може би аз също съм поразен от тази болест? Нали моите родители са били странни същества..." Тук за пръв път у мен се породи страх пред разума. "Не, не, необходимо е много деликатно да разширявам неговия обем, да го отглеждам бавничко, като фиданка на мотъщата вечнозелена бяла ела.

Иначе наистина мога да се побъркам". В моите дворнишка колейка вече се появиха изследователски прибори, обзаведох се с компютър, анализатор и друга полезна техника. Изглеждаше, че много скоро наистина сериозно ще започна генетическото моделиране на путивловеца. Фантастичното бъдеще на този вид ме въодушевяваше по невероятен начин. Постоянно си повтарях едно и също: "Моят час удари! Моят час удари! Периодът на спокойното наслаждение от изобилието на материалния свят завършва. *Тялото* пене, танци, беснее са от недостиг на ума! *Те* стенат от дефицита на разкош, скимтят от изобилието на гардероба! Въпреки това мисълта да проверя гена *им* за честност и порядъчност не ме оставяше. Доколко хората, които дават обещания пред избирателите, са искрени в своите постъпки и помисли? Дълбоко ме бе разочаровало фаталното обстоятелство, че политиките се променяха направо пред очите ми: те говореха за едно преди изборите, но правеха съвсем друго след

тах. "Този експеримент може да бъде много полезен – помислих си аз. – Преди началото на главните манипулации не ми стигат именно такива данни. Необходимо е да размотая кълбото на *мехините* тенетически особености". Новата задача ме ободряваше, тревожеше въобръжението ми. Веднъж по обяд, когато работата ми като дворник беше завършена, аз се преоблякох във все същия китайски костюм, обух същите тези виетнамски обувки и тръгнах към окръжното отделение на партията "Напред, Русия! Офисът им се намираще на улица "Лев Толстой". Прясно боядисаното триетажно здание беше украсено с националното знаме. "Ти къде отиваш?" – попита ме портьерът. "Искам да се запиша за член на партията", – "А, върви налясно, ще влезеш в 11-и кабинет". Посрещна ме мъж на средна възраст. Пълно лице, плешива глава, малки смачкани уши, белег на шията, унчили поглед, който предизвикваше съжаление. "Какво искаш?" – вторачи се той в мен. "Дойдох да се запиша в партията" "Пари

имаш ли?" "Не" "Надявам се, че не си дошъл да заработваш пари? Къде работиш?" "Като дворник, в Централния окръг" "Ама че работа! Ти трябва да отидеш при комунистите, защо си дошъл при нас?" "Можех, наистина, и при комунистите. Но дойдох при вас" "На какво разчиташ? Какво полза търсиш? Какво ще искаш от нас? Длъжност на старши дворник в окръга, победа в конкурса "Най-умният чистач на Русия" или място на домоуправител?" "Не, на мен нищо не ми е необходимо". "Как така?" "Аз не се нуждаю от нищо" "Справка от психиатъра имаш ли?" "За какво?" "Че си здрав" "Не, никогата не съм вземал такава. Да донеса ли?" "Ако обичаш. Ти какво, привърженик ли си на нашите идеали?" "На какви?" "На нашите. Другите партии се компрометираха в Думата. А ние сме най-добрите". "Надявам се" "Какви задачи искаш да изпълняваш?" "Всякакви" "Всякакви – всякакви?" "Да! Каквито дадете" "Товава няма нужда от справка. По кое време на деня си свободен?" "През де-

ня от два до пет и след седем вечерта” “Искаш ли да почистваш и при нас, в офиса? Боклукът тук не е много, фасове и хартия. Но без заплащане. На обществени начала. Аз бих ти отделил малка стаичка, около пет метра, но с прозорци. Какво ще кажеш?” “Добре! Нямам нищо против Вашето предложение. Несъмн дошъл в партията, за да поставям условия”. С такава лекота се съгласих с него, че той заподозря някаква измама. Според неговата логика просто бе невъзможно обикновеният човек да приеме толкова неизгодни и унижителни предложения. “А ти, такова, да не откънеш нашите метли?” – присви очитей. – Днес те струват повече от долар. А в домакинската стаичка има цели три парчета! И още една метла за улищата, лопата, лопатка, тоалетна хартия. Какво мислиш по въпроса, ще ги откраднеш ли?” “Това не ме интересува” “Така красиво, всеки може да го каже, нали! Добре, започвай да работиш, после ще видим. Помни: в нашата партия членува цялото ръководство на милицията! След изпи-

тателния срок може би ще ти дам ключовете от домакинската стаичка. Но запомни най-важното: ти работиш не за търговска структура, а за известна обществена организация. Ако не виждаш тук съществена разлика, значи излиза, че си още млад. Не си дорасъл! Нашата партия е най-многочислена в страната. Значи ти започвай да се трудиш за твоето Отечество. Това е много почетно, момче. Не е изключено да започнеш да получаваши и по-сложни поръчения. Например, да те задействаме в качеството на куриер или на доверено лице на важни мероприятия. Виж колко си представителен! Разбра ли?”. Аз кимнах с глава, позанитересувах се от някои технически подробности – цялото помещение ли трябва да почиствам, трябва ли да мия пода, с какви средства, къде са разположени контейнерите за отпадъци и т.н. Впрочем, въпросите, които задавах, напълно се вместили в условията на експеримента, замислен преди малко. Търсех отговор на въпроса дали съществува в политическото съсловие нещо такова,

оригинално, което трябва да бъде взето предвид в бъдеще при проектирането на новия генетичен ансамбъл – и именно поради тази причина още на следващия ден започнах да се труда като чистач в офиса на партията “Напред, Русия!”. Сеташният експеримент не ограничавах с никакви срокове, като очаквах търпеливо случая, който би ми обяснил спецификата на партийците, характерните признаци на *мехния* ген на съвестта. Какво би било интересно у *тях* за пътивловците?

“Твърде малко – наистина, скептично си мислех аз, – но пък изведнъж може да излезе нещо много полезно? Та нали освен баналните мисли от предизборните *им* призови, трябва все пак да има нещо неопознато, което позволява на тази порода да съществува, прави я жизнеспособна! Но кое ли е то?”. Дните в офиса на улица “Толстой” течаха унило, почти нищо не се случваше, в което да бъде въвлечен. Но не ме напускаше мисълта, че много скоро Земята я очаква триумф на биологическия прогрес. Впрочем, това обстоятелство не

предизвикваше у мен никаква еуфория. Продължавах да изпълнявам своите функции на двете си работни места: моята добра воля и прилежност в труда забележимо се отразиха върху чистотата на партийните помещения. Те просто се преобразиха: за своите “кужлени” пари редовно купувах освежаващ ароматизатор, доставих пепелници, разположих на первазите на прозорците саксии с цветя, изчиствах до белия тоалетните кабинки и тоалетните чинии. Но моята постоянна необщителност и мълчания предизвикваха у *тях* недоверие и караха да бъдат нащрек. Можеше да се каже, че едни ме смятаха за глупак, а други – за притаил се доносник. “Нека този рижия да излезе, пред него няма даговора”. Или: “Кой е намерил този дебил?”. Или: “Вместо да ми се подовете, на този безмозъчен шкаф трябва да му бъде поръчано да натрива носовете на конкурентите ни”. Но моят изострен слух на *cosmicus* улавяше и други реплики: “Дошло ти е времето да се ожениш. Лъскаш пода като провинен мъж”.

“В него има толкова женственост, той изобщо не псува, не пие. Какво, да не се увилича от момчета?” “На него трябва да се доплаща. Нека посрещаш нашите гости на гарите и на летищата”. И тези, от човешка гледна точка, оскъбнителни изказвания само все по-силно ме убеждаваха в явното превъзходство на путивловския манталитет над *тиях*. Като сравнявах себе си с *тиях*, аз отново и отново се замислях над трагичната съдба на човешкия вид и перспективата на *cosmîcus*. Салмотата ми беше подарила необикновени възможности за сравнения, но сега можех да се наслаждавам на самотата само върху дюшека в пристройката за дворника. Стотици хора всекидневно прекрочаваха прата на офисното здание на партията “Напред, Русия!”. Това утнеждаше моето съзнание. За експеримента ми беше необходим само един от *тиях* – най-типичният представител на партийните кроманьонци, а не тълпи от човечеци от смъртно болната епоха. Но ето че веднъж неочаквано ме извика при себе си влиятелен функци-

онер и ме попита: “Слушай, рижият, имаш ли приличен костюм?” “Не разбирам напълно какво имате предвид, но разполагам с китайски костюм” “Колко си заплатил за него?” – “Около 40 долара” “А обувки?” “Вьетнамски маратонки” “Цена?” “Осем долара”. “Това ли е всичко?” “На мен ми стига” “Къде си купил тези вехтории?”. Нищо не отговорих. Той извика шофьора и със заповеден тон му разпоречи: “Да откараш рижия в магазин “Калигула”. Аз ще позвъня по телефона да го облека. Той трябва да прилича на представител на нашата партия, а не на шушумига. Разбра ли? Тръгвай. Той сега ще слезе”. След това се обърна към мен. “В 16 часа пристигат наши гости от Екатеринбург. В залата за ВИП-гости ти трябва да посрещнеш господин Струтовщиков. Той няма да бъде сам. Той е доста влиятелен човек и спонсор на партията. Ще отнесеш батажа му в колата, ще го закараш в хотела, ще му помогнеш да се насатани”. Функционерът извади от масата портфейл, извади от него 300 долара и ми ги

хвърли. "Вземи! В залата има бар. Нашият гост с удоволствие пие куантро. Поръчай предварително тази напитка и две чаши прясно изцеден портокалов сок. В момента, в който се появи, трябва да се приближиш към него с думите: "Партията "Напред, Русия!" ви приветства в Москва". А барманката веднага трябва да му предложи пиетието. Ако някой от неговото обкръжение пожелае водка, уиски, коняк и т.н., веднага поръчай. Разбра ли?" "Да, но как ще го позная?" "Ти какво, никога не си ли виждал на телевизора Струговицков?" "Моля да ме извините, не!" "Седло! Ще отидеш на паспортния контрол, ще дадеш пет долара, те ще ти го покажат. Седга всичко ясно ли ти е?" "Да!" "Искам да изгледаш като нов! И по-малко приказвай! Ако те попитат за твоята дейност, кажи им, че си начинаещ търговец, активист на нашата партия. За своите парцали и метли – нито дума! Разбра ли?" "Да!" "Щофьорът те чака. Най-напред се оправи да изгледаш добротелно". След като се екипирах в "Кали-

гула", аз се отправих на първата партийна задача. VIP залата представляваше негово помешение – разбира се, само в сравнение със залите на Държавната библиотека или с тези, в които партията "Напред, Русия!" провеждаше многолюдни срещи. Приближих се до граничаря, протегнах му пет долара и го помолих да ми помогне. Слава Богу, той познаваше Струговицков и обеща да ми го покаже. Вероятно изгледах доста респектиращо, тъй като всички ме гледаха с уважение и с интерес. Поръчах куантро, три чаши портокалов сок и започнах да чакам гостите на партията на няколко метра от паспортния контрол. След малко срещу мен с широка усмивка на лицето се зададе мъж на средна възраст. Голяма глава, спортно телосложение, европейско облекло. Погледнах към граничаря. Той ми се усмихна. "Струговицков!" – така разбрах знака му и направих крачка напред. Пристигналият ми протегна ръка: "Привет, старче!" "Добър ден" "Ти кой си?" "Василий Караманов, партия "Напред, Ру-

сия!”, занимавам се с бизнес... ” “Какви дела въртиш?” Не знаех какво да отговоря, обърках се и едва измънках: “Търговия...” “Забележителна работа, гълъбче. Търговията е венецът на бизнеса! Днес в нашата Русия се наблюдава треска за злато! Старче, кажи, ти би ли могъл да ми помогнеш?”. “Да!” “Слушай, аз долетях от Париж. Обещах на дъщеря си да ѝ купя няколко чифта обувки. Но не успях. А сутринта излитам за Сибир, там вървят последните снимки на новия ми филм. Нейният размер е 36-и. Би ли могъл да купиш няколко чифта – зимни и демисезонни*?”. В този момент се приближи барманката и протегна подноса: “Какво предлагаш?” “Куантро и прасно изстискан сок!” “Куантро не е моя напитка!” – той взе от подноса чашата със сок и жадно я изпи. Барманката срамежливо се усмихна. – “Познаваш ли компанията “Пет Д” – попита ме той. “Не” “Ето ти визитка, ще изпълниш ли моята по-

* Демисезонни – пролетно-есенни – *бел. прев.*

ръчка?” “Да!” “Окей! Значи дамски обувки!” – подхвърли той и веднага се отдалечи. “Вие добре ли го познавате?” – попита ме барманката. “Не, за пръв път го виждам!” “Но кой в Русия не познава Микета Михайлов, известния актьор и режисьор? Вие шетувате ли се? Тогава няма да Ви моля да ми вземете от него автограф!” – обидено отвърна тя. “Не, не, аз действително го виждам за пръв път...” “Тук аз забелязах, че граничарят ми махна с ръка, като ми посочи с очи изискан господин с мечателен поглед. “Моля Ви да ме извините, Вие не сте ли Струтовшиков?” – подскочих аз към него. “Същият!” “Аз съм от партията “Напред, Русия!” Ние Ви приветстваме в Москва. Разрешете да Ви почерпим с куантро” “Куантро никога не е излизало. Сонечка, а за теб какво?” – обърна се той към своята спътничка. “Аз бих пийнала.. бих пийнала.. аз бих изляла парченце лимон” “Ако обичате, парче лимон” – обърнах се аз към барманката. “Върху захар?” – попита тя. “Да, ако обичате, върху захар” отвърна съг-

ничката на Струговицков. След кратката спирка в бара ние се отправихме към хотел "Балчуг". Тук се сбогувахме. Аз се върнах в офиса на улица "Толстой". Написах отчет за разходите, дочаках функционера, който ми възложи поръчката, разказах му за посрещането на Струговицков на летището и сложих върху масата останалите пари. За Михайлов дори не споменах. Чашата сок, който той изпи, заплатих със свои пари. "Ти къде си се научил на такъв ред? – учуди се партиецът. – Виж ти какъв си! Ти какво, за кариера ли мечтаеш? Кажки, нали си мечтаеш!" – "Не!" "А защо тогава всички разходи си написал само на два реда и си донесъл рестото?" Тук нещо не е както трябва! Подозрително е! Ако другите, които посрещат делегации, научат за твой ред, ще ти наместят кокалите. Спийците, които те представят, още от първата задача са от няколко листа. На второто, третото излизане вече пишат по цели тетрадки. А ти – два реда. Аз имам за теб друга задача. Вероятно знаеш, че следващата неделя в

Москва ще се проведат избори за депутати в градската Дума". Премълчах, тъй като нямаш никакво понятие за това. "Та така, утре от мое име ще посетиш фирма "Вигона" на господин Удочкин. Той ще ти даде 50 000 долара. Тези пари трябва да закараш в офиса на профашистката партия "Национално нетоудване" на господин Покорни. Те трябва да организират масов митинг в подкрепа на нашия конкурент. Предай парите и провери доколко те са готови за тази акция. Аз трябва да знам какво количество плакати, портрети, транспаранти, листовки ще бъде използвано в това шествие. Те обещаха да изведат на улиците около 7 000 души. Реална ли е тази цифра два дена преди митинга? Разбра ли?" "Да!" "Какви въпроси имаш към мен?" "Моля Ви да ме извините, но как се казвате? Знам, че сте мой началник, но нищо повече..." Функционерът се усмихва и казва: "Началството трябва да се познава не само визуално. Моятта фамилия е Куракин, Степан Степанович Куракин. Как е, чу ли?" "Да, разбрах". В сек-

ретарията получиш адреса на фирмата “Витона” и излизаш от офиса. На мястото като чистач вече бе прието друго момче. “Защо те финансират митинга на фашистите, подкрепят своя конкурент? – помислих си аз. По всяка вероятност, за да го дискредитират. За да бъдат ужасени избирателите от “привържениците” на претендента. И да гласуват за *техния* кандидат! Колко извратен е умът на хората! Какво биха стрували в такъв случай *техните* предизборни обещания? Гешт на лъжата е развит при *тия* по най-невероятен начин”. Вечерните си часове реших да посветя на господин Михайлов. Върнах се в моята дворнишка стаичка, извадих част от спестяванията си за ситнишки магазин за обувки на Садовое колодцо, близо до Пландария. На мен ми беше не просто любовитно – отивах на експеримента с обувките с блягове, като се стараех да запомня всички подробности на тази история, за да имам още един ракурс в представата си за човешки материал, който, според моето мнение, се

нуждаеше от срочна модификация. “Да видим, Василий, с какво ще завърши тази толкова необикновена страничка: молиш първия срещнат да купи на дъщерята обувки. При това молителът се оказва представител на елитното съсловие. Прекрасна интрига!” – мислех си аз. Признах на продавачката, че нямам никакъв опит в закупуването на обувки за девойки, и я помолих да ми помогне. “Кой номер?” – с разбиране се усмихна тя. “36-и”. – “Зимният 36-и да се купува без обуване е опасно. Обувките могат да се окажат малки. Вземете два чифта: 36-и и 37-и. Ако единият чифт се окаже излишен, ще го донесете обратно”. “Добре” – съгласих се аз. С една дума, уговориха ме да купя осем чифта. Два модела по два – зимни, два по два – демисезонни. “Излъгаха ме, продадох стоката, увеличиха оборота” – проблясна в главата ми. Много, много отпадна бях убеден: хората изобщо не могат да бъдат променени с известните методи. “Мутационният застои царства при този вид!” – усмихнах се аз на себе си. Фирмата

“Пет Д” се помещаваше на Бошой Козловски переулок. Преминана на вътрешната страна на Садовое колоц и тръгнах към посочения във визитката адрес. Тук наистойчиво започна да ме обхваща мисълта, че за да мога да се смятам за истински пътливовец, на мен ми е напълно необходимо да се върна в родния си град. “Защо, пак да се срещам и да живея редом с известната ми от Путьивъл публика? А защо пък не? Та аз няма да се превърна в човек, аз ще сътворя от *тях* пътливовци”. Картинките на моето горчиво детство започнаха да ме преследват с палата си безпощадност. Но ако по-рано, буквално преди няколко години, те предизвикваха у мен безкрайни преживявания, желанието да направя всичко за *тяхното* по-скорошно изчезване, то сега аз усетих жалост, състрадание, лека ирония в отношението си към тези хора и към хората изобщо. А омраза в моето сърце вече нямаше. Аз сякаш се бях примирил със статуса на *cosmicus*, който съществува един до друг с *тях*. След като пораснах, след ка-

то прочетох много умни томове, аз научих повече за себе си, по-добре изучих и *тях*. И изведнъж открих в себе си непознати до този момент душевни нишки, които ме свързваха с тези порочни същества. Не, никакви симпатии към *тях* в мен нямаше и не можеше да има. Но ако досега аз бях уверен, че пътливовецът го защитава умът му, че той се ръководи от изключителното си съзнание, то тук изведнъж пред мен се откри нещо ново, сърдечно! Аз дори и не предполагам, че имам сърце – не като технически орган, а като чувство. Какво е това? Доколко то е необходимо на *cosmicus* – не като апарат за насищане на клетките с кислород, но като чувстващо късче от материята? Чувстващо не глобално, а периферийно, не за целия космос, а за самия себе си. Улових себе си в мисълта, че проявите се в мен мекота и търпение по отношение на хората е резултат от това, че в мен се “отвори сърцето ми”. Престанах да бъда зъл към *тях*, реших само да иронизирам по повод на несъвършенството *им*. Достигнах

до разбирането, че *техните* пороци не са от зъл умисъл, че може би срещата на *cosmics* с *tax* е станала несвоевременно. Ако аз бях се срещнал с кроманьонците след милиони години, то *техният* генетичен ансамбъл би бил вече рационално изменен от мутациите, т.е. от самата природа. И аз бих видял надарени с универсален разум подобни на пувинловците същества, редом с които би било комфортно да се живее някъде във Вселената. Но на кого да се сърдя сега? Кого да попитам защо аз самият съм се оказал ненавреме в Путьтивъл? Но тук възникна друга мисъл, противоположна на предишната: "Ако хората не бъдат заменени в най-близко време, то след милиони години вече няма да има с кого да се срещаме. Нечутият, непотърсеният, невъзприетият разум завършва живота си със самоубийство. Такива случаи са описани отдавна. Жалко". Именно след тези размисления аз започнах да ги наричам "моите примитивни братовчеди". Тук дойдох на себе си, огледах се, погледнах към названието на

улицата и разбрах, че съм почти до целта. След като преминах покрай още две стради, оказах се пред дом № 11 на Большой Козловски переулок. Посрещна ме портieraт. "Къде отиваш?" "Донесох обувки по молба на Микета Михайлов. За неговата дъщеря." "Кой си ти, имаш ли паспорт?" "Имам удостоверение на дворник в музея на Серов" "Ти какви ги приказваш, какъв дворник си ти? Само външният ти вид струва 5 000 долара! Отвори чантата, рикави!" – хвана пакетът тогата си. Аз разтворих полиетиленовия пакет. Той огледа обувките и попита: "Ти какво, наистина ли си дворник?" "Да". "Добре ти плащат или търгуваш с картини? Колко струва твоят Серов?". Един Бог знае. Плащат нормално, с картини не търгувам, цената на серовските платна не знам" "Слушай, стига си ме баламосвал, а? Кой знае, може би търгуваш с обувки?". Аз си помислих: "Е, как може да се ядосвам на несъвършенството? Той пък изобщо не разбира и на тези около него няма да дойде наум, че

тиях трябва да ги съжаливаме. За бракувана вещ не се ядосват, към нейния производител не настъкват кучета. Не можеш да ласеш срещу природата... Е, какво, ще ме пуснеш ли? Или да остави обувките на теб?" – погледнах го аз в упор. Здраво, мускулесто момче, около 30-годишен. Очите зелени, малки като маслините от борша в стоговата на "Напред, Русия!". Широки скули, голяма уста. Срязана брадичка. "Ти защо ме запаш?" – повдигна той тоятата си към пояса. "Чакам". Пазачът с недоволен вид вдигна слушалката: "Тук са донесли за шефа никакви обувки. Казват, че те са ги поръчали. Какво да правя? Слушам!". След това ми подаде слушалката: "Отговор!" "Разкажете, за какво става дума?" – чух в слушалката мъжки глас. "Михайлов ме помоли да купя на дъщеря му обувки. Донесох ги. Това е цялата история" "В чантата само обувки ли има или нещо друго?" "Нищо друго. Осем чифта обувки" "Вие получихте ли пари за плащане? Или искате да оставите респекта?" "Пари изобщо не съм получавал. Той

ме помоли да купя зимни боти и демисезонни обувки" "А защо сте купили именно осем чифта? С чии пари?" "Или вземете пакета, или ме свържете с Михайлов". – недоволно казах аз. "Една минута. Той сега е зает, но по-моли да оставите обувките на пазача" "По-вече нищо ли не е казал?" "А Вие какво още очаквате от него?" "Как какво?...". Впродъжение, аз веднага предадох слушалката на пазача, сложих на пода покупката и излязох навън. Този нетолям епизод само усили желанието ми колкото се може по-бързо да се намеся в тенетката на човеците. "Колко са нещастни: при *тиях* напълно отсъства способността да поглеждат себе си отстрани". Бавно се помъгнах по Булевардното колело към моето място в Староватанковския переулок. Нямаш навика да ходя с модни обувки и на крака ми се появи мехурче. Край Държавната библиотека ме взе партийният "Мерцедес" и ме закара във фирма "Вигона", където веднага бях препратен в шикозния кабинет на господин Удочкин. На външен вид той из-

глеждаше около 35-40-годишен. Къса светла коса, едва забележима брада, неспокойни очи, неголям вирнат нос. "Слушай, "Напред, Русия!", вече се уморих да спонсорирам вашата кантора. Можеш да кажеш на Степанич, че моята фирма от всички страни е обкръжена от чиновници. Всеки иска, дърпа, измъква. Уморих се! Понякога ми се иска да захвърля всичко и да замина за Мексико. Какъв бизнес има тук! А той освен всичко друго изпраща тук всякакви експерти и безмозъчни учени... Ту трябва да им се помогне да си напечатат книгата, ту да заплатят командировка до Франция, ту да предоставя парична помощ! Те спорят по въпроса кой е измислил Евросъюза, а аз трябва да плащам с пари. Днес ме измъкна от инвестиционния фонд някаква изгубила умаси амбициозна легка-иши Плинка, или Млинкина. Така ми се искаше да я изпратя на х... А сега за този митинг. Вземай парите, но повече през тази година на мен не разчитайте. А ако Степанич не сваля обсадата от чиновници и експерти, то през следващата

година аз ще си намеря по-комфортна закрила. Запомни и всичко дословно повтори на твоя шеф". Той небрежно сложи на масата един пакет. "Както обещах, в пакета са 50 000. Вземай! Имаш ли въпроси?" "Не! Разбрах всичко. Да тръгвам ли?" "Преди да получите парите, вие, подобно на смокове, се увивате около Удючкин, а когато получите парите – изпарявате се като дим. Нещо повече имаш ли да кажеш?" "Моля да ме извините, господин Удючкин, аз съм куриер, други плъномощия нямам. Мога само да Ви обещая, че ще предам Вашите думи на Куракин. Какво още очаквате от мен?" "Нищо! Какво да кажа на куриера? Но видът ти е като на чуждестранен джентълмен! Давай, време е! Да не забравиш да предадеш на Степанич: уморих се да работя за бюрократи и за негодни учени! Да вървят всичките на х..." "А може би именно аз съм един обикновен човек, само че малко луд?" – изведнъж си помислих аз. Или не малко, а напълно. И всички размислих за несъстоятелността на рода homo sapi-

енс са само плод на моето болезнено въображение. Нали майка ми е била наркоманка, баща ми убиец – в очите на хората аз съм някакъв потомствен урод! Възможно е *те* да знаят за мен значително повече, отколкото самият аз за себе си. Аз никъде не съм приеман, никой никога никъде не ме е канил. Нито една девойка не е поискала да се запознае с мен, нито едно момче не е пожелало да поговори с мен, а такива като тях в библиотеката са стотици! Разбира се, значително по-малко, отколкото в магазините – там те са милиони, но все пак има! Колективът на библиотеката не ме забелязва, музейните работници вече няколко години странят от Караманов. Оттеатъра ме изгониха, в офиса на партията “Наред, Русии!” няколко месеца само лъсках по довете, миех прозорците и тоалетните чинии, триех се за цветята – никой не ми обръна внимание. Михайлов ме помоли да купя обувки и дори не ги прие, не каза “Благодаря”, не ми върна парите! С една дума, *те* се отнасяха към мен като към идиот. Като към

безчувствено същество, робот: подай, донеси, прибери, измети! На какво още е способен Василий Караманов? Как всичко това издава хората! *Те* виждат в мен декомислен човек, кретен. Наистина, кой от *них* на моята възраст с удоволствие мете улици? Неудачник! Психично болен! Непълноценен! Та нали всички останали постоянно се намират в търсене на финанси, създаване на положение в обществото, намиране на място в елита, търсене на сексуални удоволствия! А кой съм аз? Ако мен тези стремежи не ме вълнуват, а те са най-типичните за руснаците, то как да се отнасят към мен? Кого да виждат в мое лице? Изпитвах усещането, че наистина съм луд! Може би трябва да изоставя тази моя идея, която издава в мен вида на побъркан, и да намеря щастието в живота на моите примитивни братовчеди? В сегашния живот? Тоест да не мисля за никакво бъдеще? Само лудият може да размишлява за проектите, които се реализират чрез живота на многочислени поколения. Някога и някъде там, в не-

известното? Типичният човек мечтае да по-лучи всичко в своя отрязък от време. Какво то интересува бъдещето? За какво му е минатото? Действително, да престана да въз-плаивам разума си и да приема *техните* принципи на съществуване. Та нали това не е толкова сложно! Да работвам пари вече се бях научил: триковете, използвани от мен край входа на Генералния щаб, са запазени *при тях* за всички времена и във всички сфе-ри. Правиш на глупак офицера, пенсионера, пощальона, цялото учреджение, страната ка-то цяло. Богаташ! Олигарх! Красота! Потле-ни колко такива глупаци има в обществото! То се издува от *тях*! И всички те са потреб-ни: на екраните, на площадите, в Кремъл! За *тях* пишат оди, съчиняват стихове, музика, *тях* ги назначават за министри, съветници, народни артисти. А може би да опитам? Представете си, че се получи? Учредител на фирмата "Аз" – Василий Данилович Караманов. Предприемачът Караманов: доктор на науките, академик на РАН, заслужил юрист,

майстор на спорта международен клас; член на висшия съвет на партията "Напред, Русия!"; близък приятел на Патриарха; посто-янен участник в срещите на предприемачес-кия елит с Председателя на правителството; главен спонсор на общественото движение "Възраждане на казачеството"; член на ред-колегията на списание "Височина на погле-да"; депутат в Държавната дума; министър на федералното правителство; любовник на Монарховска, Покамада, Ролина; заместник-председател на Управителния съвет на бан-ка "Алетро"; приятел на кмета; приятел по чашка на председателя на Думата Мелезньов; съветник на секретаря на Совбез; попечител на приют за незаконно родени деца на оли-гарсите; член на обществения съвет по спаз-ване на закона за предоставяне на лични сре-щи на затворниците в "Матроска типина"; магьосник на Роисеев, приятел на Биронов, постоянно присъствие на икономическия фо-рум в Давос, тамада на първомайския банкет на най-големите работодатели в Русия! Ето

така ви се пада! Караманов се е реализирал. Ще започнете ли да обичате Васи! Данилович? Ще започнете ли да го каните на купони, да го поите с чай, да го храните с шипчета, да го целувате в устата, ще се опитате да се вмъкнете в постелята му, да му песте дитирамби, да му присвоявате почетни звания? Може да се каже, че алтернативата на цялото това златно прекарване на времето е доста съмнителна! От *тихия* гледна точка – просто безумна алтернатива. Какво привлекателно може да бъде намерено в живота на мъгчаливия дворник, в дюшека, натъпкан с дрипи, в четенето на почти неизвестни автори, в размислите над новия генетичен ансамбъл на путивловеца, в постоянните експерименти, в безкрайните опити? Какво съблезнително може да има във всичко това? Кой е в състояние да замени друг живот с такъв? Кой ще посмее да пренебрегне първия в името на втория? Кой ще предпочете незабележимото, жалко съществуване, което вода аз? У кого ще се намери такава сила на духа, та-

къв размах на волята, за да се заеме с нещо друго, освен обלאжаването на собственото аз? Да забрави съблезните на човешкия свят, да не обръща внимание на шикозното, да игнорира разкоша, да презира почестите, да не се интересува от богатството, да затвори сърцето си пред жените, да пропуса покрай ушите си хвалата, да не обръща внимание на външния си вид, на връзките със силните на този свят! Нима съществува такъв руснак? Може ли да се среща с него? И все пак, ако погледна към себе си с *техните* очи, аз съм абсолютно ненормален. Тих, но побъркан, изкуфил. С утопични фантазии на пизофренник. – Тук аз се усмихнах. Ето, всичко, което сега ми мина през главата – това е мнение на човещите. Именно *те* така мислят. И нека *те* ме смятат за побъркан, това е повече от добре. Затова пък аз познавам себе си така, както никой друг! Опитът да се промени *техиият* биологичен вид в по-добър – това е истинската добродетел на путивловеца като съществото от съвсем нова мутационна епоха. *Те* ни-

кога не са ценили благодатта на природата. *Те* я разбират като собственост, без да подозират, че са нейно стоволово продължение. Но моят искрен призив към начало на нов етап от еволюцията, към активно участие в собственото си биологическо усъвършенстване няма да породи у *тях* никакъв ентузиазъм. В *техните* гени е фиксирана само нуждата от желанието! Затова аз трябва ясно да разбера, че за всички обкръжаващи Василий Камапов е идиот. С това мнение трябва да се примиря, нищо друго в никакъв случай да не доказвам". След като се успокоих и отново придобих вътрешна увереност, погледнах през прозореца на автомобила и прочетох названието на улицата – Милютинска. Приближихме се до неколкото здание, към дом № 17. "Мерцедесът" спря. Тук в полуподземно помещение се разполагаше профашистката партия "Национално негодуване". Като взех със себе си пакета с парите, аз се спуснах в партийния офис и потърсих господин Покорни. "Сред нас няма господи, уважаемни

другарю" – каза млада, миришеца на цигари жена в ярко-жълта блузка. Тя беше дребничка, хилава, с торбички под очите. Пачка цигари висеше на шнур направо върху плоските ѝ гърди. По принцип жените така носят ювелирни изделия. "Моля да седнете! Другарят Покорни сега ще дойде при Вас. Какво да доложя?" "Кажете, ако обичате, че са пристигнали от улица "Лев Толстой" – не исках да назовавам партията, от която идвах. "Лев Толстой", от движението "Напред, Русия!"?" "Точно така". "А, тогава влизайте в кабинета". Господин Покорни се оказа високо, пълничко, обрасло с брада човече. Без учудване, но крайно почитателно той се надигна от масата, протегна малката си ръчичка и каза: "Чакам Ви вече цели три часа? Донесохте ли?". "Да, всичко, което са Ви обеща-ли, е в този пакет". Той трескаво започна да разкъсва хартията, в която бяха опаковани парите. Като видя пред себе си десет пачки с петдесетдоларови банкноти, господин Покорни конвулсивно ги грабна, притисна ги до

гърдите си и изпищя: “Революционният инструмент е получен. Малко! Малко! Но може да се действа! Дайте ми пари и аз ще преобърна света! Кажете, – обърна се той към мен, – има ли възможност да се вдигне ставката? Поне 10 000. По-добре е, разбира се, 30! Нашата партия изпитва остра нужда от долари, евро, фунтове, рубли. Разбирате ли?” Стори ми се, че той разиграва някакъв цирк. “Моля да ме извините, но аз съм само куриер. Този въпрос трябва да зададете на Куракин” “А Вие имате ли пари?” “Да”. “Колко?” “Пет или седем долара” “Дайте ни ги! Ние имаме огромни разходи: шета ли е да вдигнеш 7 000 души! Дайте, дайте Вашите пари!”. Аз протегнах петдоларовата купюра. “Вие казахте седем, а давате пет? Защо икономисвате върху нашите разходи? Революцията е скъпо дело!”. Дадох още два долара, мислейки за нещо съвсем друго, а Покорни между другото продължаваше: “Аз без уговорки съм предан на идеята за обновяване на Русия. Най-много ме ядосват олигар-

сите. Сега те са започнали да изкупват земеделски парцели. Къде ще денем аграрниците? Те са повече от 30 милиона. “ГУЛАГ” за новобогаташите!” – ето предизборният лозунг на нашата партия. Разбирате ли мащаба на този призив?” – пискливият му глас ме върна в действителността. Аз казах: “Господин Куракин искаше да узнае как вие сте се подготвили за митинга”. “Ние сме готови за 50 007 долара и не повече! Нека да прибави още 50, тогава ние ще бъдем готови за 100 007 долара. Така и предайте! Разполагаме с 30 плаката, на които нашите момчета в партийна форма целуват вашия опасен конкурент Паренато. Имаме и 15 транспаранта с надпис: “Паренато заедно с нашата партия ще преустрои Русия и целия свят”. Сто постера, на които Паренато крачи в нашите редици, 200 портрета, на които той се перчи в партийна униформа с надпис: “Гласувайте за кандидата на партията “Национално негодюване”. Достатъчно ли е това? Кажете на Куракин, че ние можем

да удвоим нагледната агитация. Тогава за вашия конкурент няма да остане нито един шанс. В окръга, където се провежда пласуването, партията има три процента. Това не е наша публика. Ние сме силни в други региони, в други слове на обществото. Какво означава това за вас? Паренато ще получи не повече от пет процента! Вашият кандидат ще бъде избран в градската Дума. Победата ще трябва да се отпразнува! Още 50 000 долара и работата ще бъде свършена. Кажете за това на Куракин". Аз спокойно слушах пламенната реч на партиейца. Той не търсеше думи, а говореше бързо, все едно със заучени фрази. "Добре" – отзовах се аз и излязох от полумразето на улицата. Поучителен пример за пълно разпадане в генната машина на хората видях в лицето на Покорни. Бездната на духовната *им* действителност ме измъчи със своята безобразна непредаказуемост. Отново си помислих, че при пътливците разумът трябва да господства над всичко. След 20 минути вече бях в офиса на партията "Напред,

Русия!". Наложих се около час да чакам Куракин, който изнасяше доклад на някакво съвещание. Дложих за срещите с Удоичкин и Покорни. Той почти не ме слушаше, през цялото време говореше по телефона, но в някакъв момент ме спря: "Слушай, Василий, тези стонове на страдащите изобщо не ме интересуват. Ако Удоичкин откаже да плаща нашите сметки – ще ликвидираме бизнеса му. Разговорът тук е кратък. Пред нашата врата има опашка от такива типове. Не ние ги търсим, а те самите ни молят да вземем капитални кредити изборите. Да, така е! Предложението на фашистите е интересно. За да смачаме окончателно Паренато, необходимо е да доплатим исканата сума. Разполагам с малко време, така че слушай: без мое обаждане отивай сам при Удоичкин и поискай пари за партията "Национално недоволство". Ако той откаже, кажи му, че Куракин е заплашил бизнеса му с ликвидирание. Уверен съм, че той ще ти даде необходимата сума. Парите ще откараш в офиса на фашистите. Това е всичко по този

въпрос. След това ще се отбиеш в печатница "Основен инстинкт" – намира се на Пресня, – ще вземеш от тях 70 000 листовки в подкрепа на Паренато и 35 000 долара като благодарност за получената поръчка. Производството на листовките заплаща наш спонсор, тръстовата компания "Мамон". Всичко това ще предадеш в консултантската фирма "Ямин и дъщери". Те поеха задължението в неделя сутринта да разлепят тези листовки върху предните стъкла на автомобилите от целия окръг. Листовките са със специално лепило, просто така не могат да бъдат скъсани. Нужен е адски труд. Така че нашият конкурент Паренато ще заседадне задълго в търлото на избирателите. След това ще отидеш при Горпинин, шофьорът знае адреса. Ще вземеш от него пакет взрив и ще го доотавиш за началото на срещата с избирателите на партия "Роден край". Срещата ще се проведе в зала "Русия". Там ще го предадеш на Рилбойщиков – ти трябва да го познаваш, той често се навърта в 14-и кабинет. Ще му

напомниш, че трябва да взриви пакета около 15 минути след началото на срещата. Не се вълнувай, този пакет няма общо с истинска бомба. Това е специален газ: така вони, все едно че всички са спуснати с главата надолу в яма с лайна. След минута всички ще се разбягат. Срещата ще бъде провалена. Главовете на техните избиратели ще се окажат по-малко от нашите. А сега тръгвай. Аз трябва да заминавам. Утре сутринта ще доложим". Излязох от кабинета, спуснах се в моята стаячка и седнах на стола: "Нима това е типичният *им* начин на живот? И това ли е политическата *им* етика? Имиджът на елитното съсловие? Колкото е по-високо е кастата, толкова по-безобразен е моралът ѝ! Колкото по-богати са новите руснаци, толкова по-аморални са *техните* постъпки. Дори в затворите и лагерите не съм се срещал с такава вероломство! Трябва да избягам от *тях*. Незабавно трябва да се скрия в самотата си". Съблякох от себе си модния костюм чуждестранно производство, развързах връзката,

разкопчав ризата, смъкнах обувките си и облегчено въздъхнах. Възроди се усещането, че съм се върнал към обичайната, макар и временна среда. Стремехът към нов пътливовски живот ме обхващаше все по-тътно. Но вътрешният глас ме успокояваше: "Почакай, Караманов! Трябва да потърпиш още малко! Скоро, много скоро всичко ще започне". Със самоуверена походка, преизпълнен от решимост да действам по-нататък, да престъпи всички граници на позволеното, но да постигна своето, аз завинаги изоставих офиса на партията "Напред, Русия!". По пътя към своята колибка аз изведнъж си спомних, че мислех известно време да прекарам сред учените, за да проведя допълнителни експерименти. Какво ново ще ми дадат те? И каква наука да избира? Бяха ми необходими един-два епизода от общуване с учени човече, за да разбера ползността *им* в моята програма. Да отида при математиците? Това е неопределено и дълго. Да се обърна към физиците? В честството на експерт по "еднообразие на кон-

цепиите на несиметричния сензор на полето" или друга тема? При солидните физици трябва да се оформи специален пропуск за *техните* центрове. Това може да се проточи месеци. А аз нямам право да си губя времето. Да почукам при тенетиците? Страхувам се, че *те* са изключително консервативни, мога да се окажа в блато, от което няма да бъде така просто да се измъкна, и отново ще трябва доста време. Да се обърна към биолозите, химиците, икономистите? Икономистите са най-мобилни. И към тях не е нужно да се обръщам пряко: избираш статистика от компютъра, вземаш молива и анализът е готов! Сета е началото на април 2004 г. Следователно статистическото ведомство вече разполага с цифрите за 2003 г. Ето и темата: "Анализ на икономическото развитие на Русия през 2003 г." Написвам научно съчинение, отивам в изследователските институти, предлагам го за обсъждане. Установявам контакт! Именно той ми е нужен! Значи, могат да бъдат изучени *техните* особености и сте-

пен на полезност при създаването на нов букет от гени. Е, отначало, много бързо се ориентирам. Утре ще започна да работя. Ще вляза в интернетната библиотечна зала и ще започна да преглеждам динамиката на показателите, за да тръпкам материал за статия. С тези мисли стигнах до моята колибка в Староватанковския переулок и се тръшнах върху дюшека, като усещах облекчение от това, че така бързо скъсах със съсловното на политическите интриганти. Тук ми хрумна, че сред всички слоеве на обществото професията на дворника е най-независима. Впрочем, нямах право да правя такова умозаключение, тъй като не познавах нито един от колегите по почистването на дворовете и улиците. След това мислите ми започнаха да се разпилват, като се преобразуваха в не съмсем ясни, кратки, призрачни видения. Около мен се възцари пустота. Най-накрая ясно видях помийна яма и някакъв непознат, напорист глас ми започна да звучи: "Хайде, рижия, започвай!" "Какво ли има предвид" – помислих аз. Гласът през това

време продължаваше: "Докато не почишти този триметров кладенец, няма да видиш пугливовското царство!". Отначало се обърках, но много бързо дойдох на себе си. "С какво ме плаши той? Все пак аз не съм човек, не се страхувам от работа. Триметрова яма? Е, колко време ще ми е необходимо? Два часа, три, пет? В името на биологическия прогрес съм готов на всичко! Ако това е въпросът, то дори сто години ще я чистя!" Дълбоката пугливовска съсредоточеност ми позволяваше да работя хазартно, напористо. Отдясно и отляво край мен растяха планините от човешки изпращания. Миризматата беше задушаваща. Изглеждаше, че бе изминала не една година, а нивото на ланата в ямата не намаляваше. То нарастваше. И непознатият глас изчезна, и никакви хора не се миркаха наоколо, а аз продължавах и продължавах да работя. Най-накрая, като се оказах до кръста в плака, аз се замислих: Защо ми беше напращан този сифовски труд? Що за намек е това? Дали някой не ми изпраща сигнал, че светът на пу-

тивловци никога няма да настъпи? Глупост! *Нашето* време ще настъпи задължително! Само при *тях* нищо няма да се получи! По това време вече бях до шия в лайната. От хоризонт до хоризонт във всички посоки се простираше море от вонящи шлаки. За да продължа борбата и докажа на всички и преди всичко на самия себе си, *чесосмісус* – това е новият еволюционен етап в развитието на разум, аз започнах да пувам. Стремително и въодушевено! Със смърдящата стихия се борих доста дълго: денят и нощта хилиди пъти се сменяха. Но силите ми изобщо не ме напуснаха. Нещо повече, те нарастваха. Когато аз, най-накрая, видях на западния хоризонт гълъбова лентичка, отначало си помислих, че това е мираж. Но колкото повече се приближавах към тази полоса, започнах да чувам шум на вълни, красящи на чайки, устатих солени брыз на морето. Вече виждах прозрачната, изпълнена със слънце вода, нирата на делфините, полетът на летящите риби. “Какво е това – помислих си аз, – къде е

истинската граница между фекалните човешки и райските гори на путивловците? Нима между отиващия си и идващия биологичен вид не съществува никаква твърда граница? Завършва жълтата отварителна течна маса – и буквално веднага на това място започва прекрасният свят на путивловците? Значи, между нас няма дори една крачка? Нима съм толкова близо до хората? Та нали няма никаква междинна линия, където в мъглата течност биха се смесили двата вида – *homo sapiens* и *homo sompiscus* , където би се появила порода, изгубила някои черти на човешките, но не успяла все още да придобие в цялата им плътнота белезите на путивловците. Известно е, че между магарето и коня съществуват мулета, между тайгата и тундрата – лесотундра, между рибите и млекопитаещите – земноводни, между деня и нощта – здрач. Защо нищо не съществува между кроманьонците и путивловците? Но между неандерталците и кроманьонците също нищо не е имало! Две хиляди години те са съществували заедно, а

след това неандерталците са измерли. За да се сътворят истински путинловци от хората, вероятно ще бъдат необходими хиляда години. Как да се справя сам с всичко това, ако главният въпрос — значително увеличаване на продължителността на живота — не е решен? Просто няма да успей! Например, за да се добере пакът от Путинъв до Владивосток, ще са му необходими хилядолетия. Хайде, Караманов, точно да изчислим: между тези градове разстоянието е 8 000 километра, т.е. 8 000 000 метра. Домашният пак на ден преодолява 10, най-много 20 метра. Във всеки вариант, за да преодолее този път, той ще загуби от 1100 до 2200 години. Така е и при мен — откъде да взема такъв ресурс от време? Остава ми само едно: да реша проблема за безсмъртието. Как, сам? Да! Все още сам. Та аз съвсем сам в рамките, както ми се струва, на цяла вечност съм преодолявал човешките фекалии и въпреки всичко съм се добрал до Путинъвския океан! И не съм чувствал през цялото време никаква помощ от homo sapiens.

В бъдещото общество хората абсолютно няма да бъдат потърсени. Аз пръв ще поставя пред *тях* бариера. *Те* не са в състояние да възприемат предизвикателството на еволюцията!... Но пакът все пак може да бъде сложен в кибортена кутийка и да бъде доставен със самолет във Владивосток. За това ще бъдат необходими не повече от 10 часа! Тоест аз мога да използвам най-новите технологии за ускоряване на мутационните процеси и да получа безсмъртие още докато съм жив. Но само за себе си ли? Разбира се, никой от *тях* там не ми е нужен! Но съществуват живи масови учени, чиято книги аз чета с удоволствие: Джеймс Уотсън, Виктор Маккусик, Джоузеф Стиглиц, Иля Пригожин, Робърт Мъртън, Леонид Корочкин, Алексей Абрикосов, Юрий Алтухов и още десетки, стотици хора. Как да постъпя с *тях* ? Да се възхищавам от мислите *им* , но да не забелязвам отсъствието *им* ? Да *ги* изпращам във вечното Нищо без капчица съжаление, без да скърбя за тяхната загуба?”. Тук в мен отново се про-

буди гласът на сърцето, което съвсем не беше по пътливовски: трябва да се намери ком-промисно решение на този изключително тежък въпрос... Къде е обаче бреът? Накъде да плавам? Още колко ми остава? Или за да стана истински пътливовец, отначало ми е необходимо да се превърна в същество, което живее под водата? Впрочем, от тази неочаквана мисъл аз изобщо не се уплаших, дори се усмихнах, и си помислих: а от кого тогава да извайвам *cosmicus*? Наоколо няма друг материал, освен мен самия. Дали само от Василий Караманов? Ако обстоятелствата ме принуждават, то аз с удоволствие приемам предизвикателството! Продължавах да плувам по лазурната повърхност на морето, но брат отникъде не се показваше. Но аз не исках никакво утешение, на мен ми харесваше да съм сам в безкрайните простори на океана. Мечтаех да покоря тази сивеща бездна, да стана неин интелектуален стопанин. Трябва да се отбележи, че пътливовецът Василий Караманов никога не е мечтал за материално бла-

гополучие. Парите, ценностите, другата собственост изобщо не ме интересуваше. Ако се бях отказал от живенето си в Москва или в който и да е друг град, нямаше да имам с какво да се снабдявам: жилища, напълнени с аксесоари на комфорта, аз намах и никога не съм се стремил да имам. Комфорт не ми беше нужен. Аскетичната обстановка в колибата ми способстваше на вечния стремеж към самотата, като ме подтикваше към чисто пътливовски размисли. Впрочем, каквото и да би било величие, освен величието на разума, за мен беше анахронизъм. Какво е това разкош и почит за *cosmicus*? Всичко това можеше да предизвика възторг само у мой примитивен братовчед. Стремехът към моя примитивен братовчед. Стремехът към тях не е задължен в нашия генен ансамбъл: тогава с какво можем да се гордеем? И още: именно по това време аз открих в себе си съвсем феноменална способност – нищо да не им. Пиех водата от океана, тя съвсем не беше солена. И нищо друго не исках. Това обстоятелство ме радваше: спомних си моите съображения

относно това, че пътиловецът трябва да бъде рентабилен, и чрез собствения си пример почувствах как тези съображения се реализират. Друго обстоителство още повече ме удовлетворяваше: през целия си живот мечтах за пълна самота – и я получих! Пълна! Безкрайна! Не успях да помисля за това, тъй като звънна будилникът. Събудих се с нежелание, насила отворих очи, усмихнах се, че всичко, което възприемах за действителност, е било само сън. Мислите ми продължаваха да се проясняват, аз напълно се събудих, облякох се, закусих и тръгнах да работя. Докато почиствах двора на музея, аз си спомних за своето решение да подготвя анализ на състоянието на руската икономика. И почувствах каква обърканост: този проект в действителността ли бе замислен или насън? Ясен отговор на този въпрос никъде не намирах. „Размътвяне на паметта? Какво ново нещо става в мота глава?“. След като завърших почистването, върнах се в пристройката, измий се, преоблякох се и тръгнах към Държавна-

та библиотека. Озаглавих своя труд така: „Руската икономика в ментемето на грешките“. За две седмици напълно потънах в него: настойчиво се запознавах със статистиката, анализирах цифрите, размишлявах за хода на реформите, за възможността на административно преустройство. След всичко това събрах многочислени материали, които ми даваха възможност, без да напускам колибата си, през цялото ми свободно от работа време да набирам на старичкият си компютър своята статия. Икономическа аналитика и няколко публицистични мисли лежах в основата на моя материал. В него не се съдържаше нищо особено показателно или впечатляващо. Това бяха мисли на независим изследовател, обективни и безкомпромисни, каквито така не достигат на съвременна Русия. Когато завърших изследването си, купих пакет хартия – с интернет не разполагах – и реших да обиколя адресите на научно-изследователските институти и редакциите на вестниците. Изключително много ме интересуваше как

ше оценят труда на пътливовеща столичните експерти. Редакциите на повечето столични вестници се намираха в самия център на града, т.е. редом с музея на Валентин Серов. Потрибваша ми само 15 минути, за да стигна пеш до "Вести". На входа на редакцията ме спря охраната. "Вие при кого отивате?" "При редактора" – отговорих аз. "При самия Михаил Божокин? Имате ли уговорка?" "Не. Аз тук никога не познавам. Донесъл съм икономическа статия. Искам да я предложа на вестника". "А, тогава вървете при телефона. Номерът на централата е написан на панела". Набрах посочения номер. Женски глас ме посъветва да оставя материала на пропука. "Аз сама ще слеза и ще го взема. Обадете се след два дни" – каза тя. След това тръгнах към "Столични новини", чиято редакция се намираще срещу вестник "Вести". След това посетих редакциите и на другите централни вестници. Нито един от сътрудниците на редакциите не пожела да се срещне с мен лично. Всеки предлагаше единствено варианта

на "Вести": да оставя статията на пропука. "Те вероятно си мислят, че там могат да публикуват Василий Караманов, един неизвестен автор?" – мръкаше се в главата ми. На следващия ден потеглих към Института по икономика, а след това – в Научноизследователския финансов институт, след него – в Института за световна икономика, а към края на работния ден – в Института за икономика на преходния период. Опитите да установя контакт с научните сътрудници в тези центрове се оказаха изобщо нулеви. Телефонният разговор обикновено траеше много кратко. Едва успявах да кажа: "Добър ден, потвърдил съм аналитична статия за състоянието на руската икономика и бих искал да Ви я покажа" – и веднага чувах кратък коментар: "При нас написването на рецензии е платена услуга: една страница струва 20 долара. За прочитането на една Ваша страница вземаме два долара. Започнете разговора от нещо друго: съгласен ли сте с нашите тарифи, какъв е обемът на Вашия текст". Аз заеквах, тъй като изоб-

що не знаех какво да отговоря на такъв неочакван въпрос. Честно казано, дори не поздизирах, че за влизане в научните кръгове трябва да се плаща! С това разговорът ни завършваше... Страната, в която живеех, все повече ме оторчаваше, и аз съжаляхах, че не могла за миг да променя обкръжаващия ме свят. Като се връщах бавно в своята дворнишка колибка, аз отново си мислех за това, че днес човешките се намират в състояние на най-дълбока криза. Тук не става дума за морал – очаква *ми* биологична катастрофа! След няколко дни позвъних във "Вести". Познатият женски глас небрежно подхвърли: "А, Караманов, прочетохте Вашата статия. Но тя е от ромна – 15 страници. Това е цяла страница на вестника! За страница ние вземаме 30, дори 50 000 долара. Говорих с редактора, той е съгласен да я публикуваме за 12 000 долара. Донесете парите в брой – след два дни материалът ще бъде публикуван. Аю, още ли сте на телефона?". Потресен, затворих телефона. Какво толкова съм написал, че за публику-

ването му трябва да бъде заплатен такъв огромен капитал? Да не би това да е реклама на стоките на *cosmicos*? Или пък между редовете *те* са прочели, че вземам хонорар за опитивляване? И този хонорар се изчислява с петзначни доларови цифри? Започнах да си спомням някои абзаци от моя материал, за да се опитам да разбера в какво се крие загадката. "Никаква тайна съблазън или зли умисъл да анализирам състоянието на руската икономика на съвременния етап при мен няма. Мотивът, който ме принуждава за пръв път да обвърна вниманието ви на най-грубитте грешки в икономическата политика на властта, може да бъде открит в гражданското ми чувство, в онова състояние на ума и сърцето, към което, макар и бавно, стигат руснаците. В това чувство прозира духът на добродетелта и болката за съдбата на нацията". Нима за такива редове вестникарите получават пари? Може би за друг абзац те са решили да определят цена: "Русия преживява най-жестоката криза. Ние започ-

нахме малко да четем, забравяме за Гогол, Достоевски, Толстой. Ние не искаме да чуваме за Чайковски, Мусоргски, Шостакович. Престанаме да се възхиждаме от платната на Брулоу, Верещагин, Левитан. Ние вече не си спомняме такива велики имена като Павлов, Ландау, Вавилов, Там. Ние повече не искаме да знаем за Карамзин, Соловьев, Ключевски. Ние се уверихме, че руският дух се нуждае само от по-култура, по-политика, по-наука, по-икономика. Че всичко акادمично и вечно е ередно за нас, както студът за младите издънки. Но как след всичко това може сериозно да се говори, че ние живеем в независима, богата страна?" Дали пък именно тази открита мисъл не ги е подтикнала да искат долари? Съвременна Русия е сменила съществуващия от векове ред: по-рано експертите получаваха хонорари за своите трудове – сега те по всяка вероятност се облагат с тежки, непосилни данъци за правото да изказват мислите си. Какво е това – признак за разцвета на нова цивилизация или

на нейния упадък? Впрочем, възможно е богатата да е в това, че в аналитична статия съм включил пасажки, които явно не са от лексикона на учените-икономисти. Редакцията по всяка вероятност би имала друга позиция, ако целият текст изглеждала така: "Ако разгледаме динамиката на промишленото производство в териториален разрез, то могат да бъдат открити изключително поразителни явления. По-голямата част от прираста на промишленото производство се осигурява в районите за добив на нефт и газ, при производството на метали в Москва и Петербург. Столицата обезпечава с повече от 40% ръста на промишлеността в страната. Между другото, в Москва най-бързо се развиват отраслите, свързани с нефтената промишленост – нефтохимия, фармакология, нефтено машиностроене" Прирастът на промишлеността в Петербург с 26% е осъществен за сметка на големите военни поръчки по експортни сделки. В абсолютното мнозинство от регионите

на Русия се наблюдава стагнация на производството. Страната все повече и повече се превръща в нефтено Елдорато от типа на Венецуела и Нигерия, където извън пределите на столицата и нефтените региони госява безпросветна нищета^{*}. Никак не можеш да разбереш смисъла на тарифата: 12 000 долара. Какъв смисъл има ученият да заплаща такива пари, за да публикува статия във всекидневни вестниче? Тук си спомниш още един абзац и си помислиш: изглежда, че в Русия за критика на правителствения курс авторите плащат на вестникарите. Например, именно този пасаж би могъл да породи у редакторите на "Вестни" жаждата към печалба: "Обемът на ГКО-ОФЗ^{*} в края на 2003 г. съставлява около 30 милиарда долара. При запазване на съвременните тенденции към увеличаване темповете на емисии ГКО-ОФЗ тяхната пирами-

^{*} ГКО – държавни краткосрочни облигации, ОФЗ – облигации за федерален заем – бел. прев.

да само след четири години ще прерастава 1,5 пъти пирамидата, създадена преди дефлацията в средата на 1998 г. Дефлацията и нейните разрушителни последици за икономиката вече са забравени от правителството. Най-поразителното е, че никаква необходимост от създаване на нова пирамида от държавни ценни книжа не съществува. През 1994–1998 г. вече нарастващата емисия от ГКО-ОФЗ беше мотивирана от чиновниците като средство, необходимо за покриването на растящия дефицит на федералния бюджет. Но тези времена отминаха. От година на година бюджетът се свързва с изтичане. Защо тогава е необходимо да се изгражда нова финансов пирамида, като се увеличава вътрешния дълг? Никакъв отговор на този въпрос правителството не дава^{*}. След като успокоих себе си, че *техничият* свят е пълен с византийски тайни и парадокси, аз с още по-голяма предпазливост позвъних в "Столични новини". Някой си Токучаев започна да разказва за фи-

нансови проблеми, за неясното бъдеще на вестника. Побързах да затвора телефона и си помислих: постъпих правилно, като прекъснах разговора. Щеше да ми бъде неприятно пак да чуя комерческо предложение. Възможно бе и това да не се случи, но защо трябва да ми разказват за проблемите в редакцията кухня? В другите вестници реших да не се обаждам. И като се съди по това, че могат материал "Руската икономика в ментемто на грешките" не беше публикуван никъде, аз съм постъпил разумно. Моят труд предизвика само финансов интерес: всички искаха долари. В резултат на експеримента с учените и вестниците разбрах вече окончателно: културната криза е само външна проява на генетическото разпадане на хората. Опитът ми "ходене сред хората" завърши без резултат. По-точно, той започна от желанието да разбера може ли нещо полезно да бъде намерено у *них* за пътивловците. Но цялата практика на общуване със света *им* убедително доказа, че "нещо полезно" при *них* няма или почти

няма. Тук неизвестно защо си спомних Хербершайн: "При руснаците се спазват удивителни церемонии: човек с не особено голямо богатство не може да влиза на кон през вратата в дома на някой велможа. За бедните и неизвестни хора достъпът даже до обикновените дворяни е труден: те доста рядко се показват пред публиката с цел да запазят повече тежест и уважение към себе си". Тези наблюдения имат 200-годишна давност. Но човекът както преди, така и сега не принадлежи на самия себе си, той е заложник на своята генна архитектура. Наистина, те притежават още някои тайни, но в основни линии всичко е разбираемо и вече нищо не предизвиква у мен жаждата на познанието. Само на един въпрос аз не можах да намеря отговор: как да постъпи с авторите на забележителни книги, от които мисли се възхищавам? Но тук неочаквано предположение ме извади от равновесие: "Да, може пък и другите хора да разполагат с немалко количество интересни мисли, просто битът *им* е отвратителен".

Всичко това водеше до елементарен извод: съществува огромна пропаст между гена, отговорен за мислителния процес, и гена, който определя линията на поведение. Вероятно точно тук е закодиран *техният* непреодолен порок: мисълта постоянно е в противоборство с чувството. Заради противодействието на сърцето разумът не е в състояние натъглено да се разкрие, да покаже своята мощ. Той изглежда като под клин, сърдечните флуиди пречат на неговото изпитане. Моят задача е да премахна този порочен код. Да, да, именно от това трябва да започна! На следващия ден се събудих с твърдото намерение да пристъпя към своята главна работа. Това желание беше отдавнашно, но, честно казано, по-рано съм не разбирах от какво именно да започна. Къде да забия първия гвоздей? И тук съм немислено очаквана идея ми дойде наум: необходимо е съдебно разследване, в което да бъдат проанализирани всички "за" и "против". Но за какво да правя всичко това, запитах веднага изпашено себе си, ако цялата програ-

ма за опутивляване на човешките е заложена само в моето съзнание? Кой ще се яви като ищел, ако за това никой не знае и не може да знае? Мога сам да се окажа такъв – под псевдоним и в човешки облик. А адвокат? Аз сам ще бъда – в адвокатска мантия. А прокурор? Ще наляна върху себе си униформата на прокурор с пагони. А съдия? Аз самият, в сива перука с къдрици ще се разположа в креслото с висока обтеглка. Но кой ще бъде свидетел? Самият аз ще стана участник милиционер, който наблюдава през ключовата дупка всички събития. А кой ще бъде обвиняем? Отново пак самият аз с китайския костюм и вьетнамски обувки! Кога ще започне процесът? Веднага! Ще премега за последен път улици, ще се преоблека – и моята бърлога в Староватанковския переулок ще стане място за съдилище. Всичките шестима участници изведнъж започнаха да аплодират, да се усмихват, сладко да се целуват, все едно че само са очаквали това решение. Изглеждаше, че те изобщо са забравили, че съществуват само в

место въображение. Ето ти на! Превърни плодовете на въобръжението си в човечи – *те* веднага започват да декларират своите права. Но Василий Караманов ще намери начин да се справи с вас! Аз бях уверен, че за моето изследване е необходим правен статус. За приемането на окончателна концепция – решение на съда! За смелите решителни действия – присъда! За да не посмее никой никога да ме нарече парвеню! Да каже, че съм си измислил дявол знае какво и неистово работя с вариантите на мутациите, че кръстосвам абсурдното, смесвам несъвместимото, сливам в единен коктейл зловонното и блатоуханното, най-чистото и заразно. Аз дори започнах по-бързо да почиствам улиците, за да мога по-бързо да се изправа пред съда. Трябваше да се бърза! Най-накрая всичко стана разбираемо, всичко се подреди в логическа линия и съзнанието ми се успокои. Предпипните търсения на собственото аз намериха, така да се каже, покой, от който аз така се нуждаех от самото си детство. Бързах

за съда, но се чувствах напълно спокоен. Бях уверен, че днешният ден ще приключи моите мъчителни търсения, ще даде мощен импулс за развитието на делото на целия ми живот. Нека никой не се съмнява: аз, обвиняемият, имам какво да кажа! Но бях готов да чуя и упреци. Дори обвинения. Влязох тиешком в своята пристройка, бързо се съблякох, измих ръцете и лицето си над умивалника, облякох чиста риза, костюм, вчесах рижата си коса и гръмко, тържествено обях: “Стани! Съдът идва!”. Всички наскочаха от местата си. От този миг аз вече с цялото си същество приналягах на съдебния процес. Вярвах, че за питащите и отговарящите съществува само една единица за измерване – потокът мутации. Изравнява се генната архитектура – и всички правови и морално-етически съставки завинати потъват в съзнанието. Прокурортът лениво се надигна, прозина се, пак седна зад бюрото и продължи да чете списание “Червеният площад”. Съдния, разположил се в креслото с висока облегалка, пръв

взе думата: "Уважаеми господа! Днес в нашия съд ще се гледа делото по иска на гражданина на Русия Иван Спесивцев към гражданина на Русия Василий Караманов. Предмет на иска: в съда е постъпило заявление от ищца, Иван Спесивцев, в което той твърди, че господин Караманов Василий самостоятелно, без да притежава за тази дейност държавен лиценз, провежда опити за генетична промяна на човека. Което противоречи на руското законодателство". "Що за псевдоним – Спесивцев? Би могло нещо по-добро да измисля" – мърна се в главата ми. "В тази връзка съдът смята за необходимо – продължи съдията – да изслуша страните по същността на въпроса. Заповядайте, господин Спесивцев, имате думата". Гледах ръцете на съдията, които местеха по зеленото сухо на масата лупа с дълга костена дръжка, и се стараех да вървам в разума на моите примитивни братовчеди. Но ищецът изглеждаше доста озадячен. Той приличаше като две капки вода на ограничен столбилен чиновник. На същия то-

зи бюрократ, който властва над целия руски бит. Неговият трескав полет издаваше рушветчицата, който още не е определил какво тук може да получи. Впрочем, той не протака дълго: изглежда, че беше напипал жилата, ободри се и започна направо по същество: "Разполагам с данни, че Василий Караманов от най-ранното си детство е започнал да мрази хората, неизвестно по какви причини е започнал да смята себе си за свръхсъщество, което е нарекъл "путьловец", или cosmicus, и е посветил целия си живот на търсенето на мутационни формули, за да може, без да иска разрешение от руското правителство, да пристъпи към промяна на генетичния модел на нашите съграждани. В своята частна лаборатория в Староваганковския переулок в най-близко време господин Караманов иска да придаде на този процес интензивна динамика. Аз като субект на руското право съм категорично против това амбициозно псевдонаучно покушение над човека. Моля съдът да забрани на господин Караманов да се

намесва в генната структура на хората. За тази дейност в Русия съществуват многочислени научни центрове: Институтът за биология на гена "Вавилов" и Институтът по обща генетика на РАН РФ*, Институтът по генетика и селекция на микроорганизмите, други изследователски учреждения. Но какво ново в генетиката могат да ни дадат търсенията на старателния московски дворник? Провинциалист дори без средно образование? Всичко, с което той иска да се занимава, е смъртоносно за нас. Повтарям: смъртоносно, господа! Най-добре е и по-нататък да мете своята територия. Да мие подовете в мюзеза на Валентин Серов. Там ползата от него ще бъде много по-голяма. Той вече е усвоил професията, придобил е сръчност, вече има стаж, получава премиялни. Той трябва да бъде изпратен на почивка. Нека да замине в Анапа. Морският въздух бързо ще прочисти

* Руската академия на науките на Руската федерация – *бел. прев.*

замърсения му мозък. Така, както обущарят е без обувки, така и дворникът е с боклук в главата! На това място ищепът се разсмя – виж, измислих удачно сравнение! – Отпусъкът даже му се полата според трудовото законодателство. А той го нарушава. През цялото време на работата си като чистач нито един път не се е възползвал от отпуска си. Музеят трябва да бъде глобен! За нарушаване на закона всеки стопански субект трябва да си плаща! А той след почивката си трябва да се върне на своята работа, да се ожени, да си купи жилище, да отглежда деца и да си живее като приличен човек. Моля да му бъде забранено дори да мисли за този съвсем глупав, античовешки проект. Той какво, решил е да се надсмива над *нас*? И кой? Дворникът? Стакива чудаци нашата Русия е препълнена. Всички прекрасно знаят, че глупакът все пак е слабоумен независимо от това каква е неговата странност. Всички те завършват живота си или в затвора, или с ужасен алкохолизъм, или с неизлечимо психическо раз-

стройство. Ваша чест! Заедно с Вас аз искам да спася този скромен, безобиден човек и добър работник от порочната му, нагудничава идея. Впрочем, ако му се предостави свобода и се обезпечи с правна норма – той може да издави всички! Няма да пожали нито децата, нито старците! Ако моето дълбоко убеждение заслужава Вашето внимание, господин съдия, то аз заявявам: Караманов е изключително опасен за руското общество. Искам да наложите съдебна забрана върху неговите изследвания. Това е всичко, завърших”. Възцари се тишина. Изглеждаше, че всеки проверява в паметта си най-убедителните аргументи. *Те* повече приличаха на персонижи от романите на Лев Толстой и Михаил Булгаков, отколкото бяха плод на моето въображение. Прокурорът, като се оглеждаше настрани, старателно, дори никак си настойчиво издихваше пръхута от сакоето си и бъркаше с пръст в ухото си. Като изписваше прилежно, старателно всяка буква, адвокатът записваше в бележника си вероятно текста на

своето изказване или редактираше репликите, които искаше да хвърли в лицето на участниците в процеса, като гледаше при това към тях с нескрита злоба. Милиционерът, точно обратно, бе затворил пътните си с блаженство очи, като явно показваше, че изпитва най-приятни усещания. Изглеждаше, че всичко, което става в съда, не го засяга. Но това не беше истина: дясната ръка на участковия инспектор се намираше под масата и той показваше среден пръст на адвоката. Съдията, като чукаше с показалеца по лявата си буза, размишляваше. Той се стареше да изглежда спокоен и мъдър, както подобава на първото лице в съда, и в основни линии мълчеше. Неговото скучно изражение ме караше да бъда внимателен. “Нима той не разбира какъв вулкан бушува в негово съзнание!”, Най-накрая той хвърли към мен остър поглед, сякаш си спомни, и заяви: “Думата се предоставя на обвиняемия. Моля Ви, господин Караманов. Какво ще кажете по същността на иска?” “Ваша чест, ще започна от глав-

ното: аз не крия нито от съда, нито от руската общественост, че вече отдавна оформям в мислите си идея за по-бързото генетично изменение на човека. За това аз имам множество причини”. “Вие нямате никакво право да говорите като Господ Бог или президент на страната! Вие сте дворник, Караманов! Протестирам! Обвиняемият няма право да прави заявление от такъв род – че, виждате ли, той има причини да промени рода човешки. Подобни публични изказвания могат да бъдат оценени като оскърбление на съда!” – прекъсна ме прокурорът. “Ваша чест – скочи адвокатът, – или ние ще дадем възможност на господин Караманов да се изкаже, за да се проведе съдебното разследване, или нищо няма да разберем в това объркано дело”. “Съгласен съм! – каза съдията. – Обвиняеми, продължавайте”. Потлегнах към милиционер-а: изпод масата, както и по-рано, към адвокат-а гледаше средният му пръст. “Какво иска да каже с това? – помислих си аз. – Впрочем, ще видим, процесът е два започва”. Преди мо-

ето изказване исках да подреда мислите си. В главата ми се мяркаха хилиди възможно най-експресивни измислици, една от друга по дръзки, но разумът ми ги разпепеждаше безпристрастно, както опитен режисьор разглежда заснетите кадри, при което веднага бракува ненужното и запазва полезното. За-това аз бях студен в мислите и горещ в аргументите. “Ваша чест, когато учените се занимават с генетичните изменения на селскостопанските продукти – царевица, пшеница, соя, захарно цвекло и т.н., – защо не се чува протестът на обществото? Защо то мълчи? И не просто мълчи, а използва свободно тези продукти в своето рационално хранене? Какво *ги* е накарало да се решат на такава безпрецедентна постъпка в историята на цивилизацията – да променят генетиката на житните растения, на плодовете и зеленчуците, които се е оформила не за хиляда години? И какво, измени ли се е вкусът на хляба? Картофът загуби ли способността си да бъде сварен? От цвеклото стана ли невъзможно да се

получава захар? А от рапицата сета не може ли да се добива олио? Какво, да не би пчелите да не събират мед от нивите с елда? Не! Проблемът е в това, че всичко си остава както порано. Както в далечното минало! В това е и най-голямата ни беда! Ваша чест! След като властта в Русия напълно премина в ръцете на икономистите, човешкият генетичен ансамбъл бе подложен на атаките на безкрайната рентабилност. А повишаването на рентабилността на първо място зависи от нивото на динамиката на търсенето. Колкото по-активно е търсенето – толкова по-малко са загубите и по-висока е рентабилността. По този начин икономическите закони започнаха да деформират генната архитектура на моите примитивни братовчеди. Интелектът *им* започна да се понижава. Халтурата заля основите на биологичния вид. Човеците стават все повече, количеството *им* постоянно нараства, но величината на разума се съкращава. Той става оскъден! Ето в какво е бедата! За да може пшеницата да започне да дава по-

голяма реколта с по-малки загуби, за да може от рапицата на хектар да се прибират не четири, а десет тона, за да може при пресоване от соята да се получава не 43% олио, а 80, те трябва да бъдат генетично модифицирани. Абсолютно същото трябва да се направим и с хората! За да стане човекът рентабилен, за да приеме предизвикателството на висшия разум да усвоява Космоса не с помощта на екрана на телевизора, а самостоятелно, за да бъде интелектът му в състояние да изхрани не само него, семейството му, съотечествениците му, а и още множество гладни и онеправдани, за да яде, пие, диша значително по-малко, да се чувства комфортно при най-невероятните температури, и за да се превърне най-накрая в безсмъртен, т. е. да придобие изключително висока рентабилност – той също трябва да бъде подложен на генетичен ремонт и обновление”. Безкрайните, но приличащи си преплитания на всичко ужасно, човешко, на същата тази омраза, които започна да ме отвращава още в ранното

ми детство, напоследък ме занимаваше още по-малко. "Причината е в това – мислех си аз, – че започнах рядко да размишлявам над *техните* постъпки. След като направих окончателен извод, че *те* се нуждаят от сročната ми намеса, започнах все по-малко да се интересувам от *техния* начин на живот. Диалозата беше поставена и по-нататъшното изучаване на този биологичен вид загуби всякакъв смисъл. Нима ще се намери някой самостоятелен разум, който ще може да спори с мен концептуално, който ще заяви, че земните хора нямат нужда от всичко това, че всичко това е някаква безсмислица. Прегледайте томовете на най-добрите от човешките, вникнете в *техните* мисли, като се абстрахирайте от биологичната действителност. Та тя е толкова лъжлива, развратена до безобразие... Ваша чест! В природата не съществуват инструменти, способни да заглушат мой стремеж да моделаiram нов биологичен вид – *cosmicus*! Нито един съществуващ разум няма да намери доводи, за да ме убеди, че мойт план е преста-

пен, че програмата ми е неизпълнима, че идеята ми е безправствена. Кой от нейните аспекти може да бъде обявен за порочен, ако става дума за усъвършенстването на биологичното същество? За самостоятелност, за ново ниво на разум! Аз говоря за пътливостите, за свърхчовешките, които ще се разселят из цялата Вселена. Хората сами не искат да направят крачка извън пределите на своите възможности. Защо? Ето какво изследвам аз. Изгормозени от гена на търсенето и потреблението, *те* с моята помощ трябва да се освободят от тази крепостна зависимост. За това няма никакви препятствия. Не *им* достига само дръзкото желание, търсенето и увереността в успеха. *Вашият* Вернадски пише: "Номо сарпиенсе е завършено създаване, той не е притежател на свършен мисловен апарат. Той служи като междинно звено в дългата верига от същества, които имат минало и несъмнено ще имат бъдеще!". А Циолковски продължава: "Прогресът на организмите е вървял непрекъснато и не може да

спре с човека". Ако Вие подкрепите моя проект, Ваша чест, то пред Вас ще се покаже далечното бъдеще, и то не неизвестно кога, а сега, днес, по време на Вашия живот. Надавам се на Вас, гордея се с великото си дело – аз завърших". "Да, завършихте ни Вие, млади човече – озадачено забеляза съдията. – Какво може да се каже тук? Смело! Ще се наложи да разследваме иска по-нататък. Картината все още е смътна. Господин прокурор, започнете, имате думата". Прокурорът наду усатни, неохотно се изправи, внимателно огледа всички присъстващи, хвърли някакъв злобен поглед към мен, кръстоса ръце на корема си и започна гръмко: "Господа! Доста често ми се налага по служебни работи да посещавам психиатрични клиники. Много често ми се е налагало да се срещам с душевно болни, които смятат себе си за Моцарт, Наполеон, Хетел, Сталин, за ученици на Христос, на Жириновски! В лицето на господин Караманов ние по-скоро се сблъскваме с подобен случай на маниакално състояние. За да продължи съ-

дебното разследване, аз настоявам да бъде извършена психиатрична експертиза. Ние трябва да знаем дали съдим болен или здрав обвиняем". "Да, прекрасна мисъл – скочи изсичът. – Напълно поддържам прокурора! Нека също така представи справка за доходи-те си". "Ваша чест! – надигна се от масата моят адвокат. – Разполагам със заключение на психиатри, че могат подзащитен е абсолютно здрав. Ще разрешите ли да Ви предоставя този документ?" "Моля, ще го прикрепя към делото. Господин прокурор, завършихте ли?". "Не, не!". "Тогава заповядайте..."

"Всички ние отлично знаем каква е цената на такива справки! Назовете диспансера, който я е издал, и аз ще съобща сумата, която сте заплатили за медицинското заключение. Справката е фалшива! Въпреки това, смятам за необходимо да продължа своята пледоария. И така, пред нас е един млад човек. По документи той е на 33 години, фактически е на 30 и шест от тях е прекарал в затвора. Може ли такъв гражданин да предизвика до-

верieto на съда? Искам да Ви попитам: чувало ли се е такова нещо – обикновен московски дворник да заявява за необходимостта от генетична модификация на рода човешки? А? Задайте този въпрос на който и да е гражданин на нашето Отечество, отговорът ще бъде еднозначен и категоричен: не! Абсурдността, болезнеността на такъв род претенции е очевидна, уважаеми господа! Русия съществува вече повече от 1 000 години, 400 от които е била империя, а тук, в началото на XXI век, някакъв си риж нещастник, макар и висок на ръст и със здраво телосложение, но неграмотен, изведнъж заявява, че желас да унищожи нашите ценности, традиции, религия, фолклор, нашата кухня, в края на краищата! Как ще може да просъществува руският човек без волка, картофи, селюдка? Без пирожки със зеле? Без борш? Пред нас е изверг, господа! Изрод!“ “Протестирам, Ваша чест! Подобна ругателна реч е забранена на съдебните заседания – пак скочи адвокатът. – Прокурорът постоянно нарушава

рамките на процесуалния кодекс“. “Моля Ви, господа! прокурор, да спазвате нормативната лексика. Благодаря! Можете да продължавате!“ “Извинете. Да се върнем към същността на въпроса: гражданинът Караманов изведнъж е замислил да намери начин, за да принуди гражданите на Русия да изчезнат. Опитвал се е с помощта вероятно на някакви тайнствени сили да състари всички до 85 години; имал е намерение благодарение на неизвестни чуждестранни технологии да липси всички жени от способността им да раждат деца; желал е изведнъж, тайно, с непознатата отрова да ликвидира цялото население на родната страна; или пък да обяви стерилизация на всички руски мъже и вместо репродуктивни органи да им имплантира жлезии, които изработват кремове за деликатни улощения. – В залата на съда се раздадоха протестиращи викове, но някой започна да аплодира. – Канел се е да пресели всички в открития Космос, за да могат нашите богати земи да се паднат на други народи. Ако

Караманов не е лишен от разум, ако не е луд, то той действа по някакъв вражески сценарий. Най-вероятно – отвъд океански. Там, в чужбина, още от времето на Иван III, са започнали да хвърлят око на нашите необятни плодородни територии. На нашия черномор, на нашите залежи от нефт и газ, на уралското и колимското злато. Той е шпионин, гостопода, диверсант, марionетка в ръцете на враговете на нашето православно Отечество! А тези обстоятелства утежняват неговите деяния и попадат под ударите на рускии Наказателен кодекс. Ваша чест! Позволних си да не изброя всичките му престъпления. Той е работвал концепции за създаване на ново същество върху биологическата база на човека, плъха и свинята. Искал “да извайва путивловци от плъхове” – тези действия попадат под член 177 “Незаконно предприемачество” и се наказват с лишаване от свобода за срок до пет години. Обвиняемият смята себе си за свръхчовек – пропагандата на тази философия се наказва по член “Расова вражда”. За

да икономисва пари за своите експерименти, той е призовавал да се хвърлят труповете в яма. Тези призови попадат под член 244 “Осквернение на телата на мъртвите и местата на тяхното потребление”. Наказанието предвижда до пет години лишаване от свобода. Караманов е богохулник; той не само че не признава Бога, но и се надсмива над вярващите, неговите изказвания дискриминират, нарушават правата, свободата, интересите на човека. В Наказателния кодекс съществува член 136, който наказва виновните за такива престъпления за срок до пет години. Той желае да бъде забранен великият руски език – езикът, на който са написани най-добрите образци на световната литература, езикът на Достоевски, Толстой, Шолохов, Пушкин. Това деяние се наказва по член 148 “Възпрепятстване осъществяването на правото на свобода на съвестта”. Обвиняемите по този член могат да очакват наказание със срок до три месеца”. Тук исках да възразя, но веднага размислих. “Съдебното гледане ще се прото-

чи до сутринта. Да върви по дяволите – успокоих себе си, – важното е да получа нужната присъда... Ваша чест! – обърнах се аз към съдията. – Разрешете за минута да изляза на чист въздух. Започнах да се задъшвам!” “Не! На никого не е разрешено да напуска залата на заседанието. Останете с нас. Иначе ще бъде принуден да Ви сложа белезници и да поставя охрана!” “Аз много се съмнявам, че той е работил само като дворник – заяви разтревоженият ищец. – Аз съм уверен, че той притежава приличен капитал. Нека си признае къде го крие!” – “Дали той си мисли, че искам да изляза навън, за да проверя непокътнати ли са моите ценности? До какъв абсурд може да ги доведе *тихията* глупост!” – хрумна ми в главата. “Смятам, че известната болезненост в реакциите на моя подзащитен се обяснява с повишената емоционалност на господин прокурора” – скочи пак от мястото си моят защитник. “Моя да не се горещите, уважаеми господин адвокат – намести на главата сивата си перука

съдията. – Аз водя заседанието и няма да позволя да изземвате правата ми”. В залата прозвуча слаб смях. След това някой започна да кашля, а друг подхвърли: “Време е да приключваме с Караманов!”. Няколко гласа изкрещяха: “Продължавайте, на нас все още нищо не ни е ясно!”. В този момент се чу гласът на участвковия милиционер: “Кого съдим ние, господа? Караманов – той е смахнат, и заключението на психиатъра не може да ме убеди в нищо. Аз го наблюдавам вече няколко години. Той изобщо не писе. Не води жени при себе си, с алтернативния пол няма никакви особености взаимоотношения. Такова поведение не може да бъде наречено човешко. Нека да го попитаме самия него: Кой е той? Към каква порода принадлежи? Ще припомня, че законите са написани за гражданите на нашето Отечество, т.е. за руснаците. А той какъв е? Нарича себе си путивловец. А може би трябва да направим запитване до Академията на науките? Нека да пояснит шо за съществува този “путивловец”. Имаме ли право да

прилагаме към него Гражданския или Наказателния кодекс на страната? Та руснаците открай време са известни със своите хуманистични идеали. Може би в рамките на тези традиции всичко е просто до баналност: трябва да го затворим в клетка и да го изложим на Самотьок*, в театъра на зверовете на Наталия Дурова. При нея има предостатъчно от всякакви екзотични животни и те изобщо не желаят да живеят на свобода. Те получават необходимата храна, ветеринарно обслужване, свободно, без административна цензура общуват с посетителите на театъра, законът ги охранява. Какво по-добро може да бъде измислено за същество с неустановен биологичен вид? Но мен чисто човешки ме интересува ето какъв въпрос: Дали Караманов ще тъгува за нещо? За цигари? Аз вече казах: Той не пуши. За жени? Вече бе отбелязано, че те изобщо не го вълнуват. За вода? Той, за съжаление, не пие. За какво ще му

* Садово-Самотечна улица (жаргон) – бел. прев.

скупно на нашия Караманов, а? Искате да мислите, да разсъждавате по псевдонаучни проблеми? Да си мечтаете за края на човечеството ли? Нека си блъска мозъка в металната клетка, какво ще кажете? Лошо ли ще му бъде там? Може да се каже, че са му създадени всички условия за умуване! Освен това, той има богат опит: не една година е прекарал зад решетката. Ваша чест, как Вие се отнасяте към моето предложение да се прекъсне съдебното разследване, за да помолим учените да направят експертиза що за екземпляр е този наш обвиняем? Към кой порода принадлежи? Още повече че аз бързам за баня, вече цяла седмица не съм се къпал. Все на служба! А неговото имущество предайте в нашето отделение на милицията. При нас техническото оборудване не е много добро. "Протестирам! – изкрещи, като скочи от мястото си, моят адвокат. Личността на подсъдимия е удостоверена с паспорт на Руската федерация с № 45 03 120347 и е потвърдена от трудовата му книжка. Към съдебното дело е прило-

жено свидетелство за раждане на Караманов Василий Данилович, както и много други документи руски образец. Цялото имущество на дворника Караманов е на държавен отчет. Така че няма нищо за предаване” “А компютърът, а лабораторията?” “Моля Ви да останете в рамките на разглеждането – унило заяви съдията. – Сега имате думата, уважаеми защитник. Само моли да говорите по съществото на иска”. В този момент забелязах, че участъковият милиционер е свил под масата пръстите си на двете ръце и показва два средни пръста на адвокатката. “Ваша чест! Уважаеми дами и господа!” – тържествено започна адвокатът. Аз се огледах: в залата нямаше никакви дами. “Защо той прави това? Заучена професионална фраза? Или той знае за какво говори: под мъжките дрехи са скрити женски тела. Ох, при тези човечи винаги можеш да очакваш не особено приятни неща!”. Между другото адвокатът продължаваше: “В Русия около милион от мъжкото население постоинно се намира зад решетките. Но това съв-

сем не означава, че е дошло време изобщо да престанем да ремонтираме затворите и да започнем спешно да строим зоологически градини или театри за вълци, мечки и хищни птици и да поместваме в тях нашите арестанти заедно с дивите животни. – Тук адвокатът погледна към жеста на участъковия милиционер и като врътна нервно главата си, произнесе: – Имам предвид най-вече нашия свидетел. Може да се каже, че той е кандидат за зоологическата градина!” “Протестирам!” – заяви, без да става от мястото си прокурорът. “Тебе самият трябва да изпратят в зоопарка, заедно с твой подзащитен. А аз ще ви нося сухари, ха-ха-ха!” – отвърна милиционерът. “Що за безредие цари в залата. Защитникът, дръжте се прилично, иначе ще се наложи да ви отнема думата! – малко вяло промълви съдията. – Продължавайте, но по-уважително. Редът в залата, впрочем, се отнася за всички! Надавам се, че ме разбирате!”. “Василий Караманов има положителна характеристика от основната си местора-

бота – продължи защитникът. – Работодателът протоколно не е фиксирал нито едно нарушение на трудовото законодателство. Притежавам дори две поощрения. Едното е юбилейно: в навечерието на празнуването на десетилетието от създаването на нова Русия той е получил премия в размер на хиляда рубли. Другото възнаграждение му е връчено по повод оставката на бившия президент на страната. По този повод някои спонсори са дали на всички дворници от централната част на столицата, почистили улиците, по които завинаги е напуснал бившият президент, за да не остане и следа от него, премиални – по три хиляди рубли. В това число е попаднал и господин Караманов. В трудовата му книжка фиксира съответното записване. Моля да бъдат прикрепени към делото справките за липсата на данъчни задължения на обвиняемия. С този документ, надамвам се, незадръжко любовитство на господин ищца ще бъде задоволено. Като се съди по справката от Държавната библиотека, господин Караманов

нов за времето на ретистрацията си е прочел повече от 1 500 тома. Това означава, че за седмица той е прочитал по две-три книги. Авторите, които той избирал за четене, в обикновена библиотека не могат да бъдат نامерени – моля да бъде прикрепен към делото списъкът на тези книги, заверен от администрацията на читалната зала. Караманов е изучавал книги на руски, английски и немски език. От тях 97 автори са водещи генетици в страната и в целия свят, 83 са известни физици, 75 – математици и астрономи, 65 – биолози, 59 – химици, 46 – историци, 37 – философи, 29 – икономисти, 21 – антрополози, 17 – медици-анатоми, 9 – зоолози, 8 – палеонтолози. Прочетени са стотици книги от световната художествена литература, статии от научни списания и академични сборници. Много от горепосочените книги той е поръчвал по няколко пъти. Може ли такъв прилежен читател да бъде смятан за неграмотна личност? За непросветен злодей? За ограничен дворник? Той никога не е криел, че мечтае

да модернизира човешки интелект, физиологическите възможности на homo sapiens. Но, господа, всички ние искаме да виждаме нашите деца по-умни, по-богати, по-здрави от нас! В типината на неговата дворнишка колибка, в самота, която се е превърнала в негов постоянен спътник, той все едно, че е подслушвал нашата мечта и е започнал да мисли по тази тема самостоятелно. Академически! Но всички негови действия са се ограничавали само със създаването на проекти. Той още не е направил нито една конкретна крачка. Като спазващ закона гражданин на своето Отечество той се обръща към съда и ни моли да му разрешим да се занимава с това велико дело на законна основа. Той Ви моли Вас лично, Ваша чест, да му издадете лиценз, за да пристъпи към обновяването на човешкия материал. Той вярва, че при него всичко ще се получи. Той вярва, че на мястото на homo sapiens ще дойде модифицирано същество, cosmicus, лишено от традиционните пороци, от които ние самите никак не можем да се из-

бавим. Нито църквата, нито Конституцията, нито пропагандата на високоправствени идеали дават видими резултати. Помислете си: преди 6 500 години са били създадени Северното и Южното египетско царство, които покъсно се обединяват. Царството е просъществувало около 4 000 години. Фараоните и жреците на древния Египет страстно са мечтаели да възпитат у човека нравственото начало. За 4 000 години, т. е. 40 столетия, 160 поколения, това не им се е удало. Египет се е разпаднал, народът е изчезнал напълно, смесил се е с другите племена и днес не може да бъде намерен. Съществува само един начин: да се реконструират мумиите чрез ДНК. Преди малко повече от хиляда години по тези земи са дошли арабите. Те пак започват да изграждат нова цивилизация – върху същия човешки материал. Защо? Та нали финалът е известен предварително? Преди 5 500 години е било създадено царството Мохенджо-Даро. Неговите управници са мечтаели да създадат велика харапска култура. Мечтаели са

за изкореняването на човешките породи. И какво? Успели са да просъществуват 1 500 години. Петнадесет века, 60 поколения. Нищо не е направено. На тези земи са нахлули арийските племена. Мохенджо-Даро било разгромено, престанало е да съществува, народът му е изчезнал, културата му се е запазила частично във вид на изкопаеми паметници. Преди около 5 000 години между Тигър и Ефрат е било създадено царството Акад. Някои историци смятат, че Едем – райските градини – се е намирал в това процъфтяващо царство. То е просъществувало малко повече от хиляда години. Приблизително на 40 поколения са внушавали ценностите на доброто и нравствеността. Тази изнурителна борба така и не дава резултат. Царството е било разграбено и унищожено. Населението е изчезнало. Преди около 3 500 години е било създадено Урарту. Това царство е просъществувало около 700 години. Намеренията са били същите. Тридесет поколения са се опитвали да разберат истинските ценнос-

ти. Набезите на варварите довеждат до падането на Урарту и до пълното му разрушаване. Далечни потомци на коренното население на Урарту могат да бъдат срещнати само сред дагестанските племена. Съвременниците на Платон са мечтаели да покорят злото. Нищо не се е получило. Злото е станало повече! Гражданите на Римската империя са се опитали да повишат културата на нацията. И това начинание завършва с пълен крах. Нищо не се е получило! Учениците и последователите на Исус Христос – изминали са вече почти 2 000 години – продължават да носят в себе си вярата в чудото на избавлението на човечеството от пороците. И какво? Да не би нещо да са постигнали? Колко книги са написани, за да се подобри нравствеността на човека, колко молитви са прошепнати, колко обреди са извършени в църквите, синагогите, джамииите, колко лекции са прочетени, колко стихове, песни, музика са посветени на тази тема! Какво се е променило в човека? В неговия нравствен статус? В неговата генна

архитектура? В неговия разум? В неговото сърце? Дали той е започнал да спазва закона? Не! Станал е по-хуманен? Не! По-устремен към знанията? Не! Обикнал ли е родът човешки с цялата си душа? Също не! Направили е нещо, което би го приближило към вечния живот? Не! Поискал ли е да се пресели в Космоса? Също не! Станал ли е той по-добър, мечтател, четящ, изучаващ? Не! Не! Не! Не е станал! И ако се съди по състоянието на днешното ниво на цивилизацията, няма да стане! Древните египтяни са били уверени, че са безсмъртни. Гражданите на Мохенджодаро са смятали, че страната им ще бъде неугасваща. Поданиците на Аккад са наричали своята нация неувяхваща. Жителите на Урарту са вярвали, че те са неизбледняващи. Древните гърци са се смятали непреходни, римляните – нетленни. Русяците също са виждали себе си във всички времена. Колко жалко! В тази мисъл, в тази обречена надежда няма нито капка разум. Погледнете в папирусите и пергаментите – те могат да убе-

дят всеки, който притежава разум. И така от времената на древния Египет до наши дни са се сменили 300 поколения. От времето на Атлантида – 600 поколения, на Кроманьон – 2 000 поколения. И никакъв фундаментален резултат! Както и да се старали най-умните, както и да се сражавали войнстващите, както и да са се опитвали най-благородните – нито какъв осезаем резултат няма. Човекът си остава такъв, какъвто е бил на Кармел, в Кроманьон, в земите на Междуречието! Самият биологичен вид не може да измени себе си. Хайде, Ваша чест, да се доверим на Василий Караманов. Може да се каже, че той неслучайно е станал чистач на улици. Той иска да продължи своята дейност на “дворник”, за да избави човечеството от пороците и слабите места на нашата гена архитектура. И в това направление той ще работи по нов начин. Без звания и титли, без отчети във фискалните структури и пред органите на милицията. Нека да му предоставим мандат за изследвания, за творчество, за опит да създа-

де нов биологичен вид – *cognicus*, или пътив-ловец. Всеки от нас чувства в душата си истинската необходимост да усъвършенства себе си. Но без външен гласък това рязко дръпване е невъзможно. Историата на цивилизацията повече от хиляда години доказва простата истина: самите хора не са способни на това! Дискусиата на тази тема сега окончателно е приключена. Обвинението очаква присъдата! Да пристигнем, да влезем, да влетим в епохата на генетиците! Да им връчим властта над нас! Аз лично вярвам, че при Караманов всички ще се получат!“ “Браво, защитник! Те ще ме разберат, ще ми разрешат да действам!“ – мислено го аплодирах аз. В този момент много ми се искаше да вярвам в това. Тук прокурорът демонстративно се прозина, без да прикрива с нищо плътната си с железни коронки уста, лениво вдигна ръка и заяви: “Ваша чест, изобщо не мога да разбера – на съдебно разследване ли присъстваме, или на спектакъл. Позволете ми да кажа няколко думи” “Говорете!“ “Как можем да до-

верим на гражданина Караманов експерименти над руския човек, след като той ни вижда само в негативен план? В неговите възгледи за руснаците има толкова много отрицателно, толкова субективно, че можеш да се чудиш и маеш: как е могъл той да израсне в нашето общество? Известно е, че при нас има и много хубави неща! И прекрасното е значително повече, отколкото целия наносен боклук. Например, той е изоставил работата си в Большой театър, тъй като администратцията не е връчила на главния постановчик подарените му лебеди от цветя. Що за повод? Та това е смешно! А защо той не е обърнал внимание на това, че дирекцията на театъра е създавала всички условия, за да може Юрий Григориев да постави този гениален балет? Да се управлява такъв огромен творчески организъм като Държавния Большой театър, е дело с много грижи, което изисква огромни способности. Защо е останал незабелязан талантът на менажерите, които осигуряват успешната работа на целия колектив? Какво об-

що имат с това фигурите от цветя? В съзнанието на Караманов се е запечатал само този факт, който е доста незначителен. Или например той е осмил кинорежисьора и артиста Михайлов. А защо той не се е поклонил пред неговия необикновен талант? Голяма работа, купил бил осем чифта обувки! Не се знае какво е качеството им! Дали е взел Михайлов дамски обувки за своята дъщеря, или ги е дал на домашната си прислужница, или пък ги е изхвърлил на боклука? Попадали ли са те изобщо в ръцете му или са се озовали в странични хора? А като талантлив човек той просто би могъл да забрави за парите: какво са за него 800 долара? Всеки от нас по-някога забравя, че нещо трябва да бъде върнато. Самият аз често забравям да върна дълга си. Но това не предизвиква у хората никаква агресивна реакция! При случай просто ще ми напомнят. Михайлов е режирал няколко забележителни филма, които са обикнати от нашия зрител. Но за това не е казана нито дума, сякаш че те не съществуват.

вуват. Някак си много тенденциозен е този Караманов! Аз не бих му се доверил да провекда такъв сложен експеримент, за който тук се говори. Или да вземем театъра на Ягуза. Георгий Нелюбов – това е цяла епоха в руското театрално изкуство. Я го гледай, забравил да се изнесат цветята! Дали това е направил той? Може пък пожарникарят да се е намесил? Или охраната? Виждаш ли колко много взривове има в Москва! Преди две седмичи взривиха президента на Чечня! Защо трябва да се носят по театрите архитектурни форми от цветя? Вземи, както и всички наши граждани, букет цветя – и проблеми няма да има! И какво от това, ако той е забравил да бъде изнесена тази чаша от цветя? Той е артист, чашата е могла да му напомни за водка или портвайн! А той може да е приключил с пиенето преди седмича! Не е така просто! Неизвестно е поради какви причини не е осъществено изнасянето на тези мирисливи цветя. Така едностранчиво за руския човек не може да се съди. Разказват ни нез-

начителни епизоди от живота на талантливите хора и веднъга се прави извод: трябва да се промени генетиката на човека. А защо, гражданино Караманов, да не се помисли за изменение на твоя генетичен ансамбъл? Ти си на 30 години. А какво си постигнал? Прочел си някакви си книжки. Върщност написана ли си ти чел или си се зазипвал по студентките? Под полите им? Имаш ли научни трудове, статии в нашия печат, публични лекции? Ти още нищо не си направил в този живот. Твоят работеш инструмент е метлата! Никой не се кани да ти я отнеме! Моля, подобрявай вида на московските улици и дворове. Събирай боклука, засаждай цветя, подстригвай тревата. Впрочем, с тази дейност можеш да се занимаваш не по-малко успешно и когато не си свободен. Затворите и лагерите! Но да се заемаш с такива опасни и безумни проекти като генетичното изменение на руския човек, ние няма да ти дадем! Няма да ти позволим! Впрочем, ако искаш да промениш чужденците — аз веднъга ще отгег-

ля своите катеторични възражения. Дори ще ти дам безплатен съвет: започвай от полициите. Задължително от полициите! Или от латишете! Дали пък те не премахват изучаването на руски език от училищната програма по твоята рецепта? А? Ти мечтаеш за путивлизациа на нашите съотечественици, а те — за латишизациа на всички говорещи на руски език. Между вас има странна връзка. Всичко е доста подозрително! Аз ще моля съда да ти забрани на правовото поле на Русия да се занимаваш с такива фашистки експерименти. Изборът ти не е голям: или декларираш, че се отказваш от твоята идея, или заминаваш в чужбина, или пък получаваш нова присъда и заминаваш в далечна командировка на Северна Двина, за да сечеш дървета. Там са-мият живот ще те застави да забравиш генетиката и кибернетиката! Това е всичко!". Препълнен от собствената си значимост, курортът самодоволно се усмихна, заплаши ме с пръст — така да се каже, внимавай пред мен, немирнико! — и замълча. Възторжени-

ят му вид говореше, че е емоционално превъзбуден. Като оксърбяваше путивловца, прокурорът предаваше на анатема разума: той сякаш го хвърляше в краката си, тыпчеше го и крещеше: "Ние си имаме свой ум, никакъв друг не ни трябва!". Аз мълчах и разсъждавах за друго. Да се следят внимателно всички участници в съдебния процес, се окача не толкова проста работа. Милиционерът постоянно сменяше позите и гримасите си, манипулираше с пръстите си, като правеше с тях тайни знаци и загадъчни фигури. Прокурорът ту се усмихваше, ту недоволно мръщеше челото си, по което се появяваха покоси от бръчки, ту изплашено пулеше очи и клепачите му се докосваха до веждите; целият му вид свидетелстваше, че прокурорът се уличаваше от тщеславие и затова така надутоси виреше носа. Адвокатът постоянно записваше нещо, въпреки, от време на време подскочаше с реплики; понякога той сякаш забравяше какво иска да каже и за дълго време заставаше с отнесен вид. Съдията изглеждаше невъзмутим. Той само обхождаше с очи

лицата на участниците в процеса и внимателно се вглеждаше в тях, понякога дори насочваше към изучавания увеличителното си стъкло, сякаш искаше да разгледа нещо скрито, да разбере, да запомни. След това си правеше бележки и избираше нов обект за изследване. Зад всичко това прозираше приличане на човешко забавление. Но мен тези картинки от бита *им* изобщо не ме развеселяваха; те предизвикваха задълбочения ми интерес най-вече като на главен проектант на путивловците. Като наблюдавах участниците в процеса, аз изведнъж усетих непознати предимения в мен. "Изначалният материал е слаб, ще успея ли да получа путивловец? — мислех си аз. — Стози процес вдигнах толкова много шум... Ами ако нищо не се получи?". Тук към мен се приближи господин Спесивцев и ми прошепна на ухото: "Защо ти е необходимо всичко това? Само не казвай, че е за науката, за рязкото биологично дръпване. Аз не искам да слушам тези празни приказки. Признай си, колко пари може да се заработят, това ще ти осигури подкрепа. Без-

платно не работя. От всяка работа вземам 20%. Ако решиш – дай ми знак. Чакам!”. Цом той се дръпна от мен, моят чувствителен слух улови подхвърлената, вероятно под носа, реплика на ищеца: “А може би той е замислил да открие фирма, за да произвежда някакви фалшиви таблетки и да гребе пари от населението. Нека да заделя проценти” “За какво говори той? – учудих се аз. – От какво да му давам 20%? От обема на генния анализ? А да се предаде? Това е някаква нелепа молба. За какви таблетки говори? Какво става с него?”. Изглеждаше, че никой не възприе сериозно идеите и чувствата, с които се опитах да заразя участниците в процеса. Към мен гледаха само мрачни, иронични, искащи очна на моите примитивни братовчеди. Оформяше се неприятно усещане: или *те* искаха да ме оплюят, или пък да ме използват за някакъв комерчески проект. Припомних си мисълта на Николай Фьодоров за още непълнолетната възраст на homo sapiens. Усмивнах

се: търпимостта на путливовеца ме задължаваше да изслушам целия поток от критика. “Думата се предоставя на главния свидетел – заяви съдията. – Заповядайте, офицерът от милицията, имате думата” “В нашето отделение няма компютър. А престъпността в града расте. Така че аз си помислих: можем да пообим Караманов и да изземем от него машинката. Макар че компютърът му е стар, за нашата служба на участъкови милиционери ще върши работа. Тук говореха, че обвиняемият разполага със своя биологична лаборатория. Биологията и криминалистиката са близки професии. Ваша чест, ако Ви поставя новите присъди, които забранява на Караманов да продължава да се занимава с генно инженерство, то с установление на съда Ви моля да ни предоставите цялата му техника. Ние изпитваме остра нужда от всички тези бутилки и колки. Впрочем, за това вече говорих, сегат искам да кажа нещо друго. Нашият адвокат през цялото време нещо си записва. Струва ми се, че той подготвя фейкстон за вест-

ника. Представете си, отваряме утре "Вести" и виждаме себе си в гротескова светлина. Мога ли да Ви помоля да постановите решение на съда, въз основа на което да иззема от него всичките му записки? И никакъв фейлетон няма да има". "Вие, много Ви моля, дръжте се по-близо до разследването дело!" – с ед-ва чуваш глас го прекъсна съдията. "А какво да правим с адвокатът? На мен съвсем не ми се иска да попадна в карикатурна статия. Вас също Ви съветвам това!" "Елате при мен след прочитането на присъдата по главното дело. Имате ли още нещо да кажете на съда? Но само по съществото на делото". "Не, аз завърших". "Това моля всички да излизат. А Вие, Караманов, останете. За подготвящата на присъдата трябва накратко да Ви интервюирам. Решението на съда разрешава на всички желаещи да слушат" "Как така? А защо ние да излизаме? – възмути се прокурорът. "Какво, да не би в Русия да има ново законодателство?" – решително подскочи адвокатът към съдията. "Съдията е подкупен.

Очаквайте сюрпризи!" – промърмори настрани милиционерът. "Ако не получа хонорар, ще подам иск във висшите инстанции! – наклони се към ухото ми господин Спесивцев. – В Русия тези работи не се вършат така. Ако ме излъжеш – чака те наказание според понятията*! Колко си му обещал?" "Дай компютър да доброволно. Ние все едно ще го отнемем. Всичко ще ти вземем" – заяви участъковият милиционер. "Ако този път не те изпратим, то следващия задължително ще те изпратим да добиваш дървен материал! За пет – а защо за пет? – за десет години! За цял живот!" – хитро се усмихна прокурорът. "Дръжте се, аз съм уверен в благоприятния изход!" – стисна ръката ми адвокатът. Всички те излязоха навън, чух гласа на съдията: "Караманов, моля Ви да се приближите до мен, за да мога да разговарям с Вас!". Това беше вече третият съд в моя живот. Наизуст зна-

* Според понятията – според правилата, наложени от затворниците (жаргон) – бел. прев.

ех сухите думи: "В името на Руската федерация...". Впрочем, съдбата започна от друго: "Във Вашите мисли се вижда нещо ново, но то е толкова малко, всеки път ми се налага да вземам лупата, за да вида в него нещо съществено. Френският философ Кондорсе през 1795 г. в своята работа "Ескиз върху историческата картина на развитието на човешкия дух" пише, че "в хода на своето развитие, в постъпателното усъвършенстване на човека ще се увеличава все повече продължителността на човешкия живот и дори ще се появи възможност за човешко безсмъртие". Какво ще кажете Вие по този повод?" "Тосподин съдия, сред човешките е имало немалко изключително умни личности. Философът Кондорсе е един от тях. Но да се предвижда някакво събитие, без да имате духовни сили да го приобикжите или осъществите, и да се опитате да реализирате тази научна програма са две съвсем различни неща. Неговият съотечественник Ренан също е допускал възможността за възкресяване. Той пише, че

в редицата от непрекъснати еволюции Вселената ще бъде заселена със същества от нова и от изчезнали цивилизации. В изказванията на един от предшествениците на имортализма* Херцен може да се срещне следната мисъл: "Смъртта изобщо не се съдържа в понятията на живия организъм, тя е извън него, извън пределите му". Или при Радищев: "Блаженството твоё, свършенството твоё — това е целта..." Но разликата между нас е в това, че аз мога, аз искам, аз ще започна да се занимавам с този проблем на практика. Разберете, че в момента, в който путивловците придобият безсмъртието, те веднага ще излязат извън границите на времето и пространството, условностите ще престанат да съществуват за тях, влеченията към плътските развличения ще престанат да съществуват, ще изчезне култът към материалното и халтурата. Парите ще загубят всякакъв смисъл,

* Концепция за физическото безсмъртие на човека — *бел. прев.*

единствената ценност ще бъде разумът. Разумът, който не е окован във вериги, не е обледен като шалката на полюса, който не е разрушен и обезценен като съветската рубла. Разумът ще бъде съпоставим с безмерното пространство на Вселената. Господин съдия, материята няма край. Тази обикновена мисъл отдавна Ви е известна. Но почти всички философи са достигали до предвиждането на „същото онова време“ в резултат на интелектуални търсения, а аз съм осъзнал своето предназначение още от самото си раждане, без да зная почти нищо за *техните* трудове. Ето къде е разликата. Аз моля да ми разрешите да действам. Мнозина са говорили за новите генетични, еволюционни възможности – Декарт, Огюст Конт, Пристли, Радичев, Соловьев, Херцен и т.н. Но само Василий Ка-раманов – с Ваше разрешение, разбира се! – ще се заеме истински с това велико дело. Сигурността на моя вътрешен свят ми позволява да градя перспективни планове!“. Известно време съдията мълча. След това бавно заговори: „Вие сами казахте, че разумният човек

е изминал определен път на развитието за 2 000 поколения. Позволете, но това е съвсем малко, то е почти нищо! От друга страна, от епохата на кембрия, когато за пръв път се появяват наченки на централна нервна система, преди възникването на главния мозък в съвременното разбиране са изминали повече от 500 милиона години. Макар че самият този процес ни отвежда малко по-далеч, в дълбините на геологическите епохи. Затова можем ли да изискваме от човека твърде много? Той не е дори още в лолката, той е в майчината си утроба. Кажете, любезни, защо Вие сте така яростно, ненаучно нетърпелив? Та нали ако проанализираме Вашите желаниа, то се налага следният извод: Вие мечтаете не толкова да усъвършенствате човека, колкото да влезете в съревнование с природата. При материята вероятно съществува свой график. Доколко прозорливо е да се намесвате в него дори вие, путивловците? Това е все едно предизвикателство към световния разум: един от началните продукти на материята, т.е. вие самите, започвате да спорите

с универсума. Листът спори с дървото, косякът – с човека, големият зъб – с глигана, перото – с птицата. Доколко това е перспективно, научно, в края на краищата? Вие сами можете да наблюдавате в рамките на един човешки живот какви колосални промени изтъпява демографската картина на планетата. Ако белите или кавказците по данните на ЮНЕСКО към 2000 г. са били 25% от цялото население на планетата, то към 2025 г. тяхното количество ще се съкрати до 13, а към 2050 г. – до 9%. Това не е ли показател, че в самата материя се извършват колосални промени – както в мащабите на целия универсум, така и в неговите съставни части, в човешките? Господин Караманов, Вие по едно време разказвахте за автобуса-*Vita*, който следва определен маршрут. Аз не бих започнал да споря с Вас, ако Вие бяхте предложили нов маршрут. Но Вие искате да преместите всички пасажери на неизвестен вид транспорт. Разумно ли е това? Няма ли да загинат човечеството на новата неизвестна ско-

ростна машина?”. “Ваша чест! Времето е преди всичко хармония. Ако го оценяваме от позициите на днешния ден, края на май 2004 г., цялото изминало време ще изглежда като спирал съзидателен процес. Ако се вгледате в бъдещето – вижда се само епохата на разрушението, не толкова физически кактализми, колкото изменения на външната картина на злото. Между съзиданието и разрушението винаги присъства настоящето. Най-голямата грешка на мнозина от съвременните философи и екологични мислители – екософи – се заключава в това, че *те* отбяждат човешката само с част от органичната материя или, ако използвам Вашите думи, с листче или с жилката в листчето. Някои го сравняват с картофа, други – с цвеклото, с всичко живо, което ни обкръжава. Лние презралото зеле – и по същия начин изгниват човещите. Това е *тяхно* мнение. Т.е. *те* искат да вишият кроманьонците във “възможностите на една планета”, в единния списък на другите биологични видове, лишени от най-

главната субстанция – разума! *Те* изобщо не зачитат разума и смятат, че човекът е буболечка в универсума. Неговото място е само на Земята или даже само в своята страна, в съдружеството от държави, но не повече. Как можем да се съгласим с такава теория? Как може да се стигне до такава слепота? Тялото, разбира се, може да бъде сравнено с буболечка, съгласен съм, тъй като и самата Земя също е буболечка, а и не само тя – цялата Слънчева система прилича на буболечка в безкрайната Вселена. Но не и разумът! Разумът е уникален, само трябва да бъде отгледан, и тогава той ще покори цялата безгранична материя. Путливовецът Караманов открива пред нас нова истина: всички биологични видове на човека са съставна част от самата материя и се развиват заедно с нея. Не след нея, не и следвайки я, не отлясно или отляво, не с интервал, не с промеждутък във времето и пространството, а паралелно, заедно, като единно цяло. Човеките са умни до толкова, доколкото самата материя е разум-

на! Но тъй като разумът е разпределен между хората неравномерно, с голяма разлика в КПД – впрочем, както и в самата природа, – аз поемам върху себе си задължението да увелича неговата съставна част във всеки от *нас*!”

“Моля да ме извините, не мога да разбера какво имате предвид, когато става дума за неравномерността на разума в материята? – проговори съдията. – Когато Ви говорите за хората, тук мога да се съглася с Вас, помня съображенията Ви за средното ниво на интеликта. Но... материята?” “Дуната – това е част от материята. Да! Нейната функция в процеса на световното развитие и усъвършенстване е нищожно малка. И, напротив, Слънцето притежава потресаващ КПД! А в универсума блуждаят свободно не по-малко паразити, отколкото по нашите пътища от Москва до Путинвил. Напълно безполезните мъртви звезди могат да бъдат сравнени с абсолютно непригодните хора. Особено от поп културата, от халтурата въобще. Те също светят, но с безполезна светлина. Тя не топи и не осве-

тава. Но, Ваша чест, хайде да погледнем в бъдещето. Във всичко безсмислено и на пръв поглед примитивно може да бъде открит пръв възходен строителен материал! Ако разумът на земните хора трябва да бъде равен на разума на Вселената, то на всички е предоставено правото да променят самите себе си. До този момент от всички милиарди земни хора се отделил само *Аз*. Единственият *cosmîcus*. Дайте възможност на генетиците свободно да управляват човешките и след 30 години вие вече ще почувствате как ще започне да се променя *текият* свят! От човешките ще започнат да се раждат *Аз*-путьловци. А всички трудове на философите и протностиците от миналото ще се превърнат в културен фундамент, върху който ще започне да се развива новият биологичен вид – *cosmîcus*. Дайте ми лиценз поне за провеждането на първия експеримент: мога да открия в Москва, на Фрунзенската набережна, Център по генетична модернизация на човека. Знаете ли колко в Русия ненавиждат умните и

способните? Например, занимаващите се с хагура, които завиждат на интелектуалците? Не знаете? Всички *те* тайно или открито ще започнат да ме молят да отгледам *ра-зума им*. Опашката ще се окаже безкрайна!”

“Може би, може би – натъжи се съдията. Без да има защо, той започна да се оглежда в лупата си като в огледало; опитваше се да поправи нещо в своята перука, изтри очите си, поглади брадичката си. – Във Вашата хипотеза има неща, които противоречат на реалното развитие на цивилизацията. Например, религията. Защо Вие я отхвърляте? Вие смятате, че Библията е написана за избраници. Нищо подобно. Тя е написана за всички!”

– “*Einspruch!*” – изтръгна се от мен. – Знаете ли Вие срещу какво е протестирали Лутер? Освен всичко друго, той се е възмущавал от забраната на Ватикана Библията да бъде преведана на немски език. Значи, до XVI век Библията се е издавала изключително на латин-

* Протестирам, нем. – *bei. прес.*

ски език. Кой би могъл да я чете в Европа, освен избрани интелектуалци и клирици? Какво, обикновеният немец, французин или англичанин знаел ли е латински език? А кога е премахната тази забрана в Русия? Едва през втората половина на XIX век е отпечатана първата Библия на руски език! Ето това имах предвид, господин съдия, в процеса на развитието си земните хора в различните епохи са се покланяли на разнообразни символи: слънцето, морето, скалите, растенията, звездите, на Бога! Софокъл и Омир са писали своите произведения много преди християнството. И какво, съдържат ли те антихристиянски мисли или призови? Или пък съветските писатели създават своите сюжети върху антихристиянски догми? Вземете Шолохов: забележителен писател, но атеист, а Вие в него няма да намерите нищо богохулно. Християнството, мюсюлманството, юдейството, другите религии – това са интензивни интелектуални упражнения за развитието на разума. Те са неговата фундаментал-

на естическа основа. Това са универсални токове за растежа на съзнанието! Дали разумът би се развил толкова високо, ако *вашите* събратя бяха останали без Бога в душата и в мислите си? Не! Никога! Именно религията открива дълбочината на познанието на себе си и на света. И макар че християнският ренесанс е отминал, мнозина от *нас* за десетки поколения запазват в себе си “анонимното християнство”. За мен религията – това е школа за порастването на ума, това са университети, в които може да надишете всеки пътливовец. Но не повече! Ако пътливовецът мечтае да сътвори новия биологичен вид, при който всеки ще бъде надарен с божествени способности, то религията ще стане *Аз* на всеки *cosmicus*. Ако *Аз* не стане Бог, то няма да заеме съответното място в универсума! Моите мечти точно тук трябва да бъдат реализирани в този огромен проект! Доколко вие сте способни да го разберете и одобрите? На пръв поглед той може да изглежда трудно достъпен за всеки. Впрочем, тук няма какво да га-

даем: разумът сам ще подскаже. Но когато казвам *Аз* – това не е нито алтруизъм, нито егоизъм. Философията на путивловеца е свързана с мислите на Николай Фьодоров: “Трябва да се живее не за себе си и не за другите – а с всички и за всички!”. Затова аз толкова бързам да получа Вашата присъда”

“Помислете, човечеството или по-голямата част от него използва същата лексика, ние изпитваме същите чувства, мислим за същите нравствени проблеми, за които Вие говорите. В какво се заключават разликата между нас?” – попита съдията с никакъв потиснат тон. “*Вие* струпахте своите проблеми върху Господа Бога. Каквото и да се случи – преди сделка, преди среща с дама, преди постъпване на работа, преди футболен мач, преди игра в казиното, във всеки друг битов случай – *вие* се обръщате към него с молба за помощ! По този начин *вие* сте изгубили себе си. Ако някой желае да притежава Бога в душата си – няма никакви възражения. Но *вие* искате да го имате при всички житейски случки като

въплъсна пръчица за изобавление. Т.е. превръщате се в крепостни на духа и тялото. Без собственото *Аз*, с което той *ви* е надарил, *вие* се превръщате в съвсем безинтересни за путивловеца същества. Бог *ви* е създал по свое подобие, той дори *ви* е дал душа! И това прави земните хора уникални същества в целия универсум. О, как Отецът на всичко съществуващо е изморен от вашите молитви! Престанете да търсите постоянно помощ от него, владейте разума си самостоятелно! Намерете своето *Аз*! Тогава *вие* ще познаете и своя Отец! Та нали той – това съм *Аз*. Успях ли да ви убедя, че да се отлага неизбежното, еволюционното е пагубно за самите човещи?”

“От какво искате да започнете?” – като се озърташе настрани, почти шепнешком запита съдията. – Вие все пак нещо сте набелязали?” “Ще започна с отстраняването от генната архитектура на човещите на гена “потребителство на материални блага” “А потатък?” “Ще разширя пълномощията на гена на духовното потребление, за да може дос-

татъчно бързо да порасне разумът *им*” “И какво още?” “Вие прекрасно познавате моята програма! Дайте ми решението на съда. Бъдете уверен, всичко замислено ще бъде изпълнено!” “Последен въпрос: кажете, експертизата на психиатрите, предоставена от защитника, купена ли е?” “Защо решихте така?” – заставах нащрек аз. “Днес времето е такова. Да, сега на мен ще ми бъде необходимо да се оттегля за произнасяне на присъдата. По моя сигнал поканете всички участници в процеса в залата на заседанието. Аз ще отпътувам в залата на двора. Навън беше тъмно и прохладно. Кремълският часовник отбеляза точното време: три часа сутринта. Аз започнах с нетърпение да очаквам присъдата. “Ох, дано по-бързо да я получа!”.

Москва, март-май 2004 г.